

ปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
โรงเรียนธีรภานท์บ้านโฮ้ง อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน

ปริญญานิพนธ์
ของ
พระชลภัช คุณวีโร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2552

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
โรงเรียนธีรภานท์บ้านโฮ้ง อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน

ปริญญานิพนธ์
ของ
พระชลภัสร์ คุณวีโร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2552
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
โรงเรียนธีรภานท์บ้านโฮ้ง อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน

บทคัดย่อ
ของ
พระชลภัสร์ คุณวีโร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2552

พระชลภัช คุณวีโร. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีร
กานท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน. ปรินิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม:

รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนระดับ
ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกานท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน ปัจจัยที่ศึกษาแบ่งเป็น 3 ปัจจัย
คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ นิสสัยทางการเรียน
และ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สภาพครอบครัว ฐานะทาง
เศรษฐกิจของครอบครัว และการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมใน
โรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และการ
เลียนแบบเพื่อน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกานท์บ้านไธสง อำเภอบ้าน
ไธสง จังหวัดลำพูน ปีการศึกษา 2551 จำนวน 303 คน เป็นนักเรียนชาย 144 คน และ
นักเรียนหญิง 159 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อ
วิริยะในการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์
สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3
โรงเรียนธีรกานท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน มีดังนี้

1.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3
โรงเรียนธีรกานท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1
ปัจจัย ได้แก่ บุคลิกภาพ (X_{11})

1.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3
โรงเรียนธีรกานท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี
9 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (X_4) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (X_5) ผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน (X_6) นิสสัยทางการเรียน (X_{12}) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_{13}) การเอาใจใส่ใน
การเรียนของผู้ปกครอง (X_{14}) ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน (X_{15}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียน
กับครู (X_{16}) และการเลียนแบบเพื่อน (X_{17})

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับวิริยะในการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกรานท์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (X_3)

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกรานท์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน มี 6 ปัจจัย ได้แก่ เพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_7) สถานภาพครอบครัว : ผู้ปกครองอยู่ด้วยกัน (X_8) สถานภาพ : ผู้ปกครองหย่าร้างกัน (X_9) และสภาพครอบครัว : ผู้ปกครองถึงแก่กรรม (X_{10})

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกรานท์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ปัจจัยโดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด ไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_{13}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{16}) การเลียนแบบเพื่อน (X_{17}) การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง (X_{14}) และนิสัยทางการเรียน (X_{12}) โดยทั้ง 4 ปัจจัย สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกรานท์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน ได้ร้อยละ 62.5

5. สมการพยากรณ์วิริยะในการเรียนของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกรานท์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน มีดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์วิริยะในการเรียนของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกรานท์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = .022 + .223 X_{13} + .309 X_{16} + .188 X_{17} + .107 X_{14} + .125 X_{12}$$

5.2 สมการพยากรณ์วิริยะในการเรียนของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกรานท์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .237 X_{13} + .329 X_{16} + .205 X_{17} + .132 X_{14} + .119 X_{12}$$

FACTORS AFFECTING LEARNING EFFORT OF THE THIRD LEVEL, SECONDARY
GRADES 1 – 3 STUDENTS AT THEERAKANBANHONG SCHOOL
IN BANHONG DISTRICT, LAMPOON PROVINCE

AN ABSTRACT

BY

PHRA CHONLAPHAT KUNAWEERO

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

March 2009

Phra Chonlapat Kunaweero.(2009). *Factors Affecting Learning Effort of the Third level, Secondary Grades 1 – 3 Students at Theerakanbanhong School in Banhong District, Lampoon Province*. Master thesis, M.Ed.(Educational Psychology) . Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc.Prof. Waythanee Greethong, Assist. Prof. Dr.Pasana Chularut.

The purposes of this research were to study the factors affecting learning effort of the third level, secondary grades 1-3 students at Theerakanbanhong School in Banhong District, Lampoon Province. The factors were divided into 3 dimensions. The first dimension covered personal factor : gender, educational level, learning achievement, personality, learning habits and learning achievement motive; the second dimension covered family factors: guardians' status, guardians' economic level and guardians' attention towards students' education and the third dimension covered learning environmental factors: physical learning environment, interpersonal relationship between students and their teachers and modeling of learning effort inside their peer groups.

The 303 samples covered:144 males and 159 females who were the third level, secondary grades 1-3 students at Theerakanbanhong School in Banhong District, Lampoon Province in academic year 2008. Questionnaires were the instrument used to obtain information about the factors affecting learning effort of the third level, secondary grades 1-3 students at Theerakanbanhong School in Banhong District, Lampoon Province. The data was analysed by The Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were as follows :

1. There were significant positive correlation among learning effort of the third level, secondary grades 1-3 students at Theerakanbanhong School in Banhong District, Lampoon Province and various factors:

- 1.1 There were significant positive correlation between learning effort of the third level, secondary grades 1-3 students at Theerakanbanhong School in Banhong District, Lampoon Province and 1 factor: Personality (X_{11}) at .05 level.

1.2 There were significant positive correlation among learning effort of the third level, secondary grades 1-3 students at Theerakanbanhong School in Banhong District, Lampoon Province and 9 factors: educational level: mathayom suksa II (X_4) mathayom suksa III (X_5), learning achievement (X_6), learning habit (X_{12}), learning achievement motive (X_{13}), guardians' attention towards students' education (X_{14}), physical learning environment (X_{15}), interpersonal relationship between students and their teachers (X_{16}), and modeling of learning effort inside their peer groups (X_{17}) at .01 level.

2. There were significant negative correlation between learning effort of the third level, secondary grades 1-3 students at Theerakanbanhong School in Banhong District, Lampoon Province and 1 factor: educational level: mathayom suksa 1 (X_3)

3. There were no significant correlation among learning effort of the third level, secondary grades 1-3 students at Theerakanbanhong School in Banhong District, Lampoon Province and 6 factors : male (X_1), female (X_2), guardians' economic level (X_7), guardians' status: couple (X_8), separation of their guardians (X_9), and father/mother dead (X_{10})

4. There were 5 factors significant affecting on learning effort of the third level, secondary grades 1-3 students at Theerakanbanhong School in Banhong District, Lampoon Province, at .01 level ranking from the most affecter to the least affecter were learning achievement motive (X_{13}), interpersonal relationship between students and their teachers (X_{16}), modeling of learning effort inside their peer groups (X_{17}), guardians' attention towards students' education (X_{14}) and learning habits (X_{12}) These 5 factors could predict of learning effort of the third level, secondary grades 1-3 students at Theerakanbanhong School in Banhong District, Lampoon Province at a percentage of 62.5

5. The predicted equation learning effort of the third level, secondary grades 1-3 students at Theerakanbanhong School in Banhong District, Lampoon Province at .01 level were as follows :

5.1 In terms of raw scores were :

$$\hat{Y} = .022 + .223 X_{13} + .309 X_{16} + .188 X_{17} + .107 X_{14} + .125 X_{12}$$

5.2 In terms of standard scores were :

$$Z = .237 X_{13} + .329 X_{16} + .205 X_{17} + .132 X_{14} + .119 X_{12}$$

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

โรงเรียนนรรัตนกานท์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน

ของ

พระชลภักข คุณวีโร

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่ เดือน มีนาคม พ.ศ.2552

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์เวณิ กรีทอง)

(อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

.....กรรมการ

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์)

(รองศาสตราจารย์เวณิ กรีทอง)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความสามารถของรองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พาสนา จุลรัตน์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ไฉไลลักษณ์ พงษ์โสภา ประธานคณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พาสนา จุลรัตน์ และรองศาสตราจารย์อารี พันธุ์มณี กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ให้แนวคิด ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ด้วยความสามารถ จนกระทั่งปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง เรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขออนุโมทนาขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ขออนุโมทนาขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสงคำเครือ อาจารย์ไฉไลลักษณ์ พงษ์โสภา ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ และขออนุโมทนาผู้ช่วยศาสตราจารย์พาสนา จุลรัตน์ ที่ช่วยสอนการใช้โปรแกรม SPSS

ขออนุโมทนาขอบคุณคุณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์ชีวิตแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณในความกรุณาของพระครูโกมุทสิทธิการ เจ้าอาวาสวัดโกมุทพุทธรังสี ที่ชักนำผู้ศึกษาเข้ามาเรียนและให้คำแนะนำส่งเสริมด้วยดีตลอดมา และขอบคุณพระครูวิจิตรธรรมธาดา และพระใบฎีกาวัฒนา มานิต ที่ให้คำปรึกษาทุกเรื่องที่ผ่านมากับผู้วิจัยและเคารพฟังและพระธีรภักดิ์ สุทธิ สารมโมและเพื่อนสหธรรมิกทุกรูป เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจโดยตลอด

ขออนุโมทนาขอบคุณ ว่าที่ร้อยตรีวีรพงศ์ ใจสุนทร ผู้อำนวยการโรงเรียนธีรภักดิ์บ้านไผ่ และอาจารย์มานะ เดชเจริญ รองผู้อำนวยการโรงเรียนธีรภักดิ์บ้านไผ่ ที่ให้อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล และช่วยประสานงานเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขออนุโมทนาโยมบิดาและมารดาที่ให้อำนาจและอยู่ในใจเสมอมา คอยเป็นกำลังใจที่สำคัญในการศึกษา และอนุโมทนาญาติโยมอุบาสิกาวัดโกมุทพุทธรังสีและญาติโยมทั้งหลายที่คอยอุปถัมภ์ทั้งค่าใช้จ่ายต่างๆ และส่งภัตตาหารมาโดยตลอด เป็นผู้อุปถัมภ์ในการจัดพิมพ์ปริญญานิพนธ์ในครั้งนี้ คอยให้กำลังใจและกำลังใจด้วยดีเสมอมา

พระชลภัช คุณวีโร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	5
ตัวแปรที่ศึกษา	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
กรอบแนวคิดการวิจัย	10
สมมติฐานการวิจัย	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีะในการเรียน	12
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อวิธีะในการเรียน	17
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนธรรกานท์บ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน	47
3 วิธีดำเนินการวิจัย	52
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
การหาคุณภาพเครื่องมือ	66
การเก็บรวบรวมข้อมูล	68
การวิเคราะห์ข้อมูล	68
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	69

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	70
การวิเคราะห์ข้อมูล	71
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	79
ความมุ่งหมายของการวิจัย	79
สมมติฐานการวิจัย	79
วิธีดำเนินการวิจัย	79
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	80
การเก็บรวบรวมข้อมูล	81
การวิเคราะห์ข้อมูล	81
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
อภิปรายผลการวิจัย	83
ข้อเสนอแนะ	94
ข้อเสนอแนะทั่วไป	94
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	96
บรรณานุกรม	97
ภาคผนวก	106
ภาคผนวก ก	107
ภาคผนวก ข	113
ภาคผนวก ค	127
ประวัติย่อผู้วิจัย	136

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้นและเพศ.....	53
2 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักเรียน.....	73
3 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และวิริยะในการเรียนของนักเรียน.....	74
4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับวิริยะในการเรียน.....	75
5 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนวิริยะในการเรียน.....	76
6 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลวิริยะในการเรียน.....	77
7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ.....	128
8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน.....	129
9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	130
10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเอาใจใส่ใน การเรียนของผู้ปกครอง.....	131
11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ ทางการเรียน.....	132
12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	133
13 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามเลียนแบบเพื่อน.....	134
14 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามวิริยะในการเรียน.....	135

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

วิริยะ คือ ความมุ่งมั่นทุ่มเท ทั้งกายและใจ ที่จะเรียนรู้และหากศึกษาก็จะศึกษาให้รู้จนถึงแก่นแท้ของเรื่องราวนั้นๆ วิริยะเปรียบเสมือน ความเพียรพยายามอย่างสูงที่จะทำตามฉันทะหรือศรัทธาของตนเองควบคู่กับความอดทนอดกลั้น เป็นความรู้สึกไม่ย่อท้อต่อปัญหาและมีความหวังที่จะเอาชนะอุปสรรคทั้งปวง โดยมีศรัทธาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ นำใจ และเตือนใจ พระพุทธภาษิตในคัมภีร์ธรรมบท ชุททุกนิกาย (พระไตรปิฎกเล่มที่ 25) พระพุทธเจ้าตรัสยกย่องคนดีที่ใช้ชีวิตอยู่ด้วยความเพียร ซึ่งแม้จะมีชีวิตอยู่น้อยวัน ก็ดีกว่าประเสริฐกว่าคนที่อายุยืนแต่เกียจคร้านขาดความเพียรในการสร้างคุณธรรมความดี ความแห่งพระพุทธภาษิตนั้นว่า “ผู้ใดเกียจคร้าน ย่อหย่อนความเพียร พึงเป็นอยู่ตั้งร้อยปี แต่ผู้ปรารถนาความเพียรมั่นคง มีชีวิตอยู่เพียงวันเดียว ประเสริฐกว่าผู้นั้น” (แก้ว ชิตตะขบ 2550: 34) ดังนั้น ความวิริยะ จึงเป็นวิถีทางของบุคคลที่หาญกล้าและท้าทายต่ออุปสรรคใดๆ ทั้งมวล หากเราไม่มีความเพียรแล้ว ย่อมเป็นไปได้ยากยิ่งที่จะบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้ ดังที่พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ.ปยุตฺโต (2550: 11) ที่ได้กล่าวว่า วิริยะ หรือความแกล้วกล้านี้ หมายถึงพลังความเข้มแข็งของจิตใจ ที่จะเดิน ที่จะก้าวต่อไป ถึงจะเผชิญอุปสรรค ความยุ่งยาก ความลำบาก ถึงจะเป็นงานหนัก หรือมีภัย ก็ไม่ครั่นคร้าน ไม่หวาดหวั่น ไม่กลัว ใจสู้ไม่ย่อท้อ ไม่ท้อถอย และไม่ท้อแท้ มีกำลังประคับประคองใจของตนเองไว้ไม่ให้ถอย อันนี้เรียกว่า วิริยะก็เป็นหลักสำคัญ เป็นกำลังความเข้มแข็ง เป็นองค์ประกอบที่จะให้ทำได้สำเร็จ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2549: ออนไลน์) ระบุว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจให้ก้าวหน้าทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ และ ยึดกระบวนการพัฒนาระบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 โดยวางแผนเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพคน ให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม อารมณ์ มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีทักษะในการประกอบอาชีพ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข การศึกษาเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่ช่วยพัฒนามนุษย์ให้เจริญก้าวหน้า มีความรู้และความสามารถในการเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำความรู้ความเข้าใจเหล่านั้นในการ

แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีระบบและอย่างมีประสิทธิภาพ พุทธศาสนายอมรับว่าการศึกษามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมความก้าวหน้าของบุคคล และเชื่อว่าการมีความรู้ (ปัญญา) เป็นชุมทรัพย์อันประเสริฐอย่างหนึ่ง ผู้ที่ได้รับการอบรมให้มีความรู้ความสามารถที่จะพัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้าทางอาชีพการงานและทางจิตใจ สมควรได้รับการยกย่อง (จํานง อติวัฒนสิทธิ์.2545: 119)

จากแนวพระราชดำริด้านการศึกษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงเน้นถึงความเพียรว่า.....

“.....การศึกษาที่ดีด้านวิชาการเป็นรากฐานและปัจจัยสำหรับการสร้างสรรค์ แต่การจะนำเอาวิชาการมาสร้างสรรค์ให้สำเร็จได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยการศึกษาด้านอื่น ๆ เข้าประกอบอุดหนุนด้วย การศึกษาด้านอื่น ๆ นั้น หมายถึง การศึกษาอบรมทุกอย่างทั้งความคิด จิตใจและความประพฤติปฏิบัติอันเป็นตัวสำคัญในการฝึกฝน ขัดเกลาให้บุคคลมีความคิด ความฉลาด หนักแน่น ในเหตุผลและความสุจริตละเอียด รอบคอบ รู้จักรับผิดชอบ รู้จักตัดสินใจ ตามทางที่ถูกต้องเป็นธรรมและสำคัญอย่างยิ่ง คือมีความเพียร อุตสาหะ ขวนขวายที่จะลงมือทำ การทุกอย่างไม่ว่างานเล็ก งานใหญ่ ยาก ง่าย ด้วยตนเอง.....”

(สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2540: 30)

การศึกษาค้นหาความรู้ทุกชนิดพระพุทธรู้เจ้าทรงยกย่อง การมีความรู้มาก ว่าเป็นมงคลสูงสุดอย่างหนึ่ง ชาวพุทธผู้เยาว์ต้องขยันศึกษาเล่าเรียนวิชาการต่าง ๆ ต้องรักในความรู้ ชาวพุทธที่ไม่สามารถจะเล่าเรียนในโรงเรียนได้ จะต้องหาความรู้โดยวิธี อ่าน ฟัง สนทนา คิด วิจัยวิจารณ์(แสงจันทร์งาม 2535: 435) ซึ่งนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งเป็นเยาวชนของชาติ ควรมีความเพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียน ไม่ทอดทิ้ง มีความมุ่งมั่น อุตสาหะ บากบั่นในการเรียน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จทางด้านการเรียน ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

จากการที่พระอาจารย์สอนศีลธรรมในโรงเรียนที่คุ้นเคยกับผู้วิจัย ปรารภกับผู้วิจัยว่า นักเรียนที่สอนมีปัญหาในการเรียนคือ ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน การตั้งใจเรียน ทำการบ้านส่งไม่ทัน ไม่มีสมาธิในการเรียน ไม่ตั้งใจฟังที่พระอาจารย์สอน และความรับผิดชอบในการทำงาน ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สำรวจปัญหาเบื้องต้นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์บ้านโง้ง จำนวน 100 คน โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 2 ข้อ สรุปได้ดังนี้

คำถามข้อที่ 1 ถามว่า “ขณะนี้นักเรียนคิดว่า นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง” ผลการสำรวจเรียงลำดับจากปัญหามากที่สุดไปหาน้อยที่สุดได้ผลดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 30 ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาการเรียน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 43 ได้แก่ เรียนไม่รู้เรื่อง ไม่ตั้งใจเรียน ส่งงานไม่ทัน และไม่เข้าใจบทเรียน ปัญหาอันดับ 2 คือ ปัญหาการเงิน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ได้แก่ ขาดแคลนเงิน ไม่มีเงินทุนเรียน และเอาเงินมาไม่พอใช้ ปัญหาอันดับที่ 3 คือ ปัญหาการทำงานกลุ่ม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ได้แก่ ไม่ได้ได้รับความร่วมมือ และส่งงานไม่ทัน ปัญหาอันดับที่ 4 คือ ปัญหาการปรับตัว จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7 ได้แก่ เข้ากับเพื่อนไม่ได้ และไม่ชอบงานกลุ่ม

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 35 ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาการทำงานกลุ่ม จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 37 ได้แก่ ทำงานกลุ่มไม่ได้ เพื่อนไม่ช่วยกันทำงาน เข้าใจไม่ตรงกัน และไม่ได้ได้รับความร่วมมือ ปัญหาอันดับที่ 2 คือ ปัญหาการเรียน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 34 ได้แก่ เรียนไม่ทันเพื่อน ไม่ตั้งใจเรียน และทำงานไม่ทัน ปัญหาอันดับที่ 3 คือ ปัญหาการเงิน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29 ได้แก่ เงินไม่พอใช้ และใช้จ่ายฟุ่มเฟือย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 35 ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาการเงิน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 48 ได้แก่ ไม่มีทุนเรียนต่อ และใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ปัญหาอันดับที่ 2 คือ ปัญหาการเรียน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 46 ได้แก่ ไม่ค่อยตั้งใจเรียน เรียนไม่ทันเพื่อน และเรียนไม่รู้เรื่อง ปัญหาอันดับที่ 3 คือ ปัญหาการปรับตัว จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6 ได้แก่ การเข้ากับเพื่อนยาก และไม่ยอมคบเพื่อนบางคน

คำถามข้อที่ 2 ถามว่า “จากปัญหาข้อที่ 1 นักเรียนคิดว่าเกิดจากสาเหตุใดบ้าง” ผลสำรวจพบดังนี้

ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 ปัญหาการเรียน เกิดจากไม่ค่อยขยัน ไม่มีเวลาอ่านหนังสือ อาจารย์สอนไม่เข้าใจและสอนเร็ว และอุปกรณ์ขาดแคลน ปัญหาการเงิน เกิดจากไม่รู้จักเก็บออม ไปซื้อของฟุ่มเฟือย ครอบครัวยากจน รายได้ของครอบครัวต่ำ และของแพงขึ้น ปัญหาการทำงานกลุ่ม เกิดจากไม่ได้มีความสามัคคี ต้องทำงานนอกบ้าน และงานทำเยอะ และปัญหาการปรับตัว เกิดจากไม่ค่อยพูด

ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 ปัญหาการทำงานกลุ่ม เกิดจากไม่ได้ได้รับความร่วมมือ เพื่อนไม่ยอมทำ ความคิดเห็นไม่ตรงกัน มีความเห็นแก่ตัว ไม่อยากทำงานกลุ่มแต่อยากทำงานเดี่ยว บ้านอยู่ไกล และไม่มีเวลาต้องช่วยงานที่บ้าน ปัญหาการเรียน เกิดจากเรียนไม่เก่ง เข้าใจบทเรียนยาก ครูสอนเร็ว งานมากเกินไป การบ้านยาก จัดเวลาไม่เป็น ไม่มีสมาธิ อุปกรณ์ไม่เพียงพอ ติดเกมส์

และปัญหาการเงิน เกิดจากไม่รู้จักเก็บออม ครอบครัวยากจน สิ่งของแพงขึ้น และรายได้ของครอบครัวเท่าเดิม

ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ปัญหาการเงิน เกิดจากไม่รู้จักเก็บออม ครอบครัวยากจน มีหนี้สิน ไม่พอเพียง ขาดรายได้ และต้องซื้ออุปกรณ์การเรียน ปัญหาการเรียน เกิดจากไม่เข้าใจบทเรียน ไม่อ่านหนังสือ ไม่ค่อยสนใจตั้งใจฟัง อาจารย์สอนไม่เข้าใจ สอนเร็ว เพื่อนคุยกัน บทเรียนยาก และไม่มีสมาธิ และปัญหาการปรับตัว เกิดจากไม่คุ้นเคย ไม่สบายใจ ต้องการเป็นที่ยอมรับ

จากผลการสำรวจดังกล่าวพบว่าปัญหาของนักเรียนสรุปได้ว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์บ้านโง้ง มีพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงไม่มีวินัยในการเรียน คือไม่มีความเพียรพยายามในการเรียน ได้แก่ ไม่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ไม่ตั้งใจเรียน ไม่อ่านหนังสือทบทวนบทเรียน บกพร่องต่อความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ และปล่อยเวลาว่างที่มีอยู่ให้ผ่านไปโดยไร้ประโยชน์ การที่จะตั้งจำกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วนั้นต้องเกิดความศรัทธาในสิ่งนั้นเสียก่อน ก็คือการมีใจรักในสิ่งนั้น ดังที่ พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช. 2549: 924) ได้กล่าวถึงคนที่มีวินัยไว้ว่า คือ การลงมือปฏิบัติลงมือทำงาน ที่ตนชอบที่ตนรักทำด้วยความพากเพียร พยายามทำด้วยความสนุก กล้าหาญ กล้าเผชิญกับความทุกข์ยาก ปัญหา และอุปสรรคที่จะเกิดขึ้น หากมีอุปสรรคข้อขัดข้องใด ๆ ก็เพียรกำจัดปัดเป่าให้หมดสิ้นไป โดยไม่ย่อท้อ ไม่สิ้นหวัง เดินหน้าเรื่อยไป จนกว่าจะบรรลุเป้าหมาย คือ ความสำเร็จ วินัย เป็นเหตุให้กล้าลงมือทำงานและกล้าเผชิญปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ ขณะทำงาน ตรงกันข้ามหากขาดความเพียรพยายามเสียแล้วก็ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้

ดังที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า “วิริเยน ทุกขมจฺเจติ คนจะล่วงทุกข์ได้ก็เพราะความเพียร” ซึ่งการไม่มีวินัยในการเรียนทำให้เกิดผลเสียแก่การเรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อวินัยในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียน กับวิธีะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านโอง อำเภอบ้านโอง จังหวัดลำพูน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อ วิธีะในการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านโอง อำเภอบ้านโอง จังหวัดลำพูน
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อวิธีะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านโอง อำเภอบ้านโอง จังหวัดลำพูน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อที่จะทำให้ผู้เกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ ครู อาจารย์ ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาของโรงเรียนได้นำข้อมูลไปใช้ประกอบการวาง นโยบายในการจัดการศึกษา ให้นักเรียนมีวิธีะในการเรียนได้เหมาะสมและมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนธีรภานท์บ้านโอง อำเภอบ้านโอง จังหวัดลำพูน จำนวนทั้งสิ้น 909 คน เป็นนักเรียนชาย 434 คน และเป็นนักเรียนหญิง 475 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 317 คน เป็นนักเรียนชาย 156 คน และเป็นนักเรียนหญิง 161 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 279 คน เป็นนักเรียนชาย 124 คน และเป็นนักเรียนหญิง 155 คนและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 314 คน เป็นนักเรียนชาย 154 คน และเป็นนักเรียนหญิง 159 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนธีรภานท์บ้านโอง อำเภอบ้านโอง จังหวัดลำพูน จำนวน 303 คน เป็นนักเรียนชาย จำนวน 144 คน นักเรียนหญิง จำนวน 159 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane.1967 : 88 – 886) โดยใช้ระดับชั้นและเพศเป็นชั้น (Strata)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่
 - 1.1.1 เพศ
 - 1.1.2 ระดับชั้น
 - 1.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 1.1.4 บุคลิกภาพ
 - 1.1.5 นิสัยทางการเรียน
 - 1.1.6 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 1.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่
 - 1.2.1 สภาพครอบครัว
 - 1.2.2 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
 - 1.2.3 การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง
- 1.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ได้แก่
 - 1.3.1 ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน
 - 1.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
 - 1.3.3 การเลียนแบบเพื่อน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ วิริยะในการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **วิริยะในการเรียน** หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนที่แสดงให้เห็นถึงความเพียรพยายาม บากบั่น ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักเรียน ได้แก่ การตั้งใจเรียน อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ มีความรับผิดชอบ มีความกระตือรือร้นในการเรียน และการให้ความร่วมมือในการทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนตามที่ได้มอบหมายพยายามทำงานให้สำเร็จและไม่ทิ้งงาน เมื่อประสบอุปสรรคก็ไม่ย่อท้อต่อความลำบาก และหาแนวทางแก้ไข

2. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียน** หมายถึง สิ่งที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 **ปัจจัยด้านส่วนตัว** ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1.2 **เพศ** ได้แก่ เพศชายและเพศหญิง

2.1.2 **ระดับชั้น** ได้แก่

2.1.2.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.1.2.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.1.2.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.1.3 **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ความรู้ความสามารถของนักเรียนซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ต่าง ๆ โดยวัดจากผลการเรียนที่เป็นระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average) ของทุกวิชา

2.1.4 **บุคลิกภาพ** หมายถึง ลักษณะเฉพาะของนักเรียนที่สะท้อนถึงความรู้สึกนึกคิด และพฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียนเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งทำให้เกิดเป็นลักษณะเฉพาะตัวของนักเรียน บุคลิกภาพในการวิจัยครั้งนี้แบ่งตามแบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของเจนกินส์ (Jenkins' Activity Survey) ซึ่งจำแนกเป็น 2 แบบ คือ

2.1.4.1 บุคลิกภาพแบบเอ ได้แก่ ลักษณะของนักเรียนที่รักความก้าวหน้า ชอบฟันฝ่าอุปสรรค โกรธง่าย ชอบทำงานให้ประสบความสำเร็จ ทำงานด้วยความรวดเร็ว ไม่ชอบการรอคอย

2.1.4.2 บุคลิกภาพแบบบี ได้แก่ ลักษณะของนักเรียนที่ค่อนข้างเฉื่อยชา จิตใจเยือกเย็น ทำงานไปเรื่อย ๆ ไม่หวังผลสำเร็จในการทำงาน ไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรค อดทนรอคอยได้

2.1.5 **นิสัยทางการเรียน** หมายถึง การกระทำของนักเรียนที่ทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ การวางแผนในการเรียน การแบ่งเวลาในการเรียน ความตั้งใจเรียน การทบทวนบทเรียน การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

2.1.6 **แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่ต้องการประสบความสำเร็จในการเรียนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีความมุ่งมั่นในการเรียนโดยการกำหนดเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้สำเร็จเหมาะสมกับความสามารถของตน มีความพยายาม มีความอดทน มีความรับผิดชอบในการเรียนและมีความภาคภูมิใจในความสำเร็จของตน

2.2 **ปัจจัยด้านครอบครัว** ได้แก่ สภาพครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและ การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.2.1 **สภาพครอบครัว** ได้แก่

2.2.1.1 ผู้ปกครองอยู่ด้วยกัน

2.2.1.2 ผู้ปกครองหย่าร้าง

2.2.1.3 ผู้ปกครองถึงแก่กรรม

2.2.2 ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง หมายถึง รายได้ของบิดามารดาที่ได้รับรวมกันเป็นรายเดือน ในกรณีที่นักเรียนไม่มีบิดามารดา ให้หมายถึง รายได้ของผู้ปกครองที่ได้รับในแต่ละเดือน

2.2.3 การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่และติดตามผลการเรียนของนักเรียน การจัดหาอุปกรณ์การเรียนและหนังสือที่สามารถเพิ่มพูนความรู้ในการเรียน สอนให้นักเรียนรู้จักการแบ่งเวลาในการทำงานการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และให้กำลังใจให้นักเรียนกล้าคิดกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้องและสนใจ

2.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และการเลียนแบบเพื่อน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.3.1 ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน หมายถึง สิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ สถานที่เรียนและสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน มีรายละเอียดดังนี้

2.3.1.1 สถานที่เรียน ได้แก่ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในห้องเรียน ขนาดของห้องเรียนที่เหมาะสมเมื่อเทียบกับปริมาณของนักเรียน บริเวณห้องเรียนปราศจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ เกี่ยวกับเสียงดัง และกลิ่นที่ไม่ถึงประสงค์ ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้ดี และมีแสงสว่างเพียงพอ

2.3.1.2 สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ได้แก่ ปริมาณของสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอเมื่อเทียบกับปริมาณของนักเรียน มีความทันสมัย และมีคุณภาพเหมาะสมแก่การใช้งาน

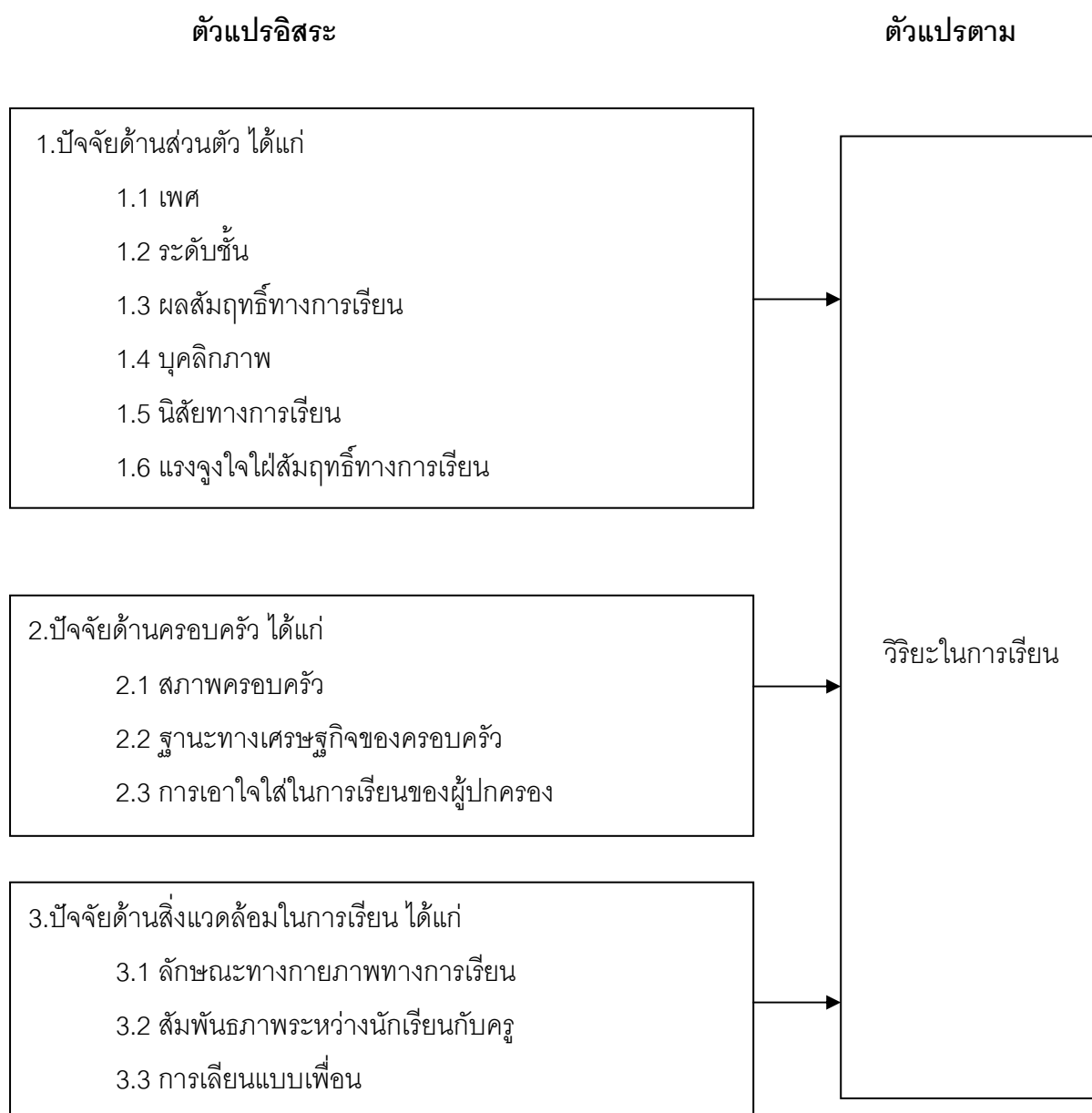
2.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ได้แก่ การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู และการปฏิบัติของตนของครูต่อนักเรียน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อเกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.3.2.1 การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู ได้แก่ การตั้งใจเรียน การขอคำแนะนำ การซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียน การให้ความเคารพเชื่อฟัง การปฏิบัติตามคำสั่งสอนของครู และปรึกษาครูทั้งเรื่องส่วนตัวและเรื่องการเรียน

2.3.2.2 การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ได้แก่ การให้ความรักความอบอุ่น การเอาใจใส่ ตั้งใจอบรมสั่งสอนนักเรียน รับฟังความคิดเห็น ให้ความเป็นกันเอง และดูแลให้คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหาขึ้นกับนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความเต็มใจ

2.3.3 การเลียนแบบเพื่อน หมายถึง การแสดงออกพฤติกรรมของนักเรียนที่กระทำตามแบบอย่างเพื่อนที่มีวิริยะในการเรียน ได้แก่ การตั้งใจเรียน อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ มีความรับผิดชอบ มีความกระตือรือร้นในการเรียน และการให้ความร่วมมือในการทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนตามที่ได้มอบหมายพยายามทำงานให้สำเร็จและไม่ท้อถอย เมื่อประสบอุปสรรคก็ไม่ย่อท้อต่อความลำบาก และหาแนวทางแก้ไข

กรอบแนวคิดการวิจัย

ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สภาพครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและ การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ในการเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และการเลียนแบบเพื่อน น่าจะส่งผลต่อวิทยาะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน มีความสัมพันธ์กับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์บ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน

2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์บ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีะในการเรียน
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีะในการเรียน
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีะในการเรียน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อวิธีะในการเรียน
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อวิธีะในการเรียน
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อวิธีะในการเรียน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนนันทราษฎร์ บ้านโสม อำเภอบ้านโสม จังหวัดลำพูน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีะในการเรียน

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีะในการเรียน

1.1.1 ความหมายของวิธีะในการเรียน

กรมการศาสนา (2525: 83) ได้อธิบายว่า วิธีะ คือ ความเพียร เพื่อละความชั่ว ประพฤติความดี คุณธรรมข้อนี้ช่วยให้คนละความชั่ว ประพฤติความดีเพราะในการจะละความชั่ว จะต้องใช้ความพยายาม เพราะความชั่วจะละได้ยาก แต่เมื่อใช้ความพยายามให้มากก็สามารถละได้ เช่น คนที่เสพติดสิ่งเสพติด เช่น สุรา หรือ เฮโรอีน ถ้าไม่พยายามเลิกเด็ดขาด ย่อมไม่สามารถจะเลิกได้ แม้การทำความดีก็ทำยาก ต้องมีความเพียรพยายามจึงจะสามารถทำความดีได้ เพราะฉะนั้น คนที่มีความขยันหมั่นเพียรจึงจะพึ่งตนเองได้ ส่วนคนที่เกียจคร้านไม่สามารถจะพึ่งตนเองได้

กนก จันทร์ขจร (2533: 619) กล่าวว่า วิธีะ ความพยายามทำสิ่งนั้น คือ พากเพียร หรือ ทำความเพียรประกอบสิ่งนั้น เพียรพยายามกระทำสิ่งนั้น ด้วยความมานะ อดทน เอาธุระ ไม่ทอดทิ้ง ไม่ทอดทิ้ง มีความขยันหมั่นเพียรประกอบ หมั่นทำความเพียรพยายาม มีความเข้มแข็ง อดทน

ราชบัณฑิตยสถาน (2542: 1079) ได้อธิบายวิธีะว่าคือ ความเพียร ความบากบั่น

พระวิวัฒน์ ธรรมานุโสม (2543: 1) กล่าวถึงวิธีะว่าคือ ความเพียร ได้แก่ ความก้าวไปข้างหน้า ความดำเนินไป ความบากบั่น ความพยายาม ความอดุสาหะ ความหมั่น ความออกแรง ความไม่ถอยหลัง ความทรงไว้ ความไม่ย่อหย่อน ความไม่ทอดทิ้งฉันทะ ความไม่ทอดทิ้งธุระ ความเพียรจึงเป็นสมบัติอย่างหนึ่งของจิต เป็นคุณสมบัติที่เป็นกลาง ๆ ถ้าพากเพียรไปในทางที่ถูก

พระธรรมปิฎก ป.อ.ปยุตโต (2546: 844) (ปัจจุบันคือ พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ. ปยุตโต) ได้อธิบายเกี่ยวกับวิริยะ ความเพียร ไว้ว่า วิริยะ(อิทธิบาท 4) ความเพียร ได้แก่ ความอาจหาญ แก้วกล้า บากบั่น ก้าวไป ใจสู้ ไม่ย่อท้อ ไม่หวั่นกลัวต่ออุปสรรคและความยากลำบาก เมื่อคนรู้่ว่า สิ่งใดมีคุณค่าควรแก่การบรรลุถึง ถ้าวิริยะเกิดขึ้นแก่เขาแล้ว แม้ได้ยินว่าจุดหมายนั้นจะลู่ถึงยากนัก มีอุปสรรคมาก หรืออาจใช้เวลายาวนานเท่านี้ปีเท่านี้เดือน เขาก็ไม่ทอดอถอย กลับเห็นเป็นสิ่งที่ท้าทาย ที่เขาจะเอาชนะให้ได้ทำให้สำเร็จ

พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ.ปยุตโต (2548: 160) ได้อธิบายถึง อิทธิบาท 4 คุณเครื่อง ให้ถึงความสำเร็จ คุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมาย ดังนี้

1. ฉันทะ ความพอใจ คือความต้องการที่จะทำ ใฝ่ใจรักจะทำสิ่งนั้นอยู่เสมอ และปรารถนาจะทำให้ได้ผลดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

2. วิริยะ ความเพียร คือ ความขยันหมั่นประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็งอดทน เอาธุระไม่ทอดอถอย

3. จิตตะ ความคิดมุ่งไป คือ ตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำและทำสิ่งนั้นด้วยความคิด เอาจิตผูกใจไม่ปล่อยใจฟุ้งซ่านเลื่อนลอยไป

4. วิมังสา ความไตร่ตรอง หรือ ทดลอง คือ หมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผลและตรวจสอบข้อที่ยังหย่อนในสิ่งที่ทำนั้น มีการวางแผน วัดผล คิดค้นวิธีแก้ไขปรับปรุง

พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช. 2549: 924) วิริยะ แปลว่า ความเพียรความพยายาม ความกล้าที่จะลงมือทำ ภาวะของผู้กล้า เป็นแนวทางให้ดำเนินไปสู่ความ สำเร็จตามประสงค์

สุเมธ ตันติเวชกุล (2549: 107) กล่าวว่า ความเพียร ได้แก่ ความบากบั่น ก้าวหน้า ไม่ถอยหลัง ความไม่หยุดอยู่กับที่ อันเป็นคุณสมบัติที่เผด็จลาญกิเลสความเกียจคร้านทั้งปวง การที่พระมหากษัตริย์ทรงตั้งพระราชอุตสาหะ วิริยะ ปฏิบัติพระราชกรณียกิจทั้งปวงให้สำเร็จย่อมเป็นตัวอย่างอันดีในเรื่องความเพียร

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตโต. 2549: 62) กล่าวว่า วิริยะ หมายถึงความเพียรหรือความขยัน คนจะมีความขยันต้องมีความกล้าใจเข้มแข็ง อาจกล่าวได้ว่าวิริยะ ก็คือ กำลังใจนั่นเองกำลังใจต้องควบคู่กับปัญญานั้นเอง

จำลอง ดิษยวณิช (2549: 23) กล่าวว่า วิริยะหรือความเพียร (effort) วิริยะมีลักษณะ คำจูงใจ เป็นความเพียรพยายามเพื่อช่วยคำจูงใจที่กระตุ้นแล้วไม่ให้เกิดเลื่อมและเพื่อทำให้กุศลกรรมที่ยังไม่เกิดให้เกิดขึ้น ในทางตรงกันข้ามวิริยะยังเป็นความพราดเพียรเพื่อทำลายอกุศลกรรมที่

เกิดขึ้นแล้วให้หมดไปและเพื่อป้องกันอกุศลกรรมที่ยังไม่เกิดให้เกิดขึ้น และวิริยะยังเป็นปฏิบัติต่อความเกียจคร้าน

จำลอง ดิษยวณิช (2549: 160) กล่าวว่าถึงวิริยะ ไว้ว่า วิริยะ ความเพียรที่แก้ล้าและทรงพลังที่เป็นปฏิบัติต่อความเกียจคร้าน

แก้ว ชิตตะขบ (2550: 93) ได้กล่าวว่า วิริยะ หมายถึงความขยันหมั่นประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็ง อดทน เอาธุระไม่ทอดทิ้ง ความเพียรประกอบความดี ความบากบั่นในการศึกษาศิลปวิทยา ความเพียรประกอบในการระวังและละกุศล หรือความเพียรในการทำและการรักษากุศล

พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ.ปยุตฺโต (2550: 11) ได้กล่าวว่า วิริยะ แปลว่าความเพียร ความเพียรนี้แปลตามศัพท์ว่า ความเป็นผู้กล้าหาญ หรือความแก้ล้ากล้า วิริยะหรือวิริยะก็มาจาก วีระ ได้แก่ความเป็นวีระ อย่างที่เราพูดกันในคำ ว่า วีรชน วีรบุรุษ วีรสตรี เป็นต้นนั่นเอง วิริยะ หรือความแก้ล้ากล้านี้ หมายถึงพลังความเข้มแข็งของจิตใจ ที่จะเดิน ที่จะก้าวหน้าต่อไป ถึงจะเผชิญอุปสรรคความยุ่งยาก ความลำบาก ถึงจะเป็นงานหนัก หรือมีภัย ก็ไม่ครั่นคร้าน ไม่หวั่นหวาด ไม่กลัวใจผู้ ไม่ย่อท้อ ไม่ทอดทิ้ง และไม่ท้อแท้ มีกำลังระดับประคองใจของตัวเองไว้ไม่ให้ถอย อันนี้เรียกว่า วิริยะก็เป็นหลักสำคัญ เป็นตัวกำลังความเข้มแข็ง เป็นองค์ประกอบที่จะให้ทำได้สำเร็จ

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า วิริยะในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกถึงความเพียรพยายามในการเรียน มีความมานะตั้งใจเรียน มีความกระตือรือร้น เอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย ไม่ทิ้งงาน ทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ตามความตั้งใจอย่างสม่ำเสมอและเต็มที่ เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

1.1.2 ลักษณะและประเภทของวิริยะ

สุเชาว์ นพอมัย (2529: 457) กล่าวถึง วิริยะ ความเพียรว่าเป็นคุณอันพยุ้งจิตในอันประกอบ ก็จะไม่ให้ทอดได้ โดยมีลักษณะมี ดังนี้

1. วิริยะ	เพราะเป็นเหตุแก้ล้ากล้าของบุคคล
2. อุฏฐาน	เพราะเป็นเหตุลุกขึ้นประกอบกิจไม่นั่งนิ่ง
3. อุสุสาโห	เพราะเป็นเหตุอาจหาญและอดทน
4. จีติ	เพราะเป็นเหตุมั่นคง
5. อฏฐิติ	เพราะเป็นเหตุไม่หยุตนิ่ง
6. วายาโม	เพราะเป็นเหตุชักไป
7. ปรกุกโม	เพราะเป็นเหตุบากบั่น มีแต่จะก้าวไปข้างหน้า
8. อปปฏิวาณิ	เพราะเป็นเหตุไม่ถอยหลัง

9. ปธาน และ ปคุคโห เพราะเป็นเหตุประครองใจไว้

ความเพียรมีลักษณะดังกล่าวแล้วเช่นนี้ เข้าอุดหนุนในกิจการใด ๆ ย่อมทำกิจการนั้น ๆ ให้แรงขึ้น ทั้งข้างชอบ ทั้งข้างผิด จึงสมควรที่บุคคลจะรู้จักใช้ในทางที่ถูก จึงจะให้สำเร็จ อริยวิบุลผล ไม่เช่นนั้น กลับจะทำให้เกิดโทษแก่ตนยิ่งขึ้นไป เปรียบเหมือนเครื่องมืออุปกรณ์สำหรับทำไม้เจ้าของใช้ไม้ในทางที่ผิด เช่น ใช้ประหารย่อมจะให้โทษ ใช้ในทางที่ถูกเช่น ใช้ทำกิจ ย่อมเกิดประโยชน์นั้น ๆ ให้สำเร็จ ข้อนี้ ฉันท , ความเพียรก็เป็นฉันทนั้น

จากเอกสารข้างต้น กล่าวได้ว่า การที่มีวิริยะ ความเพียรที่เป็นเครื่องที่สามารถยึดเป็นต้นแบบในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ลุล่วงไปในทางที่ถูกต้อง ได้แก่ มีความพยายาม การตั้งใจ มานะบากบั่นในการเรียน ไม่ย่อท้อต่อการเรียน อย่างไม่หยุดนิ่ง ก็สามารถเป็นเหตุให้บุคคลนั้น ประสบความสำเร็จในเรื่องนั้น ๆ ได้อย่างมุ่งหมาย ตามความเพียรของบุคคลนั้น ก็จะเกิดประโยชน์แก่ตนเอง

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิริยะในการเรียน

1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

บลูม (ซัลลี จุงพิวัฒน์. 2547: 14 ; อ้างอิงจาก Bloom. 1982.) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า พฤติกรรมด้านความรู้สึกความคิดของนักเรียน และลักษณะจิตพิสัยของนักเรียน ซึ่งได้แก่ ความสนใจ ความมานะตั้งใจ ความขยัน รวมทั้งเจตคติต่อรายวิชากิจกรรมการเรียนการสอน มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนถึงร้อยละ 65

เบอร์นาร์ด (นุชนาท เนติพัฒน์. 2550: 64; อ้างอิงจาก Bernard. 1991.) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลายในมลรัฐมิชิแกนโดยมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์กับความขยันในการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศพบว่า นักเรียนหญิงมีแนวโน้มที่จะมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนมากกว่าเรียนชายและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจะมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สิริพร ดาววัน (2540: 88-89) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2539 จำนวน 1,238 คน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อการเรียน บรรยากาศการเรียนการ

สอน บรรยายภาคในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุดารัตน์ พลแพงพา (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการส่งเสริมความเพียรของเด็กวัยอนุบาลจากการสอนนิทานชาดก เรื่อง พระมหาชนก พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ โดยการสอนแบบโครงการ ด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องความเพียรด้านพฤติกรรม ความเพียร และศึกษาความพึงพอใจของเด็กวัยอนุบาลในการทำกิจกรรมการสอนแบบโครงการ ตัวอย่างประชากรในการวิจัย คือ เด็กวัยอนุบาลชั้นปีที่ 2 อายุ 5-6 ปี จำนวน 32 คนโดยการทดสอบความรู้ก่อนการเรียนแล้วจับคู่คะแนนที่เท่ากันหรือใกล้เคียง จำนวน 16 คู่ จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่ม กลุ่มทดลอง 16 คน กลุ่มควบคุม 16 คน ผลการวิจัยพบว่า

1) หลังการทดลองเด็กวัยอนุบาลที่ได้รับการสอนนิทานชาดกเรื่องพระมหาชนก โดยใช้การสอนแบบโครงการมีคะแนนความรู้ความเข้าใจเรื่องความเพียรสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2) หลังการทดลองเด็กวัยอนุบาลที่ได้รับการสอนนิทานชาดกเรื่องพระมหาชนก โดยใช้การสอนแบบโครงการมีคะแนนด้านพฤติกรรมความเพียร สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ชัชลิณี จุงพิวัฒน์ (2547: 78-79) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนเวียงสระ อำเภอยะรัง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 1,264 คน พบว่า เพศหญิง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บุคลิกภาพ ทักษะคิดต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครอบครัว ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความขยันหมั่นเพียรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภทรพร ยุทธาภรณ์พินิจ (พระมหานพพร อริยญาณ. 2551: 25 ; อ้างอิงจาก ภทรพร ยุทธาภรณ์พินิจ. 2547) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต เพื่อสร้างรูปแบบในการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต และศึกษาผลที่ได้จากการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กลุ่มตัวอย่างในการทดลองคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 20 คน ที่ได้รับการพัฒนาด้วยรูปแบบที่สร้างขึ้นการทดลองรูปแบบฯ ใช้เวลา 8 วัน วันละ 6-7 ชั่วโมง รวม 52 ชั่วโมง การเก็บข้อมูลมีทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการทดลอง ด้วยแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบประเมินพฤติกรรม แบบสังเกตพฤติกรรม และการรายงานตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวความคิดของ ป.อ.ปยุตโต ที่พัฒนาขึ้น ได้ใช้หลักสูตรธรรมคือการ

รักษาศีล การฝึกสติและสมาธิตามหลักอิทธิบาท การพัฒนาปัญญาด้วยการสร้างศรัทธาและ โยโสมนสิการ และเนื้อหาการจัดกิจกรรมในการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ประกอบด้วยสาระคือ สภาพปัจจุบัน หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ แนวคิดทฤษฎีกระบวนการพัฒนาและผลการพัฒนา โดยมีจุดเน้นที่องค์ประกอบจะต้องบูรณาการตามหลักพุทธธรรม ส่วนผลการทดลองใช้รูปแบบพบว่า ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต โดยรวมและในแต่ละด้าน (ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา) ระยะเวลาหลังการทดลองสูงขึ้นกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมและรายงานตนเองอย่างชัดเจนว่า สามารถพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กล่าวคือ ผู้เรียนเพิ่มความตั้งใจ ความพยายาม ความเอาใจใส่และการใช้ปัญญาไตร่ตรองในการทำกิจกรรม อย่างเต็มความสามารถเพื่อให้เกิดประโยชน์เกื้อกูลต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิริยะในการเรียน สรุปได้ว่า การเพียรพยายามในการเรียนอย่างตั้งใจ การเอาใจใส่ต่อการเรียนอย่างสม่ำเสมอ ใช้เวลาว่างอย่างเป็นประโยชน์ ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเรียนการสอนอย่างเป็นนิตย ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ความเกียจคร้าน ความเพียรพยายามก็สามารถข้ามผ่านพ้นไปได้ ดังนั้น วิริยะในการเรียนจึงเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จหรือความเกียจคร้านของนักเรียน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียน

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียน

2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพศ

กันยา สุวรรณแสง (2533: 161) กล่าวว่า ความแตกต่างในเรื่องเพศเป็นสาเหตุให้คนเราแตกต่างกันในเรื่องการเรียนรู้ ทักษะ เจตคติ ความสนใจ และการแสดงพฤติกรรม และจากการศึกษาค้นคว้าปรากฏว่า เพศหญิงหรือเพศชาย สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ทัดเทียมกัน แต่ชายและหญิงจะมีเจตคติหรือความสนใจที่แตกต่างกันอย่างยิ่งเกิดปัญหาและความรู้สึกนึกคิด อุดมคติที่แตกต่างกัน องค์ประกอบด้านเพศจึงมีความสำคัญมากในการศึกษาค้นคว้า

พรพิมล เจียมนาครินทร์ (2539: 122)กล่าวว่าเมื่อเข้าสู่ช่วงวัยรุ่น วัยรุ่นชายและหญิงเริ่มมีความสนใจในอาชีพและเริ่มวางแผนเกี่ยวกับอาชีพในอนาคต วัยรุ่นหญิงจะวางแผนเกี่ยวกับอาชีพน้อยกว่าวัยรุ่นชาย เพราะคิดว่าหลังจากแต่งงานมีครอบครัวแล้ว วิธีชีวิตความเป็นอยู่อาจจะเปลี่ยนไปรวมทั้งอาชีพของตนด้วย ในขณะที่วัยรุ่นชายคิดว่าอาชีพของเขาจะไม่ถูกขัดขวางจากการแต่งงาน

อารี พันธมณี (2544: 33) กล่าวว่า ความแตกต่างทางเพศ หมายถึง ความแตกต่างในเรื่องต่าง ๆ ทางเพศชายและเพศหญิง ซึ่งวัฒนธรรมเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดบทบาทของหญิงและชายให้แตกต่าง เช่น บางวัฒนธรรมถือว่า ชายเป็นช้างเท้าหน้า หญิงเป็นช้างเท้าหลัง หรือชายเป็นผู้นำ หญิงเป็นผู้ตาม เป็นต้น หรือผู้ชายมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงานมากกว่าผู้หญิง เพราะในบางตำแหน่งไม่เปิดให้ผู้หญิงทำงานในตำแหน่งหน้าที่การงานสูงกว่า ซึ่งสิ่งเหล่านี้นั้นเป็นการแสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างเพศ โดยมีเรื่องวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า เพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นและความสนใจแตกต่างกัน ผู้ชายมีความสนใจในการประกอบอาชีพและการงาน ส่วนผู้หญิงมีความสนใจที่น้อยกว่าผู้ชาย ซึ่งมีวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

2.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้น

โจนส์ (Jones. 1970: 42 – 48) ได้ศึกษาความเปลี่ยนแปลงความรู้สึกับผิดชอบของเด็กตามอายุ พบว่า เด็กอายุ 9 – 11 ปี มีความรู้สึกรับผิดชอบน้อยและมีช่วงความรับผิดชอบไม่แตกต่างกันเลย อายุ 13 ปีขึ้นไปจะมีความรับผิดชอบสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนถึง 16 – 17 ปี จะคงที่อีกครั้ง

พรณี ข. เจริญจิต (2538: 264) ได้สรุปลักษณะทั่วไปของวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาไว้ว่า เมื่ออยู่ในชั้นมัธยมศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงวัยรุ่น จะมีลักษณะการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย ทางด้านชีววิทยา และทางด้านการปรับสภาพจิตใจ เด็กจะเริ่มสนใจเกี่ยวกับรูปร่าง หน้าตา และสรีระของตนเองอย่างมาก เป็นวัยที่ถือว่ามีความสัมพันธ์กับพ่อแม่มากที่สุด แต่สิ่งนี้จะถือเป็นกฎเกณฑ์คงไม่ได้ เพราะในปัจจุบันพ่อแม่ส่วนใหญ่ได้มีการเปลี่ยนแปลงความคิดของตนและพร้อมที่จะทำความเข้าใจกับวัยรุ่นมากขึ้น

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้นที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าระดับชั้นที่ต่างกันมีความสนใจบางประการแตกต่างกัน เช่น เด็กโตจะมีความรับผิดชอบ มีความพยายาม และมีความเอาใจใส่ด้านการเรียนมากกว่าเด็กเล็ก ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าระดับชั้นน่าจะจะมีปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียน

2.1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) เป็นตัวแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของผู้เรียน เป็นตัวแสดงผลหรือการแบ่งกลุ่มของผู้เรียนออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามความรู้และความสามารถของผู้เรียนเป็นระดับเก่ง ปานกลาง อ่อน (นิภา เมธธาวิชัย. 2536: 9) เป็นเรื่องที่ได้รับการสนใจเป็นอย่างมากในวงการศึกษา โดยนักการศึกษาทั้งหลายถือว่าเป็นหน้าที่ที่สำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ที่ได้ไปใช้ช่วยเหลือและป้องกันปัญหาที่มีผลต่อการ

เรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด อันจะเป็นแนวทางส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถและศักยภาพที่มีอยู่ในตนเอง เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุด

กู๊ด และ คนอื่นๆ (Good;et al.1973:7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ว่า หมายถึง ความสำเร็จ (Accomplishment) ความคล่องแคล่ว ความชำนาญในการใช้ทักษะ หรือการประยุกต์ใช้ความรู้ต่าง ๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง ความรู้ หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้วซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูผู้สอน หรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองอย่างรวมกัน

ไวเนอร์ (สุวรี ปิ่นเจริญ. 2549: 29 ; อ้างอิงจาก Weiner. 1972) ได้สรุปลักษณะเด่นของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเปรียบเทียบกับผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำไว้ดังนี้

1. ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ตั้งใจทำงานดีกว่า อดทนต่อความล้มเหลวชอบเลือกงานสลบซับซ้อนมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ
2. ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ชอบริเริ่มกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยความคิดของตนเองมากกว่าผู้ที่มีแรง จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

อัจฉรา สุขารมณ และอรพินท์ สุขุม (2530 : 10) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการกระทำที่อาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นขนาดความสำเร็จที่ได้จากการเรียน โดยอาศัยความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ตัวที่บ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้มาจากการประเมินที่ไม่ต้องการอาศัยการทดสอบ (Non-testing Procedures) เช่น จากการสังเกต หรือการตรวจการบ้าน หรืออาจอยู่ในรูปของเกรดที่ได้ที่โรงเรียน ซึ่งต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อน และช่วงเวลาในการประเมินอันยาวนานหรือวิธีหนึ่งอาจวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป (Published Achievement Tests) จะพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นิยมใช้กันทั่วไป มักอยู่ในรูปของเกรดที่ได้จากโรงเรียนเนื่องจากให้ผลที่เชื่อถือได้มากกว่า อย่างน้อยก่อนการประเมินผลการเรียนของนักเรียน ครูจะต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่นๆ อีกหลาย ๆ ด้าน จึงย่อมดีกว่าการแสดงขนาดความล้มเหลว หรือความสำเร็จทางการเรียน จากการทดสอบนักเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่ว ๆ ไป เพียงครั้งเดียว

จากเอกสารที่กล่าวมาสรุปความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ หรือจากประสบการณ์ต่าง ๆ เป็นตัววัดว่าบุคคลได้เกิดการเรียนรู้ไปเท่าใดหรืออย่างไรบ้าง โดยสามารถวัดได้

จากการสังเกต การสอบถามหรือการทำแบบทดสอบต่าง ๆ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันยังส่งผลต่อการเรียนรู้ในระดับต่อไปของบุคคลด้วย

2.1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.1.4.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

เบอร์นาร์ด (Bernard. 1970: 110) ได้สรุปความหมายของบุคลิกภาพ ไว้ว่า บุคลิกภาพเป็นภาพรวมทั้งหมดของลักษณะทางกายภาพ พฤติกรรม แนวโน้มการกระทำ ความสามารถซึ่งอยู่ภายในและที่แสดงออกมาให้เห็น

รุช (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์.2530: 41; อ้างอิงจาก Ruch. 1953) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ ตัวเราทั้งตัวหรืออัตตะที่แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออก

ดิงค์เมเยอร์ (นิภา นิธยาน.2530:26; อ้างอิงจาก Dinkmeyer.1965) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ คือ สภาวะทุกอย่างอันประกอบขึ้นเป็นตัวบุคคล นับตั้งแต่สภาวะทางกาย อารมณ์ ทักษะ ความสนใจ ความคิด ลักษณะท่าทาง ความรู้สึก นิสัย ความสามารถทางปัญญา

ศรีธรรม ธนภูมิ (2535: 14) ได้ให้ความหมายไว้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกซ้ำ ๆ เพื่อตอบสนองและปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม และสังเกตได้จากความสามารถ ความสนใจ ลักษณะเด่น ค่านิยม ทศนคติ ภาพพจน์ที่เกี่ยวกับตน และความประพฤติ

นवलลอฮ์ สุภาผล (2537) ได้สรุปไว้ว่า บุคลิกภาพ มีความหมายครอบคลุม 2 ประการ คือ

1. เป็นทักษะทางสังคม หรือความคล่องตัวเป็นความสามารถในการตอบสนองกับบุคคลต่างๆ ในสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันไป ซึ่งบุคลิกภาพสามารถฝึกฝนได้
2. เป็นลักษณะที่ติดตัวมาและแสดงออก หรือสร้างความประทับใจบุคคลอื่นที่สัมพันธ์ด้วย ซึ่งบุคคลที่สัมพันธ์ด้วยจะมีความคิดเห็นต่อบุคคลนั้นในลักษณะต่าง ๆ

กู๊ด (Good.1995: 417) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นภาพรวมของพันธุกรรม และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

ศรีเรือน แก้วกังวาน (2547: 5) ได้อธิบายเกี่ยวกับบุคลิกภาพ คือ ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนทางภายในและภายนอก ภายนอก คือส่วนที่มองเห็นชัดเจน เช่น รูปร่าง หน้าตา กิริยามารยาท การแต่งตัว วิถีพุดจา การนั่ง การยืน และส่วนภายใน

คือส่วนที่มองเห็นได้ยาก แต่อาจทราบได้โดยการอนุมาน เช่น สถิติปัญญา ความถนัด ลักษณะอารมณ์ประจำตัว ความใฝ่ฝันปรารถนา ปรัชญาชีวิต ค่านิยม ความสนใจ

สุรางค์ ไคว่ตระกูล (2550: 31) บุคลิกภาพ ที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในหมู่นักจิตวิทยา คือ คุณลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคลแสดงออกโดยพฤติกรรม ที่บุคคลนั้นมีต่อสิ่งแวดล้อมที่ตนกำลังเผชิญอยู่ และพฤติกรรมนี้จะคงเส้นคงวาพอสมควร

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะโดยรวมของบุคคลแต่ละคนที่แสดงออกเป็นประจำ ซึ่งแสดงออกผ่านพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ที่ได้ประสบ

2.1.4.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

กาญจนา คำสุวรรณ (2524 : 194 – 195) กล่าวว่า ประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคมที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพนั้น มี 2 ลักษณะ คือ

1. ประสบการณ์ร่วมทางวัฒนธรรมเป็นประสบการณ์ที่มีผลให้บุคลิกภาพแตกต่างกันซึ่งเกิดจากความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี และคำสอนทางสังคมนั้น ๆ
2. ประสบการณ์เฉพาะตัว เป็นอิทธิพลที่ได้รับจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาผู้ปกครองที่แตกต่างกัน ส่งผลให้บุคคลมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

อิริคสัน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์.2530: 42 ; อ้างอิงจาก Erikson.1959) เชื่อว่าการพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์นั้น มิได้หยุดอยู่แต่ในวัยเด็ก แต่จะมีการพัฒนาลักษณะต่าง ๆ ของบุคลิกภาพอย่างเป็นลำดับตลอดช่วงชีวิตของบุคคลแต่ละบุคคล

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 41 – 44) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพนั้นประกอบด้วยพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และช่วงเวลาของชีวิตแห่งบุคคล คือ

1. พันธุกรรม สิ่งถ่ายทอดทางพันธุกรรม ส่วนมากนั้นเน้นลักษณะทางกายภาพ เช่น ความสูง ต่ำ ลักษณะเส้นผม ชนิดของโลหิต โรคภัยไข้เจ็บบางชนิด และข้อบกพร่องทางร่างกายบางชนิด เช่น ตาบอดสี ศีรษะล้าน นิ้วเกิน นิ้วติดกัน ฯลฯ ซึ่งลักษณะเหล่านี้เป็นอิทธิพลของพันธุกรรมที่มีต่อบุคลิกภาพของบุคคลทั้งสิ้น

2. สิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการของมนุษย์ ทั้งพัฒนาการทางกาย จิตใจ และบุคลิกภาพ สำหรับสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการพัฒนาของมนุษย์ คือ บุคคลอื่น ๆ รอบ ๆ ตัวเรา ครอบครัว กลุ่มคน และวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมที่เป็นมนุษย์นั้นมีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาการทางบุคลิกภาพ ทักษะและพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์

3. ช่วงเวลาแห่งชีวิตของบุคคล ซึ่งแสดงถึงระดับพัฒนาการทางร่างกาย และจิตใจอันเกิดจากอิทธิพลร่วมระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันของบุคคล จากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า วัฒนธรรมต่าง ๆ และการอบรมเลี้ยงดูส่งผลต่อบุคลิกภาพของบุคคลรวมถึงพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ

2.1.4.3 ประเภทของบุคลิกภาพ

ฟรีดแมนและโรสแมน (จรรยา เกษมศรีสังข์.2537: 14 ;อ้างอิงจาก Friedman ;& Roseman. 1947) สรุปลักษณะของบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ได้ดังนี้

บุคลิกภาพแบบ เอ (Type A Behavior Pattern Personality) หมายถึงบุคคลที่มีบุคลิกภาพรีบร้อน ชอบแข่งขัน และก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มาก ๆ ในเวลาน้อย ๆ ที่ความรู้สึกว่าเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความมานะพยายามในการทำงาน ชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อประสบความสำเร็จ ชอบทำงานด้วยความรวดเร็วทนไม่ได้กับงานที่ล่าช้า มีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่นและถูกกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกโกรธและก้าวร้าวได้ง่าย

บุคลิกภาพแบบ บี (Type B Behavior Pattern Personality) หมายถึงบุคคลที่มีบุคลิกภาพที่มีความผ่อนคลาย ไม่รีบร้อน และไม่ก้าวร้าว มีลักษณะเรื่อย ๆ เฉื่อย ๆ ชอบการพักผ่อนดำเนินชีวิตแบบง่าย ๆ และไม่ชอบฝ่าฟันอุปสรรคในการทำงาน

ฟรีแมน และโรเซนแมน (Farmer and others. 1984: 34; citing Friedman and Rosenmen.1974) ได้แบ่งบุคลิกภาพของคนตามลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออก โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ บุคลิกภาพแบบเอและบุคลิกภาพแบบบี รายละเอียดของบุคลิกภาพทั้ง 2 มีดังนี้

1. บุคลิกภาพแบบ เอ (Type A Personality) เป็นบุคลิกภาพของบุคคลที่มีพฤติกรรมดังต่อไปนี้ (Organ ;& Hamner. 1982 : 272 – 273 ; Farmer ;and others.)

1.1 มีความทะเยอทะยาน (Intense Ambition) เป็นบุคลิกภาพที่มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะประสบความสำเร็จ

1.2 ชอบแข่งขัน (Competitive Drive) เป็นบุคคลที่ชอบต่อสู้แข่งขันกับผู้อื่นเพื่อให้ตนเองได้ดีกว่าผู้อื่น

1.3 แข่งขันกับเวลา (Time Urgency) เป็นบุคคลที่กระทำสิ่งต่างๆ อย่างเร่งด่วนใช้เวลาให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ทำงานตามแผนเวลา

1.4 สร้างศัตรู (Hostility) เป็นบุคคลที่ยึดตนเองเป็นที่ตั้ง ชอบแสดงออกนอกทางข่มขู่ผู้อื่น อาฆาตแค้น และขาดความเห็นใจผู้อื่น

1.5 ออดทนต่ำ (Impatient) เป็นบุคคลที่มีความอดทนต่ำต่อการรอคอย และอดทนต่ำต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ทนไม่ได้กับความเฉื่อย

1.6 มีความก้าวร้าว (Aggressiveness) เป็นบุคคลที่นิยมใช้ความรุนแรง ในการแก้ปัญหาความคับข้องใจ แบ่งเป็นความก้าวร้าวทางวาจา และความก้าวร้าวทางร่างกาย

2. บุคลิกภาพแบบ บี (Type B Personality) เป็นบุคลิกภาพที่มีลักษณะ ตรงกันข้ามกับบุคลิกภาพแบบเอ ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่ไม่ทะเยอทะยาน ไม่มุ่งชนะ มีความสงบ เสงี่ยม ทำงานไปพักผ่อนไป ไม่รีบร้อน (Greene and others. 1985: 165)

การพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะที่แสดงออกทางกายภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะเค้าโครงหรือโครงสร้างต่าง ๆ ของร่างกายและบุคลิกภาพ เป็นความเชื่อ ว่ามนุษย์เรานั้นมีลักษณะทางสรีระเป็นแบบแผนไป แต่ละแบบอาจเกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพแต่ ละอย่าง (Luthan. 1980 : 160) ดังนั้น จึงมีผู้แบ่งบุคลิกภาพของคนออกเป็นหลายประเภท เช่น ความคิดของจุง (Hergentham.1990 : 58 – 85 ; chting Jung.N.d.) ได้พิจารณาบุคลิกภาพของคน โดยยึดถือสังคมเป็นหลัก เขาได้แบ่งบุคลิกภาพของคนออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. บุคลิกภาพที่ชอบเก็บตัว (Introvert) เป็นคนที่ไม่ชอบยุ่งเกี่ยวกับผู้อื่น เกรงครัดต่อระเบียบแบบแผน มีมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่แน่นอนในการควบคุมอุปนิสัยของตนเอง เชื่อตนเอง และการกระทำทุกอย่างมักจะขึ้นอยู่กับตัวเองเป็นใหญ่ บุคคลประเภทนี้จะผูกพันกับ ตนเองมากกว่าที่จะผูกพันกับสังคม หรือบุคคลอื่น

2. บุคลิกภาพที่ชอบแสดงตัว (Extrovert) เป็นคนเปิดเผย คุยเก่ง ง่าย ร่าเริง ปรับตัวได้ดี ในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มีความเชื่อมั่นในตนเองบนรากฐานของเหตุผลและความจริง

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า บุคลิกภาพเป็นการแสดงออกทั้งด้านการกระทำและความคิด ซึ่งเป็นผลมาจากพันธุกรรมกับ สิ่งแวดล้อมรวมทั้งประสบการณ์ต่างๆ ที่บุคคลได้รับจึงกลายเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล

2.1.4.4 การวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบ บี

บุคลิกภาพแบบ เอ และ บี แบบวัดที่ใช้ในปัจจุบันมี 3 แบบ (จรรยา เกษมศรีสังข์. 2537 : 15 ; อ้างอิงจาก Friedman ;& Roseman .1974) คือ

แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview : SI) ประกอบด้วยข้อคำถาม 25 ข้อ เป็นการถามโดยให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้นักที่มีบุคลิกภาพ แบบ เอ ไม่สามารถทน เช่น สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความโกรธ สถานการณ์ที่มีการแข่งขันอย่างมาก แบบสัมภาษณ์นี้เป็นการวัดการแสดงออกทางด้านกายภาพ

มาตรวัด ลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ ของเฟรมมิงแฮม (Framingham Type A Scale: FTAS) เป็นแบบวัดรายงานตนเองเช่นเดียวกับแบบที่หนึ่ง ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อวัดทางด้านแรงขับเคลื่อนสัมฤทธิ์ การมีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว และการรับรู้ถึงความกดดันในการทำงาน

แบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของ เจนกินส์ (Jenkins Activity Survey: JAS) เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ บุคคลที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้สูงเป็นบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ โดยกลุ่มบุคคลนี้รายงานว่า มีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็วทำงานด้วยความรีบเร่ง ไม่อดทนต่อความอ่อนล้าหรือการทำงานที่ประสบความล้มเหลว นอกจากนี้ยังรายงานว่าตนเองทำงานหนักและมีความต้องการผลสัมฤทธิ์มากกว่า โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ รายงานว่า มีความต้องการความก้าวหน้าในอาชีพ มีความตั้งใจเพิ่ม สถานภาพอาชีพให้สูงขึ้น รับรู้ที่ได้รับแรงเสริมจากการทำงานสูงกว่าอีกครั้งทั้งยังระดับการศึกษาสูงกว่า

นอกจากนี้ สตรูบ และคนอื่น ๆ (Strube and others. 1987) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแบบสำรวจกิจกรรมของเจนกินส์ว่า เป็นแบบวัดบุคลิกภาพแบบ เอ โดยให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมตนเองว่ามีการแสดงออกอย่างไร และได้ศึกษาพบว่า คนที่มีลักษณะ บุคลิกภาพแบบ เอ

มีความเชื่อมั่นในความสำเร็จของงานมากกว่าความล้มเหลว มีแรงขับในการแข่งขันสูง มุ่งสัมฤทธิ์ และมีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า บุคลิกภาพเป็นการแสดงออก ทั้งด้านการกระทำและความคิดซึ่งเป็นผลมาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งประสบการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับจึงกลายเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล

2.1.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

คำว่า “นิสัย” คือ แนวโน้มของบุคคลในการแสดงพฤติกรรมจนเป็นนิสัย และเป็นไปโดยอัตโนมัติโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้รับการฝึกฝนหรือประสบการณ์ (Eysenck, Arnold;& Meili 1972: 40)

ประธาน วัฒนวานิชย์ (2529: 5 – 6) ได้มีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับการเรียนให้มีประสิทธิภาพว่าต้องมีลักษณะดังนี้

1. มีตารางเวลาสำหรับการปฏิบัติแต่ละวันอย่างสม่ำเสมอ
2. ทำงานตามตารางเวลาที่กำหนด
3. ทำงานตามเวลาที่กำหนดไว้ทุกวันอย่างสม่ำเสมอ

4. ทำงานในสถานที่ที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ
5. ทำงานในระยะเวลาที่ไม่ยาวนานและหยุดพักระหว่างทำงาน
6. ทบทวนคำสอน คำบรรยายหลังจากเวลาผ่านไปไม่นานนัก
7. ไม่ปล่อยงานให้ค้างจนนาทีสุดท้าย
8. มีสมาธิในการทำงาน
9. ไม่ใช้การสอบเป็นแรงจูงใจในการทำงาน
10. อ่านหนังสือก่อนเข้าชั้นเรียนพอสมควร
11. สนใจฟังคำบรรยาย สัมมนา หรือการสอนทบทวน
12. ไม่ละเลยวิชาที่ยากมากกว่าวิชาอื่น
13. มีความรู้ในการใช้บริการห้องสมุด
14. ทำงานตามแผนการเรียนที่วางไว้
15. ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันตามเวลาที่กำหนด
16. ปรับปรุงคำบรรยายที่จดจากห้องเรียนให้ทันอยู่เสมอ
17. เมื่อมีแรงกระตุ้นจะทำงานได้ดี
18. ทำงานที่ไม่หนักจนเกินไปในวันหยุด

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530: 1) กล่าวว่า นิสัยในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพึงพอใจ และมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ประกอบด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน การวางแผนการเรียนและจัดระบบการเรียน ความมุ่งหมายที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อยๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่ม ชยัน อดทน รับผิดชอบ พึ่งตนเอง และมีความภาคภูมิใจในผลการเรียนของตน

แมดด็อกซ์ (พระมหาสุพจน์ สมเพชร. 2547: 24 อ้างอิงจาก Maddox. 1963) กล่าวว่า นิสัยขึ้นอยู่กับโอกาสที่บุคคลจะประสบความสำเร็จหรือบังเกิดความพึงพอใจ กล่าวคือ พฤติกรรมใดที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจพฤติกรรมนั้นๆ ก็จะถูกกระทำซ้ำแล้วซ้ำเล่า จนกระทั่งกลายเป็นนิสัยติดตัวบุคคลนั้นไป นิสัยในการเรียนจึงเป็นพฤติกรรมทางด้านการเรียนที่บุคคลพึงพอใจและปฏิบัติเป็นประจำ โดยที่พฤติกรรมนั้นอาจมาจากทักษะในการเรียน และเทคนิคในการเรียน

โฮล์ทซ์แมน (พระมหาสุพจน์ สมเพชร. 2547: 24 อ้างอิงจาก Holtzman. 1965)

ได้กล่าวเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมการเรียนที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับ

1. การใช้เวลาเรียน ได้แก่ การรู้จักใช้เวลาได้อย่างเหมาะสมในการเรียนและการทำงาน รู้จักแบ่งเวลาว่าควรทำอะไรก่อนหลัง ไม่ผัดผ่อน หลีกเลียง รอเวลา ทำในเวลาระชั้นขีด ไม่เสียเวลากับเรื่องที่ไม่เป็นสาระจนเกินควร ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายทันต่อเวลา

2. วิธีการเรียน ได้แก่ การรู้จักใช้วิธีการเรียนอย่างถูกต้อง มีการวางแผน เตรียมงานก่อนลงมือทำ รู้จักแหล่งข้อมูลที่ต้องการทราบ ทำงานด้วยความมีระเบียบ

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า นิสัยทางการเรียน คือ พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกเมื่อบุคคลนั้นเกิดความพึงพอใจและสนใจที่จะศึกษาเพื่อให้เกิดบรรลุผลต่อการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยคาดว่าบุคลิกภาพน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อวิธีะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.1.6 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นักจิตวิทยาและนักการศึกษา ได้ให้ความหมายของคำว่า “แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์” ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

ไวเนอร์ (Weiner. 1972: 203 – 215) ได้สรุปลักษณะเด่นของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเปรียบเทียบกับผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำไว้ดังนี้

- (1) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ตั้งใจทำงานดีกว่า อดทนต่อความล้มเหลว ชอบเลือกงานสลับซับซ้อนมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ
- (2) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ชอบริเริ่มกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยความคิดของตนเอง มากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

ซูซีฟ อ่อนโคสูง (2522: 47 – 48) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมที่แสดงว่า มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงดังนี้

- (1) ทำสิ่งที่ยาก มีความมานะพยายาม สนุกสนานและชอบที่จะทำกิจกรรมนั้น ๆ
- (2) ชอบการแข่งขันต้องการชัยชนะ
- (3) มีความทะเยอทะยาน
- (4) ต้องปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นเสมอ
- (5) มีจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมที่แน่นอนและเด่นชัด
- (6) พฤติกรรมที่แสดงออกมีลักษณะเป็นของตัวเอง

สุชาติ สุธรรมรักษ์ (2531: 186–187) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หรือ ความมุ่งหวังที่จะประสบผลสำเร็จ ความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เอาชนะคนอื่นหรือความต้องการที่จะเพิ่มศักดิ์ศรีของตนเอง ซึ่งความต้องการเหล่านี้เป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำและนำมาซึ่งสัมฤทธิ์ผล

พระเทพเวที (2533: 48–50) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่ามี 2 แบบ คือ

แบบที่ 1 เป็นการใฝ่ความเป็นเลิศที่สนับสนุนระบบการแข่งขัน

แบบที่ 2 คือ การใฝ่ความเป็นเลิศแท้ซึ่งประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 3 ประการ

คือ

ประการแรก ถ้าทำก็ทำให้ดีเลิศให้ได้ดีที่สุดเต็มที่แห่งงานนั้น

ประการที่สอง มีความเป็นเลิศเพราะดีที่สุดเต็มที่แห่งความสามารถของเรา

เอง

ประการสุดท้าย คือ สิ่งนั้นมีความเป็นเลิศโดยสิ่งที่ดีที่สุดเกื้อกูลที่สุดเป็น

ประโยชน์แก่ชีวิตและสังคม

พรพรณี ชูทัย (2538 : 312) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและ
ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำไว้ดังนี้

(1) ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

(1.1) เป็นคนมีความบากบั่น พยายามที่จะเอาชนะความล้มเหลวต่างพยายาม
ที่จะไปให้ถึงจุดหมายปลายทาง

(1.2) เป็นผู้ทำงานมีแผน

(1.3) เป็นผู้ที่ตั้งระดับความคาดหวังสูง

(2) ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

(2.1) เป็นผู้ทำงานแบบไม่มีเป้าหมาย

(2.2) ตั้งเป้าหมายในวิธีทางที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว อาจตั้งเป้าหมายที่
ยากหรือง่ายเกินไป

แมคเคลแลนด์ (สมจิตร หอไตรรงค์. 2539: 13; อ้างอิงจาก McClland. 1961)

ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1. กล้าเสี่ยงอย่างเหมาะสม (Moderate Risk – Taking) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่
สัมฤทธิ์สูงจะมีการตัดสินใจที่เด็ดเดี่ยวไม่ชอบงานที่ต้องอาศัยโชคกลางไม่พอใจทำสิ่งง่าย ๆ ซึ่งไม่ต้อง
ใช้ความสามารถหากแต่จะเลือกทำสิ่งที่ยากเหมาะสมกับตน และการกระทำสิ่งที่ยากให้สำเร็จนั้นทำ
ให้ตนเองพอใจ ส่วนผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำมักไม่กล้าเสี่ยงเพราะกลัวไม่สำเร็จ

2. ความกระตือรือร้น (Energetic) หรือความขยันขันแข็ง ในการกระทำสิ่ง
แปลก ๆ ใหม่ ๆ แต่ไม่ได้ขยันไปทุกกรณีจะเอาใจใส่มานะพากเพียรต่อสิ่งที่ท้าทาย ยั่วยุ
ความสามารถของตน เป็นงานที่ต้องใช้สมองขบคิด และขจัดทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกว่าได้ทำงาน
ลุล่วงไป

3. ความรับผิดชอบตนเอง (Indeividual Responsibility) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะพยายามทำงานให้สำเร็จเพื่อความพึงพอใจของตนเอง ไม่หวังการยกย่องชมเชยจากผู้อื่น ต้องการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นมีอิสระในการคิดและทำ

4. ต้องการทราบผลของการตัดสินใจ (Knowledge of Result Decision) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะติดตามผลการตัดสินใจของตนเองว่าเป็นอย่างไรไม่เพียงแต่ทราบแล้วไม่กระทำ แต่ปรับปรุงการกระทำของตนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ดีกว่าเดิม

5. คาดการณ์ล่วงหน้า (Anticipation of Future Possibilities) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นผู้ที่มีแผนการระยะยาวเพราะมองเห็นการณ์ไกลกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

6. มีทักษะในการจัดระบบงาน (Organezation Skill) ให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานอย่างเป็นระบบ

2.1.7 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพครอบครัว

วาสนา พิทักษ์สาลี (2527: 6) ได้จำแนกสภาพแวดล้อมทางบ้านออกเป็น 3 องค์ประกอบด้วยกัน คือ

1. องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา หรือผู้ปกครองกับเด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาเอง ความสัมพันธ์ระหว่างญาติผู้ใหญ่กับเด็ก ระหว่างพี่น้องกับเด็ก และสภาพทั่วไปของครอบครัว

2. องค์ประกอบด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ได้แก่ รายรับ รายจ่ายของครอบครัว สถานภาพครอบครัว การเงินของนักเรียนที่จะใช้จ่ายเรื่องการศึกษาและส่วนตัว และความจำเป็นที่ต้องขอความช่วยเหลือทางการเงินจากผู้อื่น

3. องค์ประกอบด้านที่อยู่อาศัย ได้แก่ สภาพของบ้าน ที่ตั้งของบ้าน สิ่งแวดล้อมในบริเวณบ้าน ตลอดจนอาชีพขนบธรรมเนียมประเพณีและความเป็นอยู่ของสังคมละแวกนั้น เมื่อพิจารณาถึงสิ่งที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ด้านเศรษฐกิจและสังคม และด้านสภาพที่ตั้งของบ้าน จะอำนวยความสะดวกช่วยเสริมการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จในการเรียนยิ่งขึ้น

ชบาภรณ์ ชีอรุ่งโรจน์ (2529: 122 – 132) ได้กล่าวถึง ผลกระทบของการที่ครอบครัวแตกแยกไว้ดังนี้

1. มีผลกระทบต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก
2. การปรับตัวและพฤติกรรมทางเพศของเด็กมักมีปัญหาและขาดรูปแบบที่จะเลียนแบบ
3. เด็กเกิดปมด้อยเมื่อต้องไปติดต่อกับสังคมภายนอก

4. เด็กที่มาจากครอบครัวแตกแยก เมื่อแต่งงานมีแนวโน้มที่มีครอบครัวแตกแยกด้วย นอกจากนี้ ชบาภรณ์ ชื่อรุ่งโรจน์ (2529: 31 – 34) ได้กล่าวถึงปัญหาครอบครัวแตกแยกว่ามีอิทธิพลต่อการพัฒนาพฤติกรรมของเด็กไว้ ดังนี้

1. ครอบครัวที่พ่อแม่หย่าร้างกัน การหย่าร้างกันของพ่อแม่ นับว่าเป็นผลร้ายต่อการพัฒนาทางด้านจิตใจของเด็กมาก เด็กจะเกิดความรู้สึกว่าเหว่ ไม้มีความมั่นใจในตนเอง ไม่อยากอยู่บ้าน ชอบไปเล่นกับเพื่อนมากกว่า บางคนก็อาจเก็บตัว ซึมเศร้า บางรายอาจจะกลายเป็นเด็กก้าวร้าวชอบรุกรานผู้อื่นก็มี นอกจากนี้ เด็กจะเป็นคนที่ไม่มั่นคง ไม่รักใคร่จริง และไม่คิดว่ารักใคร่จะรักเขาจริงทั้งนี้ เพราะไม่เคยเห็นใครเป็นแบบอย่างที่ดีมาตั้งแต่เล็กนั่นเอง

2. ครอบครัวที่พ่อแม่ทะเลาะวิวาทกัน จะทำให้เด็กมีความวิตกกังวลสูง เด็กจะไม่เข้าใจว่าพ่อแม่ทะเลาะกันก็อาจจะดีกันได้ อาจจะพูดคุยกันเหมือนปกติ ในความเข้าใจของเด็ก โดยเฉพาะเด็กเล็กนั้น มักจะคิดว่านี่คือภาวะที่สุดจะทนทานได้ บ่อยครั้งที่เด็กเล็กมักจะคิดว่าตนเองเป็นสาเหตุของการทะเลาะวิวาทของผู้ใหญ่ เพราะเด็ก ๆ ไม่อาจจะทำตัวเป็นคนกลาง ในการทะเลาะเบาะแว้งของพ่อแม่ เพราะในใจของเด็กจะเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ผลของความรู้สึกอันนี้จะเป็นอันตรายต่อการพัฒนานิสัยเป็นคนที่ชอบหาเรื่องผู้อื่น ชอบทางทางเล่นงานคู่สมรส ยกตนข่มท่าน ทำทุกวิถีทางเพื่อเอาชนะคู่ต่อสู้ ไม้มีความรับผิดชอบ ไม้มีความซื่อสัตย์ และมีแนวโน้มที่จะเป็นโรคประสาทได้

3. ครอบครัวที่มีพ่อหรือแม่คนเดียว มีผลทำให้เด็กเจริญเติบโตขึ้นมาโดยไม้ได้รับความอบอุ่นเท่าที่ควรความเศร้าโศกเสียใจของสามีภรรยาความเดือดร้อนทางเศรษฐกิจ ล้วนแล้วแต่มีผลต่อการที่จะต้องปรับตัวของคู่สมรส และส่งผลกระทบมาถึงเด็กได้ทั้งสิ้น

ปัญหาครอบครัวแตกแยกหรือการหย่าร้างกันถือว่าเป็นปัญหาที่ทำร้ายจิตใจเด็กอย่างรุนแรง เด็กที่อยู่ในครอบครัวเช่นนี้เพราะเด็กไม้มีส่วนรู้เห็นหรือเป็นต้นเหตุของปัญหาทะเลาะวิวาทแต่อย่างใด แต่กลับเป็นผู้ที่รับกรรมจากเหตุนี้มากที่สุด เด็กจะต้องมีความว่าเหว่ มีปมด้อยและรู้สึกว่าตัวไร้ค่า เมื่อเติบโตขึ้นย่างเข้าสู่วัยรุ่นเด็กเริ่มรู้จักอาย เด็กจะไม้อยากตอบคำถามใดๆ เมื่อถูกถามถึงพ่อแม่ว่าอยู่ที่ไหน ทำงานอะไร อาจจะเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กเริ่มโกหก สร้างคำกล่าวเท็จโดยใช้การเพ้อฝันเป็นสิ่งที่ช่วยกลบเกลื่อนอารมณ์ที่ขาดความรัก ความอบอุ่นที่แท้จริงของครอบครัว นอกจากนี้ยังมีผลกระทบกระเทือนถึงการเล่าเรียนตลอดถึงบุคลิกภาพของเด็กด้วย บางคนอาจจะกลายเป็นคนเก็บขี้น ไม้ชอบสมาคมกับใคร บางคนอาจกลายเป็นคนชอบแสดงตัวเอะอะ ก้าวร้าวมากเกินควร ทั้งนี้ก็เพื่อชดเชยความกดดันที่ตนได้รับจากทางบ้าน นอกจากนี้ ยังอาจกลายเป็นเด็กที่เป็นปัญหาของสังคม ในเมืองใหญ่ ๆ เด็กจะไปอยู่ตามโรงภาพยนตร์ ชอบเล่นการพนัน ซ่องสุ่มกันทำสิ่งที่ผิด อาจเป็นแก๊งรวมกันปล้นจี้ ซึ่งเด็กเหล่านี้เมื่อมีการสอบประวัติแล้วมักจะ

มาจากครอบครัวแตกแยกเป็นส่วนใหญ่ ส่วนเด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่รักใคร่ปรองดองกันมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ย่อมนับว่าเป็นโชคดีของเด็กผู้นั้น เด็กจะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีอารมณ์มั่นคงมีสุขภาพจิตและสุขภาพกายดี เป็นผู้ที่ไม่ล้าเผชิญปัญหาต่าง ๆ ยอมรับสภาพที่แท้จริงของตนเอง เป็นผู้ที่มีอารมณ์แจ่มใส มองโลกในแง่ดี ในทางตรงกันข้าม ถ้าเด็กคนใดโชคร้ายตกอยู่ในลักษณะครอบครัวที่มีลักษณะแตกแยก หรือพ่อแม่ไม่ลงรอยกันอยู่เสมอ ก็จะตกอยู่ในสภาพที่น่าสงสาร และน่าเห็นใจเป็นยิ่ง (ยูวดี เทียรประสิทธิ์. 2536: 20-22)

สภาพครอบครัวแตกแยกไม่ว่าครอบครัวที่มีเฉพาะบิดาหรือมารดาเพียงคนเดียว หรือไม่มีทั้งมารดาและบิดา ก็ก่อให้เกิดความเจ็บปวดและปัญหาตามมา คือ เด็กจะมีความเจ็บปวดทางอารมณ์ยาวนาน เด็กจะมีความอ่อนไหวมากกว่าคนอื่น เมื่อต้องเผชิญกับความกดดันที่เท่ากัน (Maves E.1978: 881) ยังมีผลกระทบต่อสุขภาพกายและปัญหาอื่นๆ เช่น ปัญหาด้านการเรียน ความประพฤติ เป็นต้น

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สภาพครอบครัวเป็นสภาพที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคล ที่สมบูรณ์ ที่ไม่มีการแตกแยกหรือหย่าร้างกัน เกิดขึ้นจากสภาพดังกล่าวส่งผลต่อให้นักเรียนมีปัญหาต่อการเรียนละสุขภาพจิตตามมาด้วย เป็นสภาพที่มีปัญหาของครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์

2.1.8 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

คีย์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิก 2520: 19 อ้างอิงจาก Key. 1975) ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว โดยเห็นว่า ฐานะทางเศรษฐกิจจะเป็นตัวเพิ่มหรือลดความเร็วของพัฒนาการทางบุคลิกภาพทางจริยธรรมของบุคคลได้ และนักสังคมวิทยาพบว่า บุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำและปานกลางมีค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์แตกต่างกัน เช่น การเก็บของตกได้แล้วคืนให้เจ้าของเป็นความดีควรสรรเสริญในสังคมของบุคคลฐานะปานกลางและสูง แต่เป็นสิ่งที่โง่เขลาและไม่ควรทำอย่างยิ่งในสังคมของคนระดับต่ำ

โสภ ฐพิชัยกุล (2529: 18) กล่าวว่า สาเหตุที่ฐานะทางเศรษฐกิจมีส่วนเกี่ยวข้องกับสุขภาพจิตนี้ อาจเป็นเพราะฐานะทางเศรษฐกิจย่อมหมายถึง การมีความรู้สึกมั่นคงในตัวเองจึงทำให้ความกดดันน้อย บุคคลไม่ต้องทนทุกข์อยู่กับภาวะตึงเครียด หรือมีข้อขัดแย้งในใจมากมายนัก

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ฐานะทางเศรษฐกิจ มีผลต่อความตึงเครียด และความมั่นใจในตนเอง และเป็นตัวเพิ่มหรือลดพัฒนาการทางบุคลิกภาพทางจริยธรรมของบุคคลได้

2.1.9 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง

ครอนบาค (Cronbach.1970: 112 – 115) มีแนวคิดว่าคุณลักษณะทาง

จิตวิทยาในครอบครัว ประกอบด้วยบรรยากาศทางปัญญาและบรรยากาศทางอารมณ์ สำหรับบรรยากาศทางอารมณ์นั้น เป็นคุณลักษณะหนึ่งของสภาพแวดล้อมภายในครอบครัวที่บิดามารดาสร้างขึ้นเด็กที่ประสบความสำเร็จในชีวิต ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีเจตคติที่ดีต่อลูก และมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ถ้าบิดามารดาให้ความเข้าใจ ให้ความรัก ความอบอุ่น และช่วยเหลือในเวลาที่ต้องการ เด็กย่อมมีสุขภาพจิตดี ทำให้เด็กเรียนได้เต็มที่และประสบความสำเร็จในการเรียน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2541: 39) ให้ความเห็นซึ่งสรุปได้ว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองควรจัดกระบวนการ สภาพแวดล้อมทางบ้านให้เอื้ออำนวยต่อการศึกษเล่าเรียนของบุตรในบางกระบวนการ เช่น การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านภาษา ความอบอุ่นในครอบครัว การสนับสนุนและแนวทางด้านวิชาการ ความคาดหวังของบิดามารดาต่อระดับการศึกษาของบุตร เป็นต้น

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครองดังกล่าว ผู้ปกครองควรสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียน สนับสนุนเอาใจใส่และส่งเสริมการเรียนของเด็ก เพื่อให้เด็กนักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้ดีขึ้น

2.1.10 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

โรไมน์ (Romine. 1974: 139–143) ได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการสอน ที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ดีขึ้นได้ดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพของผู้สอน เช่น ผู้สอนเป็นคนกระฉับกระเฉง มีอารมณ์ขัน สนใจในวิชาที่สอน ให้ความจริงใจและเป็นกันเองกับนักเรียน
2. ด้านการเรียนการสอน มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ในวิชาเรียน รวมทั้งแนะนำหนังสือที่อ้างอิงเกี่ยวกับวิชาที่เรียน
3. ด้านผลการสอนที่ผู้เรียนได้รับ เช่น ผู้เรียนได้รับประโยชน์สมควรตั้งใจตามวิชาที่เรียนเลือก ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนไม่ใช่เป็นผู้ฟังอย่างเดียว
4. ด้านการเสนอเนื้อหา เช่น พูดอธิบายชัดเจน ใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด สามารถใช้วิธีสอนต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา
5. ด้านการประเมินผล การนำข้อมูลย้อนกลับและเสริมแรงทางการเรียน เช่น มีการทำรายงานหรือสอบ เมื่อตรวจงานแล้วผู้สอนต้องรีบแจ้งให้ผู้เรียนทราบทันที
6. ผู้สอนยอมรับฟังความคิดเห็นตลอดจนผลงานของผู้เรียนอย่างมีเหตุผล

เชอซิลด์ (วิจิตร วรุตบางกูร. 2524: 151; อ้างอิงจาก Churchill. n.d.) กล่าวว่า เราเป็นผู้กำหนดรูปแบบของอาคารและอาคารเป็นก็กำหนดพฤติกรรมเราเหมือนกัน อาคารสถานที่จัดเป็นสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด

ห้องโถง ทักษะปกรณัม ห้องสารบรรณ โรงอาหาร สนามกีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจและบริเวณทั้งหมดของสถาบันในปัจจุบันนี้ สถาบันการศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญทางจิตใจมากขึ้นจึงหันมาสนใจในการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ทั้งทางด้านความสุขสบายทางร่างกาย และยกระดับจิตใจของผู้ใช้อาคารมากขึ้นแต่ก่อน สิ่งแวดล้อมยังมีผลต่อความรู้สึกของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

สิริวรรณ ศรีพหล (2526: 172-174) ได้สรุปแนวทางการจัดบรรยากาศในห้องเรียนไว้ดังนี้ คือ

1. ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนมีพัฒนาการทางสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมอย่างเต็มที่ ผูกพันการใช้สติปัญญาคือ มีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล การมีเจตคติที่ดีต่อผู้อื่น การใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งการมีสัมพันธภาพดีต่อผู้อื่น

2. ส่งเสริมนักเรียนให้มรทศนคติในการควบคุมตนเองและรับผิดชอบตนเอง โดยให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด ให้โอกาสนักเรียนในการค้นคว้าหาวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูคอยให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น

3. ส่งเสริมนักเรียนให้มีความคิดและแนวการปฏิบัติแบบประชาธิปไตย โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี และยอมรับมติของกลุ่ม

นางเยาว์ พงษ์ประดิษฐ์ (2534: 8) ได้แบ่งสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม ซึ่งปัจจุบันเรียกชื่อว่า สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักศึกษาออกเป็น 5 ด้านคือ

1. สภาพแวดล้อมด้านบรรยากาศการเรียนการสอน
2. สภาพแวดล้อมด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน
3. สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรม
4. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร
5. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

2.1.11 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ประทีป แสงเปี่ยมสุข (2533: 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนว่า ความสำเร็จในด้านการสอน ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับสัมพันธภาพที่ดีของครูกับนักเรียนภายใต้บรรยากาศปราศจากการข่มขู่เด็ก นักเรียนต้องเรียนอยู่ในโรงเรียนเด็กจึงมีชีวิตผูกพันอยู่กับครู การแสดงออก นิสสัยใจคอ และทุกสิ่งทุกอย่างที่ครูปฏิบัติต่อนักเรียน ย่อมมีอิทธิพลต่อผลการเรียนและสภาพจิตใจของเด็ก

นารี โนริระ (2536: 9) กล่าวว่า สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนถือว่าสำคัญที่สุดนอกจากด้านการเรียนการสอน และการให้การอบรมแก่นักเรียนแล้ว ครูยังต้องมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน ส่งเสริมให้กำลังใจ ให้คำแนะนำ มีความเมตตา กรุณา มีเหตุผล มีบุคลิกภาพดี ให้ความรัก ความอบอุ่น เพื่อช่วยให้เด็กปรับตัวได้ดี และเสริมสร้างความสมบูรณ์ทางจิตใจให้เด็ก

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน โดยที่ครูมีเมตตา ให้ความรักความอบอุ่น การให้คำแนะนำ และปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างรักใคร่สนใจเอาใจต่อการเรียนของนักเรียน จะเสริมสร้างความสำเร็จในการสอน

2.1.12 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบเพื่อน

2.1.12.1 ความหมายของการเลียนแบบ

เพจ และมาร์เชล (นิลบล เจริญพีช.(2550 :8; อ้างอิงจาก Pege and Marshall. 1977) ให้ความหมายพัฒนาการทางสังคมเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกเนื่องจากได้รับอิทธิพลพฤติกรรมของกลุ่มบุคคลอื่นโดยได้รับความควบคุมองค์การทางสังคม หรือเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกเพื่อพยายามที่จะมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น

เฮอร์ลอค (Hurlock.1978 :228) ได้ให้ความหมายพัฒนาทางสังคมว่า เป็นการพัฒนาความสามารถในการแสดงพฤติกรรม กับแบบแผนของการพัฒนาทางสังคมซึ่งเป็นการพัฒนาความสามารถในการแสดงพฤติกรรมแบบแผนที่สังคมยอมรับ การแสดงพฤติกรรมเพื่อจะเข้าสังคมได้หรือไม่ นั่น ขึ้นอยู่กับ

1. ลักษณะพฤติกรรมที่เหมาะสม
2. บทบาทในสังคม
3. ทักษะของเด็กในสังคม

สุรางค์ โค้วตระกูล (2550: 236) ได้กล่าวถึง แบนดูรา (Bandura) มีความเห็นว่าทั้งสิ่งแวดล้อม และตัวผู้เรียนมีความสำคัญเท่า ๆ กัน บันดูรากล่าวว่า คนเรามีปฏิสัมพันธ์ (Interact) กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราอยู่เสมอ การเรียนรู้เกิดจาก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งทั้งผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน พฤติกรรมของคนเราส่วนมากจะเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) หรือการเลียนแบบจากตัวแบบ (Modeling) สำหรับตัวแบบไม่จำเป็นต้องเป็นตัวแบบที่มีชีวิตเท่านั้น

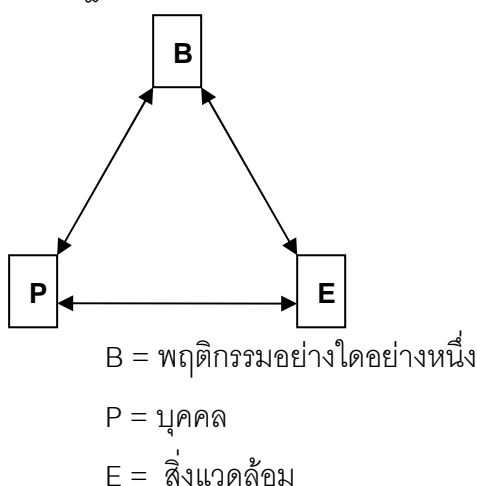
จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเลียนแบบ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่พัฒนาจากสังคม เป็นการพัฒนาความสามารถในการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม เกิดการเรียนรู้จากการที่บุคคลได้มี การปฏิสัมพันธ์ระหว่างสังคมและสิ่งแวดล้อม ทำให้

เกิดการเรียนรู้และพยายามที่จะเลียนแบบพฤติกรรมนั้น ไม่ว่าจะเป็นลักษณะของพฤติกรรมที่เหมาะสม บทบาททางสังคม และทัศนคติทางสังคม จึงทำให้นักคณนั้นแสดงพฤติกรรมการเลียนแบบนั้นออกมา

2.1.12.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของเชิงพุทธิปัญญา บันดูรา

สุรางค์ ไคว้ตระกูล (2550: 238) ได้กล่าว แนวความคิดของบันดูรา เกี่ยวข้องกับ 3 ปัจจัยหลักอยู่กัน ได้แก่

1. แบบดูราได้ให้ความสำคัญของการปฏิสัมพันธ์ของอินทรีย์และสิ่งแวดล้อม และถือว่าการเรียนรู้เป็นผลของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม โดยผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน แบบดูรา ได้ถือว่าทั้งบุคคลที่ต้องการจะเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเป็นสาเหตุของพฤติกรรมได้อธิบายการปฏิสัมพันธ์ ดังภาพประกอบ 1

2. แบบดูรา ได้ให้ความสำคัญแตกต่างของการเรียนรู้ (Learning) และการกระทำ (Performance) ถือว่าความแตกต่างนี้สำคัญมาก เพราะคนอาจจะเรียนรู้อะไรหลายอย่างแต่ไม่กระทำ พฤติกรรมของมนุษย์อาจจะแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. พฤติกรรมสนองตอบเกิดจากการเรียนรู้ ผู้ซึ่งแสดงออกหรือกระทำสม่ำเสมอ
2. พฤติกรรมที่เรียนรู้แต่ไม่เคยแสดงออกหรือกระทำสม่ำเสมอ
3. พฤติกรรมไม่เคยแสดงออกทางการกระทำ เพราะไม่เคยเรียนรู้

จริง ๆ

4. แบนดูรา ไม่เชื่อว่าพฤติกรรมที่เกิดขึ้นคงตัวอยู่เสมอทั้งนี้ เพราะสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน

แบนดูรา (ประสาร อิศรปรีดา. 2541: 287-288; อ้างอิงมาจาก Bandura. 1997) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้จากตัวแบบ (Learning Through Modeling) แบนดูรา กล่าวว่า การเรียนรู้ของมนุษย์จากผลกรรมมีข้อมูลอยู่มาก ทั้งนี้เพราะสิ่งที่เรียนรู้มีมากกว่าทั้งเวลาและโอกาส จะอำนวย ดังนั้นการเรียนรู้จากการเลียนแบบจึงเป็นทางเลือกอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้มนุษย์มีโอกาสที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางขึ้น พฤติกรรมของมนุษย์หลายอย่างเกิดขึ้นมาโดยที่มนุษย์ไม่เคยมีประสบการณ์ตรงเลย แต่มนุษย์มองเห็นตัวแบบหรือผู้อื่นกระทำเช่น คนส่วนมากงดเว้นการเสพยาหรืออื่น ๆ ที่ไม่เคยประสบผลกรรมที่จะได้รับกับการที่เสพยาหรืออื่น ทั้งนี้เพราะคนนี้เรียนรู้ว่าการเสพยาหรืออื่นจะได้รับผลทางลบ คือทำลายสุขภาพและถึงตายในที่สุด การเรียนรู้จากตัวแบบเป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยบุคคลสังเกตพฤติกรรมของบุคคลอื่นแล้วคิดว่าจะสร้างพฤติกรรมใหม่

2.1.12.3 กระบวนการเรียนรู้จากตัวแบบ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536: 52) ได้ให้ความหมายของ ตัวแบบไว้ว่าหมายถึงสิ่งที่เป็นแบบอย่างที่ดีเป็นบรรทัดฐาน เป็นแบบหรือตัวอย่างที่นำมาให้เห็นเพื่อเป็นแนวทางในการเปรียบเทียบและเพื่อเป็นแบบอย่างในการเลียนแบบ การเรียนรู้และการเลียนแบบ พฤติกรรมของตัวแบบมี 4 กระบวนการ คือ

1. กระบวนการใส่ใจ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใส่ใจหรือสนใจที่จะรับรู้พฤติกรรมตัวแบบซึ่งความใส่ใจของผู้สังเกตต่อตัวแบบขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ ลักษณะของตัวแบบ และลักษณะของผู้สังเกต ลักษณะและสาเหตุ ของตัวแปรที่ก่อให้เกิดความใส่ใจของผู้สังเกตได้ดี ได้แก่

1.1 ความเด่น ตัวแบบที่เด่นย่อมดึงดูดให้ผู้สังเกตใส่ใจ มากกว่าตัวแบบที่ไม่เด่น

1.2 ความซับซ้อน ผู้สังเกตมีความใส่ใจต่อเหตุการณ์ของ ตัวแบบที่ไม่มีความซับซ้อนเกินไป

1.3 จำนวนตัวแบบในพฤติกรรมที่เป็นตัวแบบถ้ามีหลาย ๆ ตัวย่อมเรียกร้องความสนใจและก่อให้เกิดความใส่ใจมากกว่าจำนวนตัวแบบน้อยๆ

1.4 ความเกี่ยวข้องและการมีคุณค่าปกติแล้วทุกคนจะใส่ใจตัวแบบที่เกี่ยวข้องและมีคุณค่ากับตนเองเสมอ เช่น ผู้ที่กำลังมีรถยนต์ก็จะใส่ใจพฤติกรรมการขับรถยนต์จากตัวแบบ หญิงสาวที่กำลังจะเป็นเจ้าสาวก็จะใส่ใจพฤติกรรมเจ้าสาวในวันวิวาห์

องค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการใส่ใจก็คือ ตัวผู้สังเกตเองลักษณะของผู้สังเกตที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการใส่ใจ ได้แก่

1. การรับรู้ ซึ่งรวมถึงความสามารถในการรับรู้ และประสบการณ์การรับรู้ในอดีตผู้ที่สามารถรับรู้ได้ดี ย่อมมีแนวโน้มในการใส่ใจดีกว่าผู้ที่มีการรับรู้ไม่ได้ และประสบการณ์ รับรู้ในอดีตจะเป็นแนวโน้มให้ผู้สังเกตใส่ใจตัวแบบในแง่ใดแง่หนึ่ง และเป็นแนวโน้มในการแปลความจากการรับรู้

2. ระดับการตื่นตัว การตื่นตัวที่กล่าวนั้นอาจจะพิจารณาได้จากภาวะต่างๆ ของอินทรีย์ นักจิตวิทยาพบว่า ในขณะที่อยู่ในสภาวะตื่นตัวระดับปานกลาง จะมีความสนใจต่อตัวแบบได้ดีกว่าในภาวะตื่นตัวต่ำ

3. ความรู้สึกชอบที่มีอยู่เดิม ถ้าผู้สังเกตมีความรู้สึกชอบตัวแบบหนึ่งอยู่ก่อน เขาจะมีความรู้สึกใส่ใจต่อสิ่งนั้นมาก

2. กระบวนการจำ (Retention Process) กระบวนการที่เก็บรวบรวมแบบแผนของพฤติกรรมของตัวแบบที่สังเกตเห็นทุกครั้ง แล้วนำมาสร้างเป็นรูปแบบของพฤติกรรมที่แน่ชัด การเก็บจำจะกระทำในรูปของกระบวนการที่ลงรหัส ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ การเก็บจำในรูปของมโนภาพ และการเก็บจำในรูปสัญลักษณ์ภาษา ซึ่งการจำในลักษณะทั้ง 2 ประการนี้ช่วยให้จำได้ง่ายและคงทน สำหรับการฝึกฝนและการทบทวนในใจ หรือการกระทำจะส่งเสริมผู้สังเกตจำพฤติกรรมของตัวแบบได้ดียิ่งขึ้น

3. กระบวนการกระทำ (Reproduction Process) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตแปลงสัญลักษณ์ที่จำเก็บไว้นั้นมากระทำ ซึ่งการกระทำได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสิ่งที่จำได้ในการสังเกตการกระทำของตนเอง การได้ข้อมูลย้อนกลับจากการกระทำของตนเองและการเทียบเคียงการกระทำกับภาพที่จำได้ นอกจากนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้สังเกตอีกด้วย ซึ่งได้แก่ความสามารถทางการ และทักษะในพฤติกรรมย่อยๆ ต่างๆ ที่จะทำให้สามารถแสดงพฤติกรรมได้ตามตัวแบบ

4. กระบวนการจูงใจ (Motivational Process) บุคคลอาจจะเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ หรือพฤติกรรมใหม่ๆ จากการสังเกต แต่ไม่ได้แสดงออกหรือการทำ (Perform) พฤติกรรมที่เรียนรู้จากตัวแบบนั้นโดยทันที บุคคลจะแสดงออกหรือกระทำก็ต่อเมื่อมีแรงจูงใจบางอย่างหรือมีสิ่งล่อใจ (Incentive) เกิดขึ้น ซึ่งอาจแสดงออกหลังจากที่เรียนรู้มาแล้วเป็นเวลานาน ถ้าเราได้รับการเสริมแรงหลังจากที่มีการเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ เราก็จะมีแรงจูงใจในการใส่ใจ จดจำ และแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบนั้นมากขึ้น การเสริมแรงยังก่อให้เกิดความคงทนของการเรียนรู้ ผู้ที่ทดลองแสดงพฤติกรรมใหม่ๆ จะแสดงพฤติกรรมนั้นต่อไปถ้าหากได้รับการเสริมแรง

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเลียนแบบนั้น เด็กจะมีความต้องการความสนใจกับเพื่อนมากที่สุด เพราะว่าเป็นคนที่ใกล้ชิดที่อยู่ในห้องเรียน การที่เพื่อนมีความขยันหมั่นเพียรต่อการเรียน มีความตั้งใจเรียนในวิชาที่เรียน และการที่เด็กเลียนแบบเพื่อนที่มีความวิริยะในการเรียนนั้น ซึ่งมีความเพียรพยายาม มานะบากบั่นต่อการเรียน น่าจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียน

2.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศ

2.2.1.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ไรท์และรอสต์ (Nurmi.1991: 26;citing Wright ;& Rauste. 1977) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอนาคตของวัยรุ่นชาวฟินแลนด์ จำนวน 209 คนที่มีอายุระหว่าง 17-18 ปี ผลการศึกษาพบว่า เด็กชายสนใจในอนาคตยาวไกลกว่าเด็กหญิง และเด็กหญิงสนใจในเรื่องการเรียน และการประกอบอาชีพมากเมื่อเปรียบเทียบกับเด็กชาย

คาร์ตรอน และเลวี (Nurmi.1991: 18;citing Cartron Guerin & Levy.1980) ได้ศึกษาการมองอนาคตด้านครอบครัวและอาชีพของวัยรุ่นชาวฝรั่งเศส จำนวน 80 คนที่มีอายุระหว่าง 12 – 15 ปี ผลการศึกษาพบว่าวัยรุ่นที่มีอายุมากกว่ามีการวางแผนอนาคตยาวไกลกว่าวัยรุ่นที่มีอายุน้อยกว่า วัยรุ่นชายมีการวางแผนอนาคตยาวไกลกว่าผู้หญิง วัยรุ่นที่มีอายุมากกว่าให้ความสำคัญกับอนาคตของครอบครัวมากกว่าวัยรุ่นที่มีอายุน้อยกว่า และวัยรุ่นหญิงให้ความสำคัญกับอนาคตของครอบครัวมากกว่าวัยรุ่นชาย

2.2.1.2 งานวิจัยในประเทศ

จิตสุภา สอนประเสริฐ (2543: 87-88) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตร (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม ของวิทยาลัยพาณิชยกรรมในกรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม ของวิทยาลัยพาณิชยกรรม ชั้นปีที่ 1 จำนวน 359 คน ผลการวิจัยพบว่า เพศ ผลการเรียน อาชีพของบิดามารดา เจตคติต่อการเรียน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียน มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจเรียนในหมวดวิชาพื้นฐานเฉพาะ วิชาเลือก รวมหมวดหมวดวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ตามลำดับ โดยปัจจัยเหล่านี้ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความตั้งใจเรียนของนักเรียนได้ร้อยละ 49.80

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าเพศมีลักษณะที่ไม่เหมือนกันมีความตั้งใจเรียนและความเอาใจใส่ต่อการเรียนนั้น มีจุดมุ่งหมายให้สำเร็จ

ย่อมแตกต่างกันในหลายด้าน จึงทำให้ผู้วิจัยคาดว่า เพศน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลกระทบต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้น

2.2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

โจนส์ (พระมหาพะเด็ต ชุ่มเพ็งจันทร์. 2548: 14 ;อ้างอิงจาก Jones.1970) ได้ศึกษาความเปลี่ยนแปลงความรู้สึกผิดชอบของเด็กตามอายุ พบว่า เด็กอายุ 9 – 11 ปี มีความรู้สึกผิดชอบน้อยและมีช่วงความรับผิดชอบไม่แตกต่างกันเลย อายุ 13 ปี ขึ้นไปจะมีความรับผิดชอบสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนถึง 16 – 17 ปีจะคงที่ครั้งหนึ่ง

อีตัน และคนอื่น ๆ (สุวรี ปิ่นเจริญ.2549: 19; อ้างอิงจาก Eaton; et al. 1965) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของการฝ่าฝืนกฎระเบียบและพฤติกรรมที่ขัดต่อศีลธรรมของเด็กในระดับต่าง ๆ ผลการศึกษาพบว่า การฝ่าฝืนกฎระเบียบและพฤติกรรมที่ขัดต่อศีลธรรมมีความสัมพันธ์กับเด็กระดับชั้นต่าง ๆ กล่าวคือ เด็กชั้นที่ 7 – 9 มีการฝ่าฝืนร้อยละ 77 ส่วนเด็กชั้นที่ 10 – 12 มีการฝ่าฝืนร้อยละ 23

2.2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ภุชงค์ เลหาศิริวงศ์ (พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร. 2551: 18; อ้างอิงจาก ภุชงค์ เลหาศิริวงศ์. 2535.) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ศึกษาในระบบโรงเรียนและกึ่งระบบโรงเรียน มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับครูกับเพื่อน และด้านการเรียนไม่ต่างกันทางสถิติ แต่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีแนวโน้มจะมีปัญหาในทั้งสามด้านมากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่บ้าง

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าว ระดับชั้นที่แตกต่างกัน ทำให้บุคคลที่ความรับผิดชอบต่อการเรียนแตกต่างกัน และจะมีวิธีดำเนินการจัดการต่อปัญหาการเรียนที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า ระดับชั้นน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.3.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

กิลล์ (กันตกันิชฐ์ เกษมพงษ์ทองดี. 2546: 20; อ้างอิงจาก Gill. 1962) ได้ศึกษาการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนที่เรียนดีมีความสามารถในการปรับตัวทางสังคมได้ดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนักเรียนที่เรียนดีสามารถแก้ปัญหาด้านการปรับตัวได้ดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ริโอแดน และนอยซ์ (ธนาวรรณ ธนพรดี. 2551: 34; อ้างอิงจาก Riodan; & Noyce. 2001.) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของหลักสูตรมาตรฐานหลักวิชาคณิตศาสตร์ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เรียนตามหลักสูตรเดิม กลุ่มที่ 2 เรียนตามหลักสูตรมาตรฐานหลัก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรมาตรฐานหลักมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรเดิม

2.2.3.2 งานวิจัยในประเทศ

สำเนียง ศิลป์ประกอบ (2540: 84) ได้ทำการศึกษาเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียนและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยบทเรียนสำเร็จรูปกับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ยุทธการ ถามา (2546 : 89) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ความสนใจและความมีวินัยในตนเองทางการเรียนรู้อของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน โดยใช้ชุดการเรียนเรียนด้วยตนเอง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่องสมการและการแก้สมการ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงที่เรียนด้วยชุดการเรียนด้วยตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจการเรียนรู้อ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับปัญหาของนักเรียนเป็นอย่างมาก ทั้งในทางบวกและทางลบ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดียังมีผลต่อจิตใจ และพฤติกรรมของบุคคลนั้นด้วย นอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวล ถ้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงความวิตกกังวลจะต่ำ ถ้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำความวิตกกังวลจะสูง

2.2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพเอ - บี

2.2.4.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

สตรูบและโบลันด์ (อัจจรา วงศ์วัฒนามงคล. 2533: 19 – 20; อ้างอิงจาก Strube ;& Boland. 1986) ทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาการรับรู้สาเหตุของการกระทำและความเพียรในการทำงานของบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเอ และแบบ บี ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความเชื่อถือในความสำเร็จของงานมากกว่าความล้มเหลว ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการวิจัยความยากของงานกับความเพียรในการทำงานนั้น พบว่ามีความสัมพันธ์ทางลบ กล่าวคือ ถ้างานมีความยากมากขึ้น บุคคลมีความเพียรพยายามในการทำงานลดลง แต่มีความเพียรพยายามในงานที่มีความยากปานกลาง แต่บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบบีนั้น ความเชื่อมั่นใน

ความสำเร็จและความล้มเหลวไม่ต่างกัน และความยากของงานและความเพียรพยายามมีความสัมพันธ์กันทางบวก

ไควร์เวอร์ และไวน์เดอร์ (วราภรณ์ แดงเจริญ. 2544: 44; อ้างอิงจาก Kleiwer ;& weidner. 1978) ได้ทำการวิจัยเรื่องลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และความปรารถนาความสำเร็จโดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นเด็กนักเรียนหญิงจำนวน 41 คน เป็นเด็กชายจำนวน 32 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี ผลการวิจัยพบว่า เด็กทั้ง 2 กลุ่มตั้งเป้าหมายความสำเร็จแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ทางด้านพฤติกรรมพบว่า เด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มักจะทำงานสำเร็จมากกว่า และมีความเพียรพยายามเพื่อให้ประสบความสำเร็จมากกว่าบุคลิกภาพแบบ บี

2.2.4.2 งานวิจัยในประเทศ

พัชรินทร์ สมหมาย (2549: 36-40) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 จำนวน 457 คน เป็นชาย 216 คน และเป็นหญิง 241 คน มีความสัมพันธ์ทางลบ กับปัญหาการเรียนในหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พระธีรภิกษุ ธรรมโม (2550:92) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมาธิในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร พบว่าบุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมาธิในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนบางคนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ มีสมาธิในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ จะมีลักษณะ คือ ความมานะพยายามในการทำงาน ชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ เพื่อประสบความสำเร็จ ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว

จากงานวิจัยต่างประเทศและในประเทศดังกล่าว สรุปได้ว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเอ จะมีความรักความก้าวหน้า มีความเพียรพยายามในการทำงาน เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน ส่วนบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบบีจะเป็นคนไม่ริบร้อนดำเนิน ชีวิตแบบเรียบง่ายและไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรค ผู้วิจัยคาดว่าบุคลิกภาพน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อวิธีะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

2.2.5.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

โพแพม และมัวร์ (พระมหาสุพจน์ สมเพชร. 2547: 25; อ้างอิงจาก Popham ;& Moore. 1960) ศึกษาพบว่า นิสัยในการเรียน ทักษะในการเรียน และการปรับตัว

ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยศึกษานิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 287 คน ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสำรวจนิสัยทางการเรียนและทัศนคติทางการเรียน

2.2.5.2 งานวิจัยในประเทศ

ปิยาภรณ์ วิบูลย์ศรีสัจจะ (2546: 77-80) ได้ศึกษาปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเรียน สาเหตุของปัญหาการเรียนและแนวทางแก้ปัญหาทางการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พระมหาพะเด็ด ชุ่มเพ็งพันธ์ (2548: 67-79) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีต่อพุทธิจิตด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นิสัยทางการเรียน บุคลิกภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพุทธิจิตด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยต่างประเทศและในประเทศข้างต้นกล่าวได้ว่า นิสัยทางการเรียนของนักเรียนมีความเกี่ยวข้องกับการปรับตัวของนักเรียน นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนที่ไม่เหมาะสม จะไม่รู้จักรแบ่งเวลา ขาดการวางแผนทางการเรียน ขาดทักษะในการฟังคำบรรยาย น่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.2.6.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เชียร์ราน (Sheeran. 1982 : 562 B) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการแข่งขันทางการเรียนของนักเรียนชาวซามัว ระดับไฮสคูล ที่เรียนอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 197 คน เป็นชาย 100 คน หญิง 97 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ
2. นักเรียนชายและหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับนักเรียนชายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักเรียนชายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ มีการแข่งขันที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนหญิงอเมริกาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. เจตคติทางการแข่งขัน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชายเชื้อสายชาวม้งที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ระยะเวลาที่ไปอาศัยอยู่ในสหรัฐอเมริกาไม่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการแข่งขันทางการเรียน

2.2.6.2 งานวิจัยในประเทศ

ปาริฉัตร อันประเสริฐ (2543:49-50) ได้ศึกษาการวิจัยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเชาวน์ปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศึกษานารี กรุงเทพมหานคร พบว่า เชาวน์ปัญญาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความคิดสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์ในทางบวก

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แสดงให้เห็นว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ต่อความไม่ตั้งใจ และไม่เอาใจใส่ทางการเรียน ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่เป็นปัจจัยส่งผลกระทบต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพครอบครัว

2.2.7.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

อมาโต้ (เสาวภา เอกอดิศักดิ์. 2540: 52; อ้างอิงจาก Amato. 1988) ได้สำรวจเจตคติต่อครอบครัวโดยใช้กลุ่มตัวอย่างชาวออสเตรเลียที่มีอายุระหว่าง 13-18 ปีที่ประสบการณ์ครอบครัวหย่าร้างเมื่ออยู่ในวัยเด็ก หรือพ่อแม่เสียชีวิตขณะที่ยังเด็กอยู่ โดยเปรียบเทียบกับคนที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่ครบ โดยการใช้แบบวัดเจตคติที่มีต่อการแต่งงาน และชีวิตครอบครัว ผลการศึกษาพบว่า คนที่มาจากครอบครัวที่หย่าร้างมีเจตคติต่อครอบครัวทางลบ

2.2.7.2 งานวิจัยในประเทศ

ประเทิน มหาจันทร์ (พระธีรวิสุทธิ สารธมฺโม. 2550: 45; อ้างอิงจากประเทิน มหาจันทร์. 2521: 65) ได้ศึกษาการกระทำผิดกฎหมายของเด็กและเยาวชน ผลการศึกษาพบว่าสภาพครอบครัวมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำผิดกฎหมายของเด็กและเยาวชนอย่างใกล้ชิดและสามารถส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของเด็กอย่างใหญ่หลวง คือเมื่อเด็กขาดบิดามารดา เด็กจะถูกทอดทิ้งให้อยู่ในสภาพที่ด้อยเศรษฐกิจเกิดความคับข้องใจมีปัญหาการปรับตัวเมื่ออยู่ในสังคมเด็กที่ขาดทั้งบิดามารดา จะรู้สึกว่ตนขาดความรักความอบอุ่นในชีวิต

จากงานวิจัยต่างประเทศและในประเทศที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่แตกแยก ครอบครัวที่ขาดพ่อแม่หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ส่งผลให้เด็กมีปมด้อย ในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ยาก มีอารมณ์เศร้า รู้สึกอ้างว้าง ทำให้เกิดปัญหาทาง สุขภาพจิต และปัญหาอื่น ๆ ตามมา ดังนั้นสภาพครอบครัวน่าจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการ เรียนของเด็กนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

2.2.8.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

สปริงเกอร์ (พระมหาพะเต็ด ชุ่มเพ็งพันธ์. 2548: 26; อ้างอิงจาก Springer. 1958) ได้ศึกษาความมั่นคงทางอารมณ์ของเด็กที่มาจากสภาพครอบครัวทางสังคม แตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่าความมั่นคงทางอารมณ์ของเด็ก มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับ ฐานะความเป็นอยู่ของบิดามารดา กล่าวคือ เด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจน มีฐานะทางเศรษฐกิจ ต่ำ และสังคมต่ำจะเป็นคนที่ปรับตัวไม่ดีและอารมณ์ไม่มั่นคง มีปริมาณมากกว่าเด็กที่มาจาก ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมปานกลาง

2.2.8.2 งานวิจัยในประเทศ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (สุวรี ปิ่นเจริญ. 2549: 39; อ้างอิงจาก ผ่อง พรรณ เกิดพิทักษ์. 2531) ได้ศึกษาค่านิยมในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน มัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1 ปีการศึกษา 2530 จำนวน 1,500 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มี บิดามารดาที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการทำงานด้านความอิสระและ ด้านผลตอบแทนทางเศรษฐกิจแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จรัมพร สุวรรณวัฒนะ(2542: 57) ได้สำรวจปัญหาของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองวิทยาคม ปทุมธานี พบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่ กล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่แตกต่างกันมีความ สัมพันธ์บาง ประการที่ส่งผลให้มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนในด้านการเรียนที่ตกต่ำ เพราะว่ารายได้ของผู้ปกครอง ไม่เท่ากัน ดังนั้น ฐานะทางเศรษฐกิจน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วง ชั้นที่ 3

2.2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง

2.2.9.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ฮอฟแมน (ภัทรสิริณั เสวตไอยาราม. 2549: 30; อ้างอิงจาก (Hoffman. 1977: 291) ได้ศึกษาและการวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูกับลักษณะจริยธรรม 4 ประการ คือ การมีความรู้สึกรับผิดชอบ การยอมรับและสารภาพผิด การยึดหลักแห่งตน การต้านทานสิ่งยั่วยุ พบว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบให้ความรักใคร่ในช่วงอายุ 4-13 ปี จะมีลักษณะทางจริยธรรมทั้ง 4 ประการสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักน้อย นอกจากนี้ยังพบว่า การให้เหตุผลในการอบรมสั่งสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะทางจริยธรรมของเด็กโดยเฉพาะเด็กที่มีอายุ 5 ปี

2.2.9.2 งานวิจัยในประเทศ

บำเพ็ญ วังเงิน (2541: 12 -128) ศึกษาถึงอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนสาเหตุหนึ่งมีผลมาจากอิทธิพลของครอบครัว สภาพความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันทางวัฒนธรรม และสัมพันธภาพของบุคคลในครอบครัว

สมทรง สุวรรณเลิศ (2541: 7 -9) ศึกษาปัญหาการเรียนของนักเรียนที่เรียนไม่ดีหรือเรียนต่ำกว่าความสามารถในเกณฑ์เฉลี่ยและในเด็กที่ฉลาดมากแต่เรียนไม่ดีเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาทางอารมณ์ ซึ่งมีสาเหตุหลายอย่าง เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว พ่อแม่ไม่ลงรอยกัน ทำให้เด็กเกิดความวิตกกังวล ไม่มีความสุข หรือบางทีพ่อแม่ไม่เข้าใจและไม่สนใจเด็ก ทำให้เด็กรู้สึว่าการเรียนไม่มีประโยชน์และขาดกำลังใจในการเรียน

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าเด็กจะมีแนวโน้มต่อความไม่รับผิดชอบ ไม่มั่นคงในอารมณ์ ความไม่ตั้งใจ และไม่เอาใจใส่ด้านการเรียน เพราะไม่ได้รับความรักเอาใจใส่และสนใจจากผู้ปกครองเลย ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่า การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครองน่าจะเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

2.2.10.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

วูร์น (Voorn. 1990: 125) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศิลปะขนาดเล็กกับสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย โดยสำรวจความคิดเห็นและสัมภาษณ์ผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจาก 119 วิทยาลัย ใน 5 รัฐ ของเขตตะวันตกของประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า ศิลปะขนาดเล็กจะเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ เข้าด้วยกันเมื่อมีลักษณะทางกายภาพที่เหมาะสม

2.2.10.2 งานวิจัยในประเทศ

สิริพร ดาวัน (สุภาพรรณ ศศิติกุลธรรม. 2543: 41; อ้างอิงจาก สิริพร ดาวัน :2540) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า บรรยากาศในการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และถ้าโรงเรียนมีบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี เด็กจะเกิดความขยันหมั่นเพียรกระตือรือร้นในการเรียน

บุญชม ศรีสะอาด (2544: 179) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน โดยใช้ผลการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นเกณฑ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน 1,415 คน ครู 30 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 10 ปรากฏว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียน ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเดิม ความถนัดความสนใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง เวลาที่ใช้ในการเรียน อาชีพของบิดามารดา คุณภาพของการสอน บรรยากาศในชั้นเรียน

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน คือความพร้อมในเรื่องสถานที่และอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เสริมสร้างพัฒนาความเพียรพยายามในการเรียน ได้แก่ การมีแรงจูงใจ กระตือรือร้น และสภาพการเรียนการสอนที่ดีในชั้นเรียน เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าลักษณะทางกายภาพทางการเรียนน่าจะส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.2.11 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.2.11.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

โคแกน (สุวรี ปิ่นเจริญ.2549: 48; อ้างอิงจาก Cogan. 1975) ศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างครูกับนักเรียนจะทำให้ผลการเรียนดีขึ้นยิ่งครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันมากเท่าใดนักเรียนจะพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้สูงถึงขีดสุดได้มากเพียงนั้น และลักษณะความสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาเรียน นักเรียนที่มีความศรัทธาในตัวครูจะทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน การมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

ยี (Yee. 1971: 41 – 42) ได้ทำการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนว่ามีอิทธิพลต่อการประสบความสำเร็จอย่างไร ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมที่แสดงความจงเกลียดจงชังของครูต่อเด็กทำให้เด็กเป็นคนเฉยเมย ถอยหนี เฉื่อยชาต่อการแก้ปัญหา เป็นปฏิปักษ์กับคนอื่นก้าวร้าว ปรับตัวไม่ได้

2.11.2.2 งานวิจัยในประเทศ

นลินี ธรรมอำนวยสุข (2540: 52) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดกรมพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่มีแผนการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเครียดในการเรียนของนักเรียน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า นักเรียนเมื่อได้ครูสอนที่สนใจและใส่ใจ มีมนุษยสัมพันธ์ต่อนักเรียนดี นักเรียนก็จะตั้งใจเรียน และมีผลการเรียนที่สูงตามเพราะมีความสัมพันธ์ภาพร่วมกัน ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูน่าจะส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3

2.2.12 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบ

2.2.12.1 งานวิจัยในประเทศ

นิรัชรา จันทิหล้า (2541: 68) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลการใช้เทคนิคเบียร์รกรกับเทคนิคตัวแบบต่อพฤติกรรมการรักษาความสะอาดของชั้นเรียน และความเป็นระเบียบของอุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนตัวของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเจียรนวนนทอุทิศ 3 จำนวน 8 คน แบ่งเป็นกลุ่มเทคนิคเบียร์รกร 4 คน และกลุ่มตัวแบบวีดีทัศน์ 4 คน ผลการวิจัยพบว่า เทคนิคเบียร์รกรสามารถเพิ่มพฤติกรรมการรักษาความสะอาดของชั้นเรียน และพฤติกรรมรักษาความเป็นระเบียบของอุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนตัวของนักเรียน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแบบวีดีทัศน์ สามารถเพิ่มพฤติกรรมรักษาความสะอาดของชั้นเรียน และพฤติกรรมรักษาความเป็นระเบียบของอุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนตัวของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การปรับพฤติกรรมรักษาความสะอาดของชั้นเรียน และพฤติกรรมรักษาความเป็นระเบียบของอุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนตัวของนักเรียน โดยเทคนิคเบียร์รกร และตัวแบบวีดีทัศน์ไม่แตกต่างกัน

อรรถพล โคตรสินธุ์ (2544: บทคัดย่อ) ศึกษาผลของสื่อมวลชนที่มีต่อพฤติกรรมเลียนแบบการแต่งกายของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า สื่อมวลชนมีผลต่อกระบวนการใส่ใจ และกระบวนการจูงใจในการมีพฤติกรรมเลียนแบบการแต่งกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนธรรมาภิบาลบ้านโอง อำเภอบ้านโอง จังหวัดลำพูน

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนธรรมาภิบาลบ้านโอง

3.1.1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อสถานศึกษา โรงเรียนธรรมาภิบาลบ้านโอง ตั้งอยู่เลขที่ 335 หมู่ที่ 1 ถนนลำพูน-ลี้ ตำบลบ้านโอง อำเภอบ้านโอง จังหวัดลำพูน รหัสไปรษณีย์ 51130 โทรศัพท์ 053-591335 โทรสาร 053-550518 website : www.tkb.ac.th

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลำพูน เขต 2

1.2 เปิดสอนตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 3 ถึงช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6)

1.3 มีเขตพื้นที่บริการ 14 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านโอง บ้านห้วยกาน บ้านห้วยห้า บ้านห้วยน้ำดิบ บ้านป่าปวย บ้านสันเจดีย์ บ้านดงฤาษี บ้านห้วยแพ่ง บ้านป่าพลู บ้านวังหลวง บ้านห้วยหละ บ้านแม่หาด บ้านป่าแป๋ บ้านห้วยแพ่ง

3.1.2 ข้อมูลด้านการบริหาร

ชื่อ-สกุล ผู้บริหาร ว่าที่ร้อยตรี วีรพงศ์ ใจสุนทร วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

3.1.3 ผู้ช่วยผู้บริหาร (ที่ได้รับการแต่งตั้ง) จำนวน 3 คน

ชื่อ นายจักรพันธ์ พรหมอนันต์ วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี

ชื่อ นางจินตนา จิตนารินทร์ วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาโท

ชื่อ นายมานะ เดชเจริญ วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาโท

3.1.4 ประวัติโดยย่อ คำขวัญ วัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

โรงเรียนธรรมาภิบาลบ้านโองเดิมชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาบ้านโอง เปิดทำการสอนเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2505 โดยมีนายทา สุวรรณนวล กำนันตำบลบ้านโอง นายกองใจ สุนิลหงษ์ ผู้ใหญ่บ้าน ป่าปวยและนายจันทร์คำ วรรณภีระ ผู้ใหญ่บ้านห้วยกาน พร้อมทั้งชาวบ้านได้ยื่นหนังสือเสนอต่อ นายวิสูตร พรหมสุวรรณ ศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขอให้จัดตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาขึ้นในหมู่บ้านห้วยกาน โดยมีที่ดินสาธารณะอยู่ 1 แปลง ซึ่งพอจะจัดตั้งโรงเรียนขึ้นได้ และมีนายสิงห์ ไชยวานิช ได้ร่วมอุปถัมภ์ก่อตั้งโรงเรียนครั้งนี้

ต่อมา นายไพฑูรย์ เพชรรุ่ง นายอำเภอบ้านโอง และนายฉาย อินทรสกุล ได้นำโครงการนี้ ดำเนินงาน โดยจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่งจัดหาที่ดินขึ้น 1 แปลง เนื้อที่ประมาณ 12 ไร่ และได้จัดสร้างอาคารไม้ 1 หลัง จำนวน 3 ห้องเรียนและทำรั้วด้านหน้าโรงเรียนชั่วคราว 116 เมตร รวมค่าก่อสร้างทั้งสิ้น 43,946.50 บาท และขออนุญาตเปิดทำการสอน ในปีการศึกษา 2505 โดย

ทางจังหวัดมอบหมายให้นายวิโรจน์ นามบุรี ครูโรงเรียนจักรคำคณาทร มารักษาการในตำแหน่ง ครูใหญ่ ขณะนั้นมีนักเรียน 23 คน

3.1.4.1 คำขวัญโรงเรียน

จริยดี มีวินัย ใฝ่ศึกษา เด่นกีฬา สามัคคี

3.1.4.2 เป้าหมาย

เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดี มีความรู้และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3.1.4.3 วิสัยทัศน์

มุ่งพัฒนานักเรียนเป็น คนดี มีความรู้ มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน โดยมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของชุมชน

3.1.4.4 พันธกิจ

1. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี
2. พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
3. จัดระบบการศึกษาให้เป็นไปตามหลักการประกันคุณภาพการศึกษา
4. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรส่วนท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษา

3.1.4.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน
2. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีระเบียบวินัย
3. มีสุขภาพกายสุขภาพจิตดี ปลอดจากสิ่งเสพติด
4. อนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย รักษาสิ่งแวดล้อม

3.1.5 ข้อมูลนักเรียน

ปัจจุบันโรงเรียนมีข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักเรียน ดังนี้

- 1) จำนวนนักเรียนในเขตพื้นที่บริการทั้งหมด 1,379 คน
- 2) จำนวนนักเรียนตามระดับชั้นที่เปิดสอน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 นักเรียนชาย 156 คน นักเรียนหญิง 161 คน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 นักเรียนชาย 124 คน นักเรียนหญิง 155 คน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 นักเรียนชาย 154 คน นักเรียนหญิง 159 คน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 นักเรียนชาย 64 คน นักเรียนหญิง 109 คน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 นักเรียนชาย 41 คน นักเรียนหญิง 125 คน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 นักเรียนชาย 61 คน นักเรียนหญิง 107 คน

รวมเป็น นักเรียนชาย 600 คน นักเรียนหญิง 816 คน

รวมทั้งหมด 1,416 คน

3.1.6 สภาพชุมชนโดยรวม

3.1.6.1 **สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียน** มีลักษณะเป็น ชุมชนคล้ายชุมชนเมือง มีประชากรประมาณ 1,200 คน บริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียนได้แก่ ร้านค้า โรงเรียน ประถมศึกษา อาชีพหลักของชุมชนคือ เกษตรกรรม เนื่องจาก ลักษณะของพื้นที่ส่วนหนึ่งเป็นที่ราบ ลุ่มแม่น้ำลี้ เหมาะสำหรับการเพาะปลูก โดยมีพื้นที่ประมาณ 64,903 ไร่ พืชเศรษฐกิจที่ปลูกคือ ลำไย กระเทียม หอมแดง กะหล่ำปลี และพืชผักอื่นๆ

ศาสนาที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่นับถือ ศาสนาพุทธ ประเพณี/ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จัก โดยทั่วไปคือ ประเพณีแห่แคหูลง

3.1.6.2 ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 38.97

นับถือศาสนา พุทธ คิดเป็นร้อยละ 100

ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้โดยเฉลี่ย ต่อครอบครัว ต่อปี 60,000 บาท

จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว 5,000-6,000 ต่อคน

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนนริทรานท์บ้านโอง

สุจิตรา บันดี (2547: 60-72) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนนริทรานท์บ้านโอง จังหวัดลำพูน ผลของการศึกษาพบว่า

1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียนผู้ปกครองมีส่วนร่วม มากในการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียน ดังนี้คือ การคอยสอดส่องดูแลเรื่องยาเสพติด การฝึกให้เคารพ บบอบต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์และผู้ใหญ่ อบรมไม่ให้เป็นคนลัทธิเล่ห์เหลี่ยมน้อย แนะนำการใช้จ่ายตาม ความจำเป็น ฝึกให้รู้จักดูแลรักษาสินทรัพย์ของตนเองและส่งเสริมให้ประพฤติปฏิบัติตัวอย่าง เหมาะสม

2) ปัญหาและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียน

2.1) ปัญหาและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียน ผู้ปกครองไม่ค่อยให้การส่งเสริมนักเรียน ให้เคารพธงชาติในเวลา 8 โมงเช้าและ 6 โมงเย็นการฝึกให้รู้จัก

การรอคอย ไม่แสดงอาการรีบร้อน การฝึกให้รู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่าและการส่งเสริมให้ประกอบกิจกรรมในเวลาว่างให้เกิดประโยชน์

2.2) แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียนผู้ปกครองเสนอแนะให้มีการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียน ดังนี้ คือ การฝึกให้เป็นคนมีระเบียบในเรื่องการตรงต่อเวลา การเป็นคนสุภาพ นอบน้อมถ่อมตน การรักษาคำพูด การรู้จักใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น ไม่ฟุ่มเฟือย และช่วยเหลือพ่อแม่ในการทำงานบ้าน

สุรางค์ รมหิรัญ (2547: 53-57) ได้ศึกษาการสร้างชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนธีรภานุภัณฑ์บ้านไธสง จังหวัดลำพูน จำนวน 40 คน ซึ่งเป็นนักเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 โดยวิธีการแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ ชุดกิจกรรม เพื่อพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม แบบประเมินการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ก่อน-หลังการใช้ชุดกิจกรรมและแบบประเมินการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เมื่อเรียนจบแต่ละชุดกิจกรรม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาประสิทธิภาพชุด กิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้วยเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเปรียบเทียบด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนก่อนใช้ชุดกิจกรรมและหลังการใช้ชุดกิจกรรมโดยใช้ผลต่างของคะแนนค่าเฉลี่ย ผลศึกษาพบว่า

1) ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมสำหรับนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โดยการใช้ทดสอบกับนักเรียน พบว่าชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ตามลำดับ ดังนี้ 89.44/88.00 85.55/88.83 95.33/87.54 และ 88.55/92.88

ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โดยการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ พบว่าชุดกิจกรรมจำนวน 4ชุด อยู่ในระดับดีเยี่ยม ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ในระดับช่วงชั้นที่4โดยความคิดเห็นของนักเรียน พบว่าชุดกิจกรรมจำนวนทั้ง4ชุดอยู่ในระดับดีเยี่ยม

2) การเปรียบเทียบด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนก่อนใช้ชุดกิจกรรมและหลังการใช้ชุดกิจกรรมพบว่าการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนมีผลต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 74.80

ดิเรก หาญตระกูล (2542: 42-50) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานบริการโรงเรียนธีรภานุภัณฑ์บ้านไธสง จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของครูและนักการภารโรงเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานบริการโรงเรียนธีรภานุภัณฑ์ บ้านไธสง จังหวัดลำพูน ด้านการวางแผน เห็นด้วยที่มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการ และเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริการ และควรมีการจัดทำเอกสารโครงการของฝ่ายบริการเพื่อประชาสัมพันธ์ให้คณะครูทุกคนทราบ ด้านการจัดองค์การงานบริการ ควรมีการกำหนดโครงสร้างการจัดสรรงาน การกำหนดบทบาทหน้าที่

ความรับผิดชอบพรรณงาน ระเบียบแนวปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน และควรมีการแต่งตั้งหัวหน้างานทุกงานในฝ่ายบริการ ด้านการจัดบุคลากรงานบริการ ควรมีการแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานตรงกับความรู้ความสามารถของบุคคลนั้น ควรมีการปฐมนิเทศผู้มาปฏิบัติงานใหม่ ควรจัดให้มีการประชุม หรือจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นการเพิ่มพูนความรู้อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งควรจัดกิจกรรมสร้างขวัญและกำลังใจด้านการอำนวยความสะดวกงานบริการ ควรให้มีการประชุมปรึกษาหารือ มีการนิเทศงานอย่างสม่ำเสมอและมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานไว้อย่างเพียงพอ ด้านการประสานงานบริการ ควรให้มีการจัดระบบติดต่อประสานงานกับบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน มีการจัดทำเอกสารเพื่อเผยแพร่ข่าวสารและเป็นสื่อกลางระหว่างโรงเรียนกับชุมชน นอกจากนี้ยังให้มีการประสานงานทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ด้านการประเมินผลงานบริการ ควรให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษรแล้วรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบและนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลไปพัฒนางานต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนธรรมาภิบาลบ้านโฮ้ง อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน จำนวนทั้งสิ้น 909 คน เป็นนักเรียนชาย 434 คน และเป็นนักเรียนหญิง 475 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 317 คน เป็นนักเรียนชาย 156 คน และเป็นนักเรียนหญิง 161 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 279 คน เป็นนักเรียนชาย 124 คน และเป็นนักเรียนหญิง 155 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 313 คน เป็นนักเรียนชาย 154 คน และเป็นนักเรียนหญิง 159 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนธรรมาภิบาลบ้านโฮ้ง อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน จำนวน 303 คน แบ่งเป็นนักเรียนชายจำนวน 144 คน นักเรียนหญิง จำนวน 159 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane. 1967 :886 – 887) โดยใช้ระดับชั้นและเพศเป็นชั้น (Strata) โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยจำแนกประชากร ออกเป็น 3 ระดับชั้น คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีนักเรียนจำนวน 317 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีนักเรียน จำนวน 279 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียน จำนวน 313 คน

2. ผู้วิจัยจำแนกประชากรแต่ละระดับชั้นในข้อ 1 ตามเพศ ดังนี้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 317 คน เป็นนักเรียนชาย 156 คน และนักเรียนหญิง 161 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 279 คน เป็นนักเรียนชาย 124 คน และนักเรียนหญิง 155 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 313 คน เป็นนักเรียนชาย 154 คน และนักเรียนหญิง 159 คน

3. ผู้วิจัยประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากตารางของยามานะ (Yamane.1967 : 886 – 887) พบว่า ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 303 คน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้สัดส่วนประชากร : กลุ่มตัวอย่าง = 3: 1 ผู้วิจัยจึงสุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 106 คน เป็นนักเรียนชาย 52 คน และนักเรียนหญิง 54 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 93 คน เป็นนักเรียนชาย 41 คน และนักเรียนหญิง 52 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 104 คน เป็นนักเรียนชาย 51 คน และนักเรียนหญิง 53 คน

ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับเพศและชั้น

ระดับชั้น	เพศ				รวม	
	ชาย		หญิง			
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชั้น ม.1	156	52	161	54	317	106
ชั้น ม.2	124	41	155	52	279	93
ชั้น ม.3	154	51	159	53	314	104
รวม	434	144	475	159	909	303

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนซึ่งแบ่งออกเป็น 9 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และสภาพครอบครัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง

ตอนที่ 6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ตอนที่ 8 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน

ตอนที่ 9 แบบสอบถามวิริยะในการเรียน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตัวอย่าง แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่าน ข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () และเติมข้อความลงในช่อง.....ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ
 - () ชาย
 - () หญิง
2. ระดับชั้น
 - () มัธยมศึกษาปีที่ 1
 - () มัธยมศึกษาปีที่ 2
 - () มัธยมศึกษาปีที่ 3
3. คะแนนเฉลี่ยสะสม (G.P.A.)
4. ผู้ปกครองของนักเรียนมีรายได้รวม บาท/เดือน
5. สภาพครอบครัว
 - () ผู้ปกครองอยู่ด้วยกัน
 - () ผู้ปกครองหย่าร้างกัน
 - () ผู้ปกครองถึงแก่กรรม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

- 2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ เพื่อสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ
- 2.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามบุคลิกภาพของ พระธีรวิสุทธิ สารธมฺโม (2550:118)
- 2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามบุคลิกภาพ โดยใช้ความรู้จากข้อ 2.1 และข้อ 2.2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามบุคลิกภาพให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
00	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจเมื่อเจออุปสรรคในการทำงาน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ
	(คะแนน)	(คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมายบุคลิกภาพ

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของอัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533 : 57-58) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

บุคลิกภาพแบบเอ	หมายถึง	ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย
บุคลิกภาพแบบบี	หมายถึง	ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

3.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน เพื่อสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

3.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนของเบส พระมหาเดชจำลอง พุฒหอม(2550: 107)

3.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน โดยใช้ความรู้จากข้อ 3.1 และข้อ 3.2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริง น้อยที่สุด
0	<u>การวางแผนในการเรียน</u> ข้าพเจ้าวางแผนการเรียนเป็นประจำ					
00	<u>การแบ่งเวลาในการเรียน</u> ข้าพเจ้าไม่เคยทบทวนบทเรียนหลังจาก กลับจากโรงเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
	(คะแนน)		(คะแนน)
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายนิสัยทางการเรียนตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	นิสัยทางการเรียนดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	นิสัยทางการเรียนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	นิสัยทางการเรียนไม่ดี

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

4.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ชัชลิณี จุงพิพัฒน์ (2547:108)

4.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้ความรู้จากข้อ 4.1 และข้อ 4.2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	ข้าพเจ้าตั้งใจที่จะสอบให้ได้คะแนนสูงๆ เพื่อเป็นที่ยอมรับของเพื่อน					
00	ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจที่สอบได้คะแนนน้อย					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ
	(คะแนน)	(คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองตามแนวคิดของ
วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง

5.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง เพื่อสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

5.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองของ อริศรา จารุรัตน์ (2547: 162-163) และ พัชรินทร์ สมหมาย (2549: 72-73)

5.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครองโดยใช้ความรู้จากข้อ 5.1 และข้อ 5.2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครองให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	ผู้ปกครองจัดหาอุปกรณ์การเรียนให้ข้าพเจ้า					
00	ผู้ปกครองไม่เคยติดตามผลการเรียนของข้าพเจ้า					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครองตามแนวคิดของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครองมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครองปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง มีการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครองน้อย

ตอนที่ 6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

6.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพทางการเรียน เพื่อสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

6.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียนของ พระมหาเดชจำลอง พุฒหอม(2550:111)

6.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามบุคลิกภาพ โดยใช้ความรู้จากข้อ 6.1 และข้อ 6.2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือของใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	<u>สถานที่เรียน</u> สภาพของห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้ สะดวก					
00	<u>สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน</u> โรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนเพียงพอกับ จำนวนของนักเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ
	(คะแนน)	(คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายลักษณะทางกายภาพทางการเรียนตามแนวคิดของวิเชียร
เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	ลักษณะทางกายภาพทางการเรียนดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	ลักษณะทางกายภาพทางการเรียนดีพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง ลักษณะทางกายภาพทางการเรียนไม่ดี

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

7.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เพื่อสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

7.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูของ ชัชลิณี จุงพิพัฒน์ (2547: 112)

7.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู โดยใช้ความรู้จากข้อ 7.1 และข้อ 7.2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	การปฏิบัติของครูต่อนักเรียน ครูรับฟังเหตุผลของข้าพเจ้า					
00	การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู ข้าพเจ้าปฏิบัติตามคำชี้แนะของครู					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูไม่ดี

ตอนที่ 8 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน

8.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบเพื่อน เพื่อสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ
8.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อนของ ภคพร ศรีดาวเดือน (2550: 37)

8.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อนโดยใช้ความรู้จากข้อ 8.1 และข้อ 8.2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน ให้ นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	ข้าพเจ้าเข้าห้องสมุดตามเพื่อน					
00	ข้าพเจ้าไม่ทบทวนบทเรียนตามเพื่อน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ
	(คะแนน)	(คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายการเลียนแบบเพื่อนตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง มีการเลียนแบบเพื่อนมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง มีการเลียนแบบเพื่อนปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง มีการเลียนแบบเพื่อนน้อย

ตอนที่ 9 แบบสอบถามวิริยะในการเรียน

9.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิริยะในการเรียนเพื่อสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ
 9.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของ ชัชลิณี จุงพิพัฒน์ (2547: 115 – 117)

9.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามวิริยะในการเรียน โดยใช้ความรู้จากข้อ 9.1 และข้อ 9.2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามวิริยะในการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามวิริยะในการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนทุกวิชาแม้จะมีบางวิชาที่ข้าพเจ้าไม่ชอบ					
00	เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าเข้าห้องสมุด อ่านหนังสือหาความรู้เพิ่มเติม					
000	เมื่อครูสั่งให้ทำงานข้าพเจ้ารีบทำงานตามที่ครูสั่ง					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
	(คะแนน)		(คะแนน)
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	มีวิริยะในการเรียนมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	มีวิริยะในการเรียนปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	มีวิริยะในการเรียนน้อย

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และจุดมุ่งหมายแล้วนำไปหาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำ เครือ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบหาความเหมาะสมทั้งทางด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์บ้านโฮ้ง อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน ปีการศึกษา 2551 จำนวน 100 คน ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง

2.1 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Item Discrimination) โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t – test จากนั้นคัดเลือกเฉพาะข้อที่ค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัย ซึ่งได้ผลดังนี้

2.1.1 แบบสอบถามบุคลิกภาพ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 14 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.996 – 11.204

2.1.2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 4.089 – 7.690

2.1.3 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.939 – 9.783

2.1.4 แบบสอบถามการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.979 – 10.396

2.1.5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.943 – 6.995

2.1.6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.291 – 9.617

2.1.7 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.515 – 8.282

2.1.8 แบบสอบถามวิธีะในการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 26 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.707 – 10.520

2.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อที่ 2.1 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้ เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) แล้วนำมาใช้ในการวิจัย ซึ่งได้ผลดังนี้

2.2.1 แบบสอบถามบุคลิกภาพ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .793

2.2.2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .868

2.2.3 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .789

2.2.4 แบบสอบถามการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .863

2.2.5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .842

2.2.6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .857

2.2.7 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .848

2.2.8 แบบสอบถามวิริยะในการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .915

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนธีรกาณท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียน ไปเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน ด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่

5 – 9 มกราคม 2552 จำนวน 303 ฉบับ ได้รับคืนมาครบทุกฉบับ

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบมาคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คือ ตอบคำถามครบทุกข้อ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน กับวิริยะในการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน

3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อ
 วัริยะในการเรียนของ นักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัด
 ลำพูน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย(Mean) และส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถาม (Item Discrimination) โดย
 ใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t – test

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
 (α – Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สมมติฐาน ได้แก่

3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้าน
 สิ่งแวดล้อมกับวัริยะในการเรียนของนักเรียนในระดับช่วงชั้น ที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product
 Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

3.2 วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อวัริยะใน
 การเรียนของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน โดย
 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบ
 สมมติฐานข้อที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
N	แทน	จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F-distribution
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบ t
df	แทน	ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละค่า (Mean Square)
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
SE_{est}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของในการพยากรณ์
$\hat{Y}$	แทน	สมการพยากรณ์วิริยะในการเรียนโดยใช้คะแนนดิบ
Z	แทน	สมการพยากรณ์วิริยะในการเรียนโดยใช้คะแนนมาตรฐาน
Y	แทน	วิริยะในการเรียน
X_1	แทน	เพศ : ชาย
X_2	แทน	เพศ : หญิง

X_3	แทน	ระดับชั้น : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
X_4	แทน	ระดับชั้น : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
X_5	แทน	ระดับชั้น : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
X_6	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
X_7	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
X_8	แทน	สถานภาพครอบครัว : ผู้ปกครองอยู่ด้วยกัน
X_9	แทน	สถานภาพครอบครัว : ผู้ปกครองหย่าร้างกัน
X_{10}	แทน	สถานภาพครอบครัว : ผู้ปกครองถึงแก่กรรม
X_{11}	แทน	บุคลิกภาพ
X_{12}	แทน	นิสัยทางการเรียน
X_{13}	แทน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
X_{14}	แทน	การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง
X_{15}	แทน	ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน
X_{16}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
X_{17}	แทน	การเล่นแบบเพื่อน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน

การเสนอผลการ วิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์บ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน จำแนกตามเพศ ระดับชั้น และสถานภาพ

ตอนที่ 2 เสนอการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู การเลียนแบบเพื่อน และวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์บ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์บ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน

ตอนที่ 4 เสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์บ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เสนอผลวิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์บ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน จำแนกตามเพศ ระดับชั้น และสภาพ ครอบครัว

ปัจจัย	ระดับของปัจจัย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	144	47.52
	หญิง	159	52.48
	รวม	303	100.00
ระดับชั้น	มัธยมศึกษาปีที่ 1	106	34.98
	มัธยมศึกษาปีที่ 2	93	30.69
	มัธยมศึกษาปีที่ 3	104	34.32
	รวม	303	100.00
สภาพครอบครัว	ผู้ปกครองอยู่ด้วยกัน	245	80.86
	ผู้ปกครองหย่าร้างกัน	37	12.21
	ผู้ปกครองถึงแก่กรรม	21	6.93
	รวม	303	100.00

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 303 คน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.48 และรองลงมาเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 47.52

จำแนกตามระดับชั้น พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.98 รองลงมาคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 34.32 และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.69

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยเสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู การเลียนแบบเพื่อน และวิริยะในการเรียนของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน ดังในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาந்தบ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน

ปัจจัย	$\bar{X}$	S.D	การแปลผล
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.20	.48	สูง
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	6267.26	5103.50	ต่ำ
บุคลิกภาพ	3.02	.55	แบบเอ
นิสัยทางการเรียน	3.63	.47	ดีพอใช้
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.75	.52	มาก
การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง	3.73	.61	มาก
ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน	3.31	.49	ดีพอใช้
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู	3.55	.52	ดีพอใช้
การเล่นแบบเพื่อน	3.28	.54	ปานกลาง
วิริยะในการเรียน	3.42	.49	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาந்தบ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับต่ำ มีบุคลิกภาพแบบเอ มีนิสัยทางการเรียนระดับดีพอใช้ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมาก มีการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครองระดับมาก มีลักษณะทางกายภาพทางการเรียนระดับดีพอใช้ มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูระดับดีพอใช้ มีการเล่นแบบเพื่อนระดับปานกลาง และมีวิริยะในการเรียนอยู่ในระดับดีปานกลาง

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาந்தบ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์บ้านโอง

	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8	X9	X10	X11	X12	X13	X14	X15	X16	X17	Y
X1	1	-1**	.023	-.046	.022	-.100*	.239**	-.024	.069	-.052	.029	-.043	-.053	-.069	.092	.017	-.008	-.014
X2		1	-.023	.046	-.022	.100*	-.239**	.024	-.069	.052	-.029	.043	.053	.069	-.092	-.017	.008	.014
X3			1	-.488**	-.530**	-.432**	-.009	.111*	-.062	-.091	.004	-.103*	-.373**	-.372**	-.094	-.322**	-.111*	-.329**
X4				1	-.481**	.316**	.055	-.131*	.058	.128*	.172**	.222**	.257**	.168**	.212**	.214**	.081	.200**
X5					1	.127*	-.044	.016	.006	-.033	-.171**	-.113*	.124*	.210**	-.112*	.115*	.034	.136**
X6						1	-.027	-.082	.049	.065	-.071	.270**	.413**	.339**	.087	.286**	.184**	.335**
X7							1	.114*	-.067	-.089	-.087	-.090	-.035	-.022	-.001	.087	-.051	.011
X8								1	-.767**	-.561**	-.084	-.041	-.023	-.097*	-.209**	-.109*	.003	.010
X9									1	-.102*	.044	.079	.072	.089	.174**	.096*	.065	.024
X10										1	.073	-.038	-.056	.035	.100*	.044	-.088	-.046
X11											1	.205**	.097*	.084	.170**	.113*	-.022	.111*
X12												1	.717**	.463**	.312**	.481**	.344**	.579**
X13													1	.589**	.277**	.520**	.438**	.662**
X14														1	.300**	.552**	.340**	.578**
X15															1	.439**	.153**	.322**
X16																1	.369**	.658**
X17																	1	.517**
Y																		1

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 9 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (X_4) ระดับชั้น : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (X_5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_6) นิสัยทางการเรียน (X_{12}) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_{13}) การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง(X_{14}) ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน (X_{15}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{16}) การเลียนแบบเพื่อน (X_{17}) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ บุคลิกภาพ (X_{11})

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับวิริยะในการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (X_3)

ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มี 6 ปัจจัย ได้แก่ เพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_7) สถานภาพครอบครัว : ผู้ปกครองอยู่ด้วยกัน (X_8) สถานภาพครอบครัว : ผู้ปกครองหย่าร้างกัน (X_9) สถานภาพครอบครัว : ผู้ปกครองถึงแก่กรรม (X_{10})

ตอนที่ 4 เสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 5 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	5	45.63	9.13	98.99**
Residual	297	27.38	.09	
Total	302	73.01		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่ามีปัจจัย 5 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์วิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน โดยมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังรายละเอียดในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ปัจจัย	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₁₃	.223	.054	.237	.662	.438	234.24**
X ₁₃ , X ₁₆	.309	.043	.329	.757	.573	201.26**
X ₁₃ , X ₁₆ , X ₁₇	.188	.037	.205	.780	.608	154.71**
X ₁₃ , X ₁₆ , X ₁₇ , X ₁₄	.107	.038	.132	.786	.618	120.68**
X ₁₃ , X ₁₆ , X ₁₇ , X ₁₄ , X ₁₂	.125	.055	.119	.791	.625	98.99**

$$a = .022$$

$$R = .791$$

$$R^2 = .625$$

$$SE_{est} = .304$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน (X₁₃) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X₁₆) การเลียนแบบจากเพื่อน (X₁₇) การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง (X₁₄) และนิสัยทางการเรียน (X₁₂) ซึ่งทั้ง 5 ปัจจัยนี้ สามารถรวมกันอธิบายความแปรปรวนของวิริยะในการเรียนได้ ร้อยละ 62.5 และจึงนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์วิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = .022 + .223 X_{13} + .309 X_{16} + .188 X_{17} + .107 X_{14} + .125 X_{12}$$

สมการพยากรณ์วิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .237 X_{13} + .329 X_{16} + .205 X_{17} + .132 X_{14} + .119 X_{12}$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุภัณฑ์บ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุภัณฑ์บ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ วิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุภัณฑ์บ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน มีความสัมพันธ์กับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุภัณฑ์บ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุภัณฑ์บ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนธีรภานุภัณฑ์บ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน จำนวนทั้งสิ้น 909 คน เป็นนักเรียนชาย 434 คน และเป็นนักเรียนหญิง 475 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 317 คน เป็นนักเรียนชาย 156 คน และเป็นนักเรียนหญิง 161 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 279 คน เป็นนักเรียนชาย 124 คน และเป็นนักเรียนหญิง 155 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 313 คน เป็นนักเรียนชาย 154 คน และเป็นนักเรียนหญิง 159 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนธรรมาภรณ์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน จำนวนทั้งสิ้น 303 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 144 คน และเป็นนักเรียนหญิง 159 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 106 คน เป็นนักเรียนชาย 52 คน และเป็นนักเรียนหญิง 54 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 93 คน เป็นนักเรียนชาย 41 คน และเป็นนักเรียนหญิง 52 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 104 คน เป็นนักเรียนชาย 51 คน และเป็นนักเรียนหญิง 53 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ของยามาเน (Yamane.1967) โดยใช้ ระดับชั้นและเพศเป็นชั้น (Strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธรรมาภรณ์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน แบ่งออกเป็น 9 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมของภาคเรียนที่ผ่านมา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และสภาพครอบครัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 14 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.996 – 11.204 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .793

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 4.089 – 7.690 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .868

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.939 – 9.783 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .789

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.979 – 10.396 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .863

ตอนที่ 6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.943 – 6.995 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .842

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.291 – 9.617 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .857

ตอนที่ 8 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.515 – 8.282 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .848

ตอนที่ 9 แบบสอบถามวิริยะในการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 26 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.707 – 10.520 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .915

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนธีรภานุรักษ์ บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนไปเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนในระดับชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์ บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน ด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 5-9 มกราคม 2552 จำนวน 303 ฉบับ ได้รับคืนมาครบทุกฉบับ
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบมาคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คือ ตอบคำถามครบทุกข้อ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน กับวิริยะในการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุภัณฑ์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมด้านการเรียนที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียน ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุภัณฑ์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุภัณฑ์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน มีดังนี้

1.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุภัณฑ์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ บุคลิกภาพ (X_{11})

1.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุภัณฑ์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 9 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (X_4) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (X_5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_6) นิสสัยทางการเรียน (X_{12}) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_{13}) การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง (X_{14}) ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน (X_{15}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{14}) และการเลียนแบบเพื่อน (X_{17})

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับวิริยะในการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุภัณฑ์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (X_3)

3. ปัจจัยที่ไม่มีมีความสัมพันธ์กับวิริยะในการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุภัณฑ์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน มี 6 ปัจจัย ได้แก่ เพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_7) สถานภาพครอบครัว : ผู้ปกครองอยู่ด้วยกัน (X_8) สภาพครอบครัว : ผู้ปกครองหย่าร้างกัน (X_9) และสภาพครอบครัว : ผู้ปกครองถึงแก่กรรม (X_{10})

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ปัจจัยโดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด ไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_{13}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{16}) การเลียนแบบเพื่อน (X_{17}) การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง (X_{14}) และนิสัยทางการเรียน (X_{12}) โดยทั้ง 4 ปัจจัย สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน ได้ร้อยละ 62.5

5. สมการพยากรณ์วิริยะในการเรียนของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน มีดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์วิริยะในการเรียนของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = .022 + .223 X_{13} + .309 X_{16} + .188 X_{17} + .107 X_{14} + .125 X_{12}$$

5.2 สมการพยากรณ์วิริยะในการเรียนของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .237 X_{13} + .329 X_{16} + .205 X_{17} + .132 X_{14} + .119 X_{12}$$

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาครั้งนี้ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน มีดังนี้

1.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ บุคลิกภาพ (X_3) ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1.1 บุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ มีวิริยะในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ จะมีลักษณะ คือ ความมานะพยายามในการทำงาน ชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ เพื่อประสบความสำเร็จ ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว ดังที่ ไควร์เวอร์ และไวนด์เนอร์

(วรารภรณ์ แดงเจริญ.2544 : 44; อ้างอิงจาก Kleiwer ;& Weidner.1978) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ และความปรารถนาความสำเร็จ พบว่า เด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มักจะทำงานสำเร็จมากกว่า และมีความเพียรพยายามเพื่อให้ประสบผลสำเร็จมากกว่า

นักเรียนบางคนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ มีวิริยะในการเรียนมากซึ่งมีความเพียรพยายาม บากบั่นทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ ยังมีลักษณะชอบแข่งขัน เอาชนะ มีความมุ่งมั่นอย่างมากในการที่จะกระทำสิ่งใด แก่งแย่งเพื่อความสำเร็จ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ทำให้นักเรียนปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน รวมทั้งการเรียนที่ปรับเปลี่ยนตลอดเวลาได้ยาก เนื่องจากนักเรียนที่มีลักษณะดังกล่าวจะเป็นคนที่เชื่อมั่นในตนเอง ทำเพื่อความสำเร็จของตนเอง

ดังนั้นสรุปได้ว่า : บุคลิกภาพแบบเอ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านโง้ง

1.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

โรงเรียนธีรภานท์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 9 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (X_4) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (X_5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_6) นิสัยทางการเรียน (X_{12}) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_{13}) การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง (X_{14}) ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน (X_{15}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{16}) และการเลียนแบบเพื่อน (X_{17}) ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

1.2.1 ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวิริยะในการเรียนมากทั้งนี้เพราะ นักเรียนสามารถปรับตัวได้แม้จะเรียนในระดับที่สูงขึ้น ประกอบกับนักเรียนมีความสนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มที่ได้ต่อเนื่องจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาแล้ว ทำให้ได้ความร่วมมือในการเรียนการสอนดีขึ้น และมีเพื่อนมากขึ้น กำลังอยู่ในวัยที่พยายามสนใจไขว่คว้าเกี่ยวกับการเรียน มีความอดทนต่ออุปสรรคในการเรียน ทำให้นักเรียนมีวิริยะในการเรียนมากตามไปด้วย

ดังนั้นสรุปได้ว่า ระดับชั้น : มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านโง้ง

1.2.2 ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีวิริยะในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนมีเป้าหมายที่จะเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น มีความมุ่งมั่นที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ทำให้นักเรียนบางคนเห็นความสำคัญของการเรียน เอาใจใส่ต่อการเรียน

วางแผนในการเรียน รู้จักแบ่งเวลาในการเรียน มีความรับผิดชอบและอดทนต่ออุปสรรคเพื่อที่จะประสบความสำเร็จ และส่งเสริมให้ตัวเองมีสมหวังดังที่ตั้งเป้าหมายไว้ นักเรียนจึงมีวิริยะในการเรียนมาก

ดังนั้นสรุปได้ว่า ระดับชั้น : มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธรรมาภิบาลบ้านไธสง

1.2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเป็นนักเรียนที่มีวิริยะในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนตั้งใจเรียน และเอาใจใส่ในการเรียน มีความกระตือรือร้น ขยันอ่านหนังสือและทบทวนบทเรียน ส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนด พยายามปรับปรุงแก้ไขการทำงานให้ดีขึ้น ปรึกษาครูเมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจบทเรียน และศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ จึงทำให้มีปัญหาในการเรียนน้อย ดังที่ ลินด์เกรน (Lindgren, 1969: 48-51) กล่าวว่า เหตุผลที่นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนนั้นขึ้นอยู่กับวิธีปฏิบัติตนทางการเรียนร้อยละ 33 ความสนใจในการเรียนร้อยละ 25 ขาวนัปัญหาร้อยละ 15 นอกนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่นๆ และสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ พระธีราภิสุทธิ สารมโม (2550: 92) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมาธิในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมาธิในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้นสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธรรมาภิบาลบ้านไธสง

1.2.4 นิสสัยทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดีมีปัญหาในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดี มีวิริยะในการเรียนมาก มีความตั้งใจเรียน เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ อ่านหนังสือ เอาใจใส่ต่อการเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบ และรู้จักการวางแผนการจัดระบบการเรียนของตนเอง รู้จักแบ่งเวลา ไม่ผัดผ่อน รู้จักแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนอยู่เสมอ สามารถปรับเปลี่ยนแก้ไขตนเองตลอดเวลา ดังที่ สุวิมล ว่องวานิช (พระมหาเดชจำลอง พุฒหอม.2550:30 ; อ้างอิง.สุวิมล ว่องวานิช.2523.) กล่าวว่า “นิสัยในการเรียน” “ทักษะในการเรียน” และ “เทคนิคในการเรียน” มีความหมายที่คล้ายคลึงกันจนอาจทำให้เกิดความสับสน ซึ่งเทคนิคในการเรียนนั้น หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน ซึ่งได้แก่ วิธีการศึกษาค้นคว้า กระบวนการแก้ปัญหา ส่วนทักษะในการเรียนนั้น หมายถึง การนำความสามารถพิเศษหรือ

วิธีการมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับการเรียน ซึ่งได้แก่ วิธีอ่าน การจด และทำบันทึกย่อ การสรุป และ การศึกษาค้นคว้าถึงวัตถุดิบต่าง ๆ ในการเรียน ทำให้มีวิริยะในการเรียนมากขึ้น

ดังนั้นสรุปได้ว่า นิสัยทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะ ในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์บ้านไผ่

1.2.5 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก ทำให้มีวิริยะในการเรียนมากตามไปด้วย ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก มีความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งทางการเรียนที่ทำให้แก่ตัวเองให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ได้แก่ ปรารถนาที่จะทำได้ดีกว่าบุคคลอื่นโดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานเดิมที่ทำไว้ หรือทำดีกว่าบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกห้องเรียนและปรารถนาที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยความพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคต่างๆ จึงทำให้นักเรียนมีนิสัยการเรียนเหมาะสม ดังที่ แอทคินสัน (กันต์ฤทัย คลังพาล. 2546 :27 อ้างอิงจาก Atkinson. 1964) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้น เมื่อบุคคลรู้ตัวว่า การกระทำของตนจะต้องได้รับการประเมินจากตนเอง หรือบุคคลอื่นโดยเทียบกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม ผลจากการประเมินอาจเป็นสิ่งที่พอใจ เมื่อกระทำจนสำเร็จ

ดังนั้นสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์บ้านไผ่

1.2.6 การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครองมาก ทำให้มีวิริยะในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองได้มีการเอาใจใส่กับการเรียน และการปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียนอย่างใกล้ชิด การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันย่อมส่งผลให้สร้างสิ่งที่ดีให้เกิดขึ้นร่วมกัน เมื่อผู้ปกครองเอาใจใส่ พร้อมให้คำแนะนำ และสนใจเกี่ยวกับการเรียนกับตัวนักเรียน นักเรียนก็เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจที่ผู้ปกครองสนใจเกี่ยวกับการเรียน พร้อมทั้งจะเกื้อหนุนให้นักเรียนเกิดความพยายาม มีวิริยะในการเล่าเรียน บากบั่น เพียรพยายามให้สำเร็จในการทำงานที่เกี่ยวกับการศึกษาให้ผู้ปกครองยอมรับได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไชมอนด์ (Symond. 1973: 283-285) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงการยอมรับบุตร เปรียบเทียบกับการปฏิเสธบุตร ผลการวิจัยพบว่าบุตรที่พ่อแม่ยอมรับจะเป็นผู้ที่เพื่อนฝูงยอมรับเป็น อย่างดี ชอบเข้าสังคม สนใจการทำงาน มองโลกในแง่ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีมโนคติเกี่ยวกับตนสูง มีความอบอุ่นและปลอดภัยนอกจากนี้ จรรจา สุวรรณทัต (2523:57) ยังกล่าวอีกว่า ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากที่บ้านเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาด้านบุคลิกภาพและการปรับตัว

ของเด็ก บรรยากาศความสัมพันธ์ของบ้านจึงเป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนาการ หากเด็กมาจากบ้านที่มีความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัวจะมีความรู้สึกดีและนักเรียนคนนั้นมีวิริยะในการเรียนมากไปด้วย

ดังนั้นสรุปได้ว่าการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครองมี

ความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านโง้ง

1.2.7 ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียนที่มีลักษณะทางกายภาพทางการเรียนดี มีวิริยะในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะ ลักษณะทางกายภาพการเรียนดี ได้แก่ มีแสงสว่างพอเหมาะ ปราศจากกลิ่นรบกวน มีความพร้อมของสื่ออุปกรณ์การเรียน ทั้งความทันสมัยและคุณภาพใช้งาน สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน นอกจากนี้การมีลักษณะทางกายภาพการเรียนที่ดี ยังเป็นการสร้างบรรยากาศ จูงใจให้นักเรียนตั้งใจเรียน กระตือรือร้นในการเรียน อยากเรียนรู้ และไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน ดังที่ สุพิชญา ธีระกุลและคนอื่น ๆ (2524: 182-187) ได้กล่าวถึงลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน อาทิ สื่อ อุปกรณ์การเรียน ห้องปฏิบัติการการเรียน และปัจจัยอื่น ๆ ที่ดีมีความพร้อมจะเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภทรรสินธุ์ เสวตไอยาราม (2549: 67-77) ที่ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพลูเจริญวิทยาคม อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพลูเจริญวิทยาคม อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ดังนั้นสรุปได้ว่า ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านโง้ง

1.2.8 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีความสัมพันธ์กับวิริยะในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับครู มีวิริยะในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะการที่ครูกับนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน โดยที่นักเรียนปฏิบัติต่อครู ได้แก่ ความเคารพนับถือ เชื่อฟังครูผู้สอน ตั้งใจ และสนใจกระทำในสิ่งที่ครูอบรมสั่งสอน และซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัยทั้งในด้านการเรียน และด้านส่วนตัว และการครูปฏิบัติต่อนักเรียน ได้แก่ ความสนใจต่อนักเรียน การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีที่ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเป็นกันเอง และให้ความรักความเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา และข้อชี้แนะแก่นักเรียนในด้านการเรียน และด้านส่วนตัว ก็ย่อมส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปได้ดี เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ และการปรับตัวของนักเรียน ลดความ

กดดัน ความตึงเครียดที่จะเกิดขึ้นในห้องเรียน ลดความเป็นอคติของครูที่มีต่อนักเรียน และครูให้ความสนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง สิ่งเหล่านี้จะมีส่วนช่วยให้นักเรียนมีความตั้งใจ สนใจเรียน และมีวิริยะในการเรียนได้มาก และการสอนก็จะเป็นไปอย่างราบรื่น ดังที่ พรพรณี (ชูชัย) เจริญจิต (2532: 361) กล่าวว่า การที่ครูมีความเมตตากรุณาเห็นอกเห็นใจนักเรียนสนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความยุติธรรม ตลอดจนมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ทำให้นักเรียนรักที่จะเรียน และส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วย

ดังนั้นสรุปได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านไธสง

1.2.9 การเลียนแบบเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การเลียนแบบเพื่อนที่ดี มีวิริยะในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะว่า การที่นักเรียนจะการพัฒนาความสามารถในการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม เกิดการเรียนรู้จากการที่บุคคลได้มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสังคมและสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการเรียนรู้และพยายามที่จะเลียนแบบพฤติกรรมนั้น ไม่ว่าจะเป็นลักษณะของพฤติกรรมที่เหมาะสม บทบาททางสังคม และทัศนคติทางสังคม จึงทำให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมการเลียนแบบนั้นออกมา นักเรียนที่มีเพื่อนดี ก็มีความสนใจอยู่กับเพื่อนมากที่สุด เพราะว่าเป็นคนที่ใกล้ชิดที่อยู่ในห้องเรียน การที่เพื่อนมีความขยันหมั่นเพียรต่อการเรียน มีความตั้งใจเรียนในวิชาที่เรียน และการที่ได้เลียนแบบเพื่อนที่มีความวิริยะในการเรียนนั้น ซึ่งมีความเพียรพยายาม มานะบากบั่นต่อการเรียน ดังที่ พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2544: 28) กล่าวว่า การเลียนแบบ เป็นการนำเอาแบบอย่างของบุคคลอื่นมาเป็นของตน เพื่อที่ตนเองจะได้เป็นที่ยอมรับของสังคม การเลียนแบบจะช่วยให้เกิดความอบอุ่นใจและมีความมั่นใจมากขึ้น เช่น บุคคลที่ชอบแต่งตัว ไว้ทรงผมตามอย่างดาราภาพยนตร์

ดังนั้นสรุปได้ว่า การเลียนแบบเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านไธสง

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับวิริยะในการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ปัจจัยได้แก่ ระดับชั้น : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (X_3) ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความสัมพันธ์ทางลบกับวิริยะในการเรียน แสดงว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีวิริยะในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความกระตือรือร้น มีความสนใจใส่ใจในการเรียน เพราะเกิดความตื่นเต้นในสถานที่ใหม่ การคบเพื่อนใหม่ และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง มีความพยายามในการเรียนการศึกษา มีความมุ่งมั่น

สนใจในการเรียน มีแนวทางในการเรียนมาก และอยู่ในช่วงของพัฒนาการของวัยนี้ที่ต้องอยากรู้ อยากเห็นมากจนเกินไป จึงทำให้นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความสัมพันธ์ทางลบกับ วิริยะในการเรียน

ดังนั้น ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความสัมพันธ์ทางลบกับวิริยะในการเรียนของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านโง้ง

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับสมาธิในการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน มี 6 ปัจจัย ได้แก่ เพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_7) สถานภาพครอบครัว : ผู้ปกครองอยู่ด้วยกัน (X_8) สภาพครอบครัว : ผู้ปกครองหย่าร้างกัน (X_9) และสภาพครอบครัว : ผู้ปกครองถึงแก่กรรม (X_{10}) ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 เพศชาย ไม่มีความสัมพันธ์กับวิริยะในการเรียน แสดงว่า นักเรียนชายบางคน มีวิริยะในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนชายบางคนในช่วงชั้นที่ 3 มีความคิดคำนึงถึงการเรียนต่อในอนาคต ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับถึงความสามารถของตนเอง เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มจึงทำให้มีความมุ่งมั่นและมีความรับผิดชอบต่อการเรียน รวมทั้งมีทัศนคติทางบวกต่อการเรียน นักเรียนชายบางคนจึงมีวิริยะในการเรียนมาก

นักเรียนชายบางคน มีวิริยะในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนชายบางคนในช่วงชั้นที่ 3 อยู่ในช่วงของวัยรุ่น ซึ่งธรรมชาติของวัยรุ่นเพศชาย ต้องการความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง ไม่ต้องการอยู่ใต้อำนาจของใคร ต้องการแสวงหาประสบการณ์แปลกๆใหม่ๆ ซึ่งรวมถึงความท้าทาย ตื่นเต้น ชอบทดลอง จะเริ่มสูบบุหรี่ ดื่มสุรา และพยายามทำทุกสิ่งทุกอย่างตามที่กลุ่มต้องการ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม เพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่าตนเป็นบุคคลที่โตเต็มที่ รวมทั้งมีทัศนคติทางลบต่อการเรียน นักเรียนชายบางคนจึงมีวิริยะในการเรียนน้อย

ดังนั้นสรุปได้ว่า เพศชาย ไม่มีความสัมพันธ์กับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้น 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านโง้ง

3.2 เพศหญิง ไม่มีความสัมพันธ์กับวิริยะในการเรียน แสดงว่า นักเรียนหญิงบางคน มีวิริยะในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนหญิงบางคนในช่วงชั้นที่ 3 มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีความมุ่งมั่นในการเรียนต่อระดับที่สูงขึ้น มีพฤติกรรมเรียบร้อย มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ซึ่งเป็นลักษณะธรรมชาติของเพศหญิง ที่ต้องการให้ตนเองประสบความสำเร็จดังที่ตั้งเป้าหมายไว้ นักเรียนหญิงบางคนจึงมีวิริยะในการเรียนมาก

นักเรียนหญิงบางคนจึงมีวิริยะในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนหญิงบางคนในช่วงชั้นที่ 3 เมื่อเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น เริ่มรักสวยรักงาม สนใจตนเองในเรื่องความสวยความงามมากเกินไป

จนทำให้ไม่ค่อยสนใจในการเรียนเท่าที่ควร และมีความต้องการอิสระอยากเป็นตัวของตัวเอง คิดว่าตนเองโตแล้ว ไม่ชอบให้ใครมาบังคับ ไม่สนใจด้านการเรียน นักเรียนหญิงบางคนจึงมีวิริยะในการเรียนน้อย

ดังนั้นสรุปได้ว่า เพศหญิง ไม่มีความสัมพันธ์กับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์บ้านโฮ้ง

3.3 สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับวิริยะในการเรียน แสดงว่านักเรียนบางคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูง มีวิริยะในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างดี จากผู้ปกครองและญาติพี่น้องโดยให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เหมาะสมพอดีกับฐานะของตนเอง สอนให้เอาใจใส่ต่อการเรียน ให้การสนับสนุนทางการเรียนอย่างเต็มที่ ให้ความรักความอบอุ่น และให้คำปรึกษากับนักเรียน นักเรียนจึงมีวิริยะในการเรียนมาก

นักเรียนบางคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูง มีวิริยะในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนบางคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงอาจมีปัญหาทางด้านการปรับตัว มีความเครียด วิตกกังวล แม้ว่าบิดามารดาจะสามารถสนับสนุนค่าใช้จ่ายได้อย่างเต็มที่แต่อาจไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูบุตรทำให้เด็กขาดความรักความเข้าใจ ส่งผลต่อปัญหาทางการเรียนและปัญหาด้านการปรับตัว ทำให้นักเรียนมีวิริยะในการเรียนน้อย

ดังนั้นสรุปได้ว่า สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์บ้านโฮ้ง

3.4 สภาพครอบครัว : ผู้ปกครองอยู่ด้วยกัน สภาพครอบครัว : ผู้ปกครองอยู่ด้วยกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับวิริยะในการเรียน แสดงว่า นักเรียนบางคนที่มีสภาพครอบครัว : ผู้ปกครองอยู่ด้วยกัน มีวิริยะในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนได้รับการเอาใจใส่จากบิดาและมารดา บิดาและมารดาเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น และเอาใจใส่ต่อการเรียน ดังที่ ยุกติ เทียมประสิทธิ์ (2536 : 22) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่รักใคร่ปรองดองกัน มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ย่อมนับว่าเป็นโชคดีของเด็กผู้นั้น เด็กจะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีอารมณ์มั่นคง มีสุขภาพจิตและสุขภาพกายดี เป็นผู้ที่มีความเฉลียวฉลาดต่าง ๆ ยอมรับสภาพที่แท้จริงของตนเอง เป็นผู้มีอารมณ์แจ่มใส มองโลกในแง่ดี จึงส่งผลให้นักเรียนบางคนมีวิริยะในการเรียนมาก

นักเรียนบางคนมีสภาพครอบครัว : ผู้ปกครองอยู่ด้วยกัน มีวิริยะในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนขาดความเอาใจใส่จากผู้ปกครอง ขาดการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีภายใน

ครอบครัวทำให้เด็กมีความบกพร่องทั้งทางสุขภาพจิตและสุขภาพกาย ทำให้นักเรียนไม่มีความกระตือรือร้น และไม่เอาใจใส่ต่อการเรียน จึงทำให้นักเรียนบางคนมีวิริยะในการเรียนน้อย

ดังนั้น สภาพครอบครัว : ผู้ปกครองอยู่ด้วยกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์บ้านโฮ้ง

3.5 สถานภาพครอบครัว : ผู้ปกครองหย่าร้างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับวิริยะในการเรียน แสดงว่า นักเรียนบางคนและผู้ปกครองหย่าร้างกัน มีวิริยะในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะ ครอบครัวที่ผู้ปกครองหย่าร้างกันบางครอบครัว ยังสามารถเลี้ยงดูลูกได้เป็นอย่างดี สามารถให้ความรักความอบอุ่นได้เหมือนเดิม และอาจเป็นครอบครัวที่สามารถปลูกฝังเรื่องวิริยะในการเรียนที่ดีได้ เพราะตระหนักว่าครอบครัวตนเองไม่สมบูรณ์ จึงกระทำให้ตนให้อยู่ในการเรียนหรือสังคมที่เหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดี อดทน ขยันหมั่นเพียร รับผิดชอบต่อครอบครัวและสังคม เพื่อทดแทนสิ่งที่ขาดหายไป จึงส่งผลให้นักเรียนบางคนมีวิริยะในการเรียนมาก

นักเรียนบางคนและผู้ปกครองหย่าร้างกัน มีวิริยะในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่ผู้ปกครองหย่าร้างกัน ทำให้สภาพครอบครัวแตกแยกกัน ไม่มีความสุข พ่อหรือแม่ต้องเลี้ยงดูลูกเพียงลำพัง ซึ่งต้องทำมาหากินมากขึ้นเพื่อหาเงินมาเลี้ยงดู จึงไม่ค่อยมีเวลาดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด นักเรียนจึงไม่ได้รับความรัก ความอบอุ่นอย่างเต็มที่ หดหู่ที่พึ่ง ขาดกำลังใจ และขาดเป้าหมายในชีวิต ทำให้ไม่ตั้งใจเรียน จึงทำให้นักเรียนบางคนมีวิริยะในการเรียนน้อย

ดังนั้นสรุปได้ว่า สภาพครอบครัว : ผู้ปกครองถึงหย่าร้างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์บ้านโฮ้ง

3.6 สถานภาพครอบครัว : ผู้ปกครองถึงแก่กรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับวิริยะในการเรียน แสดงว่า นักเรียนบางคนที่มาจกสภาพครอบครัวที่ผู้ปกครองถึงแก่กรรม มีวิริยะในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะเข้าใจถึงสถานภาพในครอบครัวของตนเองที่ไม่มีผู้ปกครอง จึงมีการตั้งใจมุ่งมั่น ฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ให้ได้มีความเพียรพยายามในการเรียนให้ดีกว่า ถึงแม้ว่าจะต้องต่อสู้อย่างลำพัง ก็สามารถมีวิริยะในการเรียนให้สำเร็จ พร้อมสอนให้นักเรียนนั้นรู้จักคุณค่าของการตั้งใจเล่าเรียน จึงส่งผลให้นักเรียนบางคนมีวิริยะในการเรียนมาก

นักเรียนบางคนที่มีสภาพครอบครัวที่ผู้ปกครองถึงแก่กรรม มีวิริยะในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะเข้าใจถึงสถานภาพในครอบครัวของตนเองที่ผู้ปกครองถึงแก่กรรม จึงไม่มีการตั้งใจมุ่งมั่น ฝ่าฟัน อุปสรรคต่าง ๆ ให้ได้มีความเพียรพยายามในการเรียนให้ดีกว่า เลยทำให้ต้องต่อสู้อย่างลำพัง ก็ไม่สามารถมีวิริยะในการเรียนให้สำเร็จลุล่วง อาจสอนให้นักเรียนนั้นรู้จักคุณค่าการตั้งใจเล่าเรียน ทำให้นักเรียนบางคนมีวิริยะในการเรียนน้อย

ดังนั้นสรุปได้ว่า สภาพครอบครัว : ผู้ปกครองถึงแก่กรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านโง้ง

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ปัจจัยโดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด ไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_{13}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{16}) การเลียนแบบเพื่อน (X_{17}) การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง (X_{14}) และนิสัยทางการเรียน (X_{12}) โดยทั้ง 5 ปัจจัย สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน ได้ร้อยละ 62 ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

4.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับหนึ่ง แสดงว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมากทำให้มีวิริยะในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนมีความต้องการของบุคคลที่จะ พ้นฝ่าอุปสรรคโดยไม่ย่อเยาะและไม่ท้อแท้ และพยายามทำงานให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือความมุ่งหวังที่จะประสบผลสำเร็จในเป้าหมายที่ได้ตั้งเอาไว้ เพื่อเป็นเส้นชัยให้ตนเองก้าวไปถึงจุดหมาย และความพยายามที่จะฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเวลาทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นสามารถที่จะนำพาให้นักเรียนเอาชนะคนอื่นหรือเพื่อความต้องการที่จะเพิ่มศักดิ์ศรีของตนเอง ซึ่งความต้องการเหล่านี้เป็นแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการกระทำและนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร (2551 : 90-91) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก ทำให้มีนิสัยการเรียนเหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก มีความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทางการเรียนที่ทำให้แก่ตัวเองให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ได้แก่ ปรารถนาที่จะทำได้ดีกว่าบุคคลอื่นโดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานเดิมที่ทำไว้ หรือทำดีกว่าบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกห้องเรียนและปรารถนาที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยความพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคต่างๆ จึงทำให้นักเรียนมีนิสัยการเรียนเหมาะสม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาณท์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน

4.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อวิริยะในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับที่สอง แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับครูดีทำให้มีวิริยะในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะครูให้ความรัก ความเอาใจใส่ต่อนักเรียน ให้ความสำคัญกับตนเองกับนักเรียน และให้คำปรึกษาหารือเมื่อนักเรียนมีปัญหา ทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อครู ตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน และมีความรับผิดชอบด้านการเรียน คือ ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างครูกับนักเรียนจะทำให้ผลการเรียนดีขึ้น ยิ่งครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์กันมากเท่าใด นักเรียนจะมีการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ถึงขีดสุดได้มากเพียงนั้น และลักษณะความสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนจะถือว่ามีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียน นักเรียนที่มีศรัทธาในตัวครูจะทำให้ให้นักเรียนมีทัศนคติทางบวกต่อการเรียน การมีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้นและส่งผลกระทบต่อวิริยะในการเรียนมาก

ดังนั้น สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู จึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุภัณฑ์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน

4.3 การเลียนแบบเพื่อน เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อวิริยะในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับที่สาม แสดงว่า การเลียนแบบเพื่อนที่ดี ย่อมส่งผลให้เกิดวิริยะในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่ได้รับการเลียนแบบจากเพื่อนที่เรียนเก่ง มีความรู้ความสามารถที่เฉลียวฉลาด เมื่อนักเรียนเกิดการเลียนแบบหรือจดจำพฤติกรรมที่ดีเหล่านั้น ไปปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองตามไปเพื่อน มีความเพียรพยายามที่เหมือนกับตัวแบบที่นักเรียนอยากเป็นอย่างเพื่อนที่ใกล้ชิด การเลียนแบบเพื่อนที่ดีก็จะสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งในด้านของการเรียน ย่อมเกิดผลไปในทางที่ดี ดังที่ จีวีวรรณ สุขพันธ์ไพฑาราม(2527 : 112 – 113) กล่าวถึง เพื่อนของวัยรุ่นว่า เพื่อนช่วยให้วัยรุ่นลดความพ้อฝัน การปรับตัวเพื่อให้พ้นจากความกังวลในปัญหาต่าง ๆ ทำให้อายุรุ่นหาทางออกด้วยการสร้างความฝันต่าง ๆ ที่ตนเห็นว่าต้องการความสุขและความสำเร็จ ทั้งนี้เพราะการเลียนแบบเพื่อนที่ดีก็จะส่งผลต่อการมีวิริยะในการเรียนมากตามไปด้วย

ดังนั้น การเลียนแบบเพื่อน จึงเป็นปัจจัยต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุภัณฑ์บ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน

4.4 การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง เป็นปัจจัยต่อวิริยะในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับที่สี่ แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครองมาก ทำให้นักเรียนมีวิริยะในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะ การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง โดยการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์การเรียนให้แก่ นักเรียน หรือให้ทุนทรัพย์เพื่อใช้จ่ายเป็นค่าอุปกรณ์การเรียน หรือเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการเรียน นักเรียนเห็นความสำคัญ

ของการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครองดังกล่าว ผู้ปกครองมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ไม่น้อยโดยเฉพาะผู้ปกครองที่มีความมุ่งหวังต่อการประสบความสำเร็จของบุตรหลานของตน เขาย่อมต้องการให้นักเรียนได้รับการศึกษาในระดับสูงสุดเท่าที่จะทำได้ และประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ผู้ปกครองที่เข้าใจจะให้ความสนใจในการศึกษาของเด็ก ได้ให้คำแนะนำในการเรียนแก่เด็กเป็นอย่างดี สิ่งเหล่านี้จะเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กมีวิริยะในการเรียน และเพียรพยายามทำการศึกษาล่าเรียนจนประสบผลสำเร็จได้

ดังนั้น การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง จึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนโรงเรียนธีรภานท์บ้านโฮ้ง อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน

4.5 นิสัยทางการเรียน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับที่ห้าซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย แสดงว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดี ทำให้มีวิริยะในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะนิสัยทางการเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมที่แสดงความพึงพอใจต่อการเรียน และมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ มีความตั้งใจ และมุ่งมั่นที่จะศึกษา เอาใจใส่ต่อการเรียน มีการวางแผน มีการพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อยๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพอใจในการเรียนจนกลายเป็นอุปนิสัยติดตัวไป ดังที่ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2538: 1) กล่าวว่านิสัยในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพึงพอใจ และมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ประกอบด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน การวางแผนการเรียนและจัดระบบการเรียน ความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อยๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่ม ขยัน อดทน รับผิดชอบ พึ่งตนเอง และมีความภาคภูมิใจในผลการเรียนของตน จะส่งเสริมให้นักเรียนมีวิริยะในการเรียนได้ดียิ่งขึ้นอย่างเป็นลำดับ

ดังนั้น นิสัยทางการเรียน จึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านโฮ้ง อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนว และผู้ปกครองได้ทราบข้อมูลเพื่อพิจารณา สามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบวางแผนพัฒนา หรือหาวิธีการในการส่งเสริมให้นักเรียนในโรงเรียนธีรภานท์บ้านโฮ้ง อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน มีวิริยะในการเรียนโดยนำปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนโดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด ไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพ

ระหว่างนักเรียนกับครู การเลียนแบบเพื่อน การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครองและนิสัยทางการเรียน ดังนั้นผลจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อาทิ เช่น ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูแนะแนว สามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบวางแผนพัฒนา หรือหาวิธีการในการส่งเสริมให้นักเรียนในโรงเรียนอัสสัมชัญบ้านโฮ้ง อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน มีวิริยะในการเรียน ได้ดังนี้

1.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนเป็นอันดับแรก ดังนั้น ทั้งผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครูผู้สอนตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ควรส่งเสริมให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ตั้งแต่เล็ก ๆ โดยการฝึกให้นักเรียน มีความพยายามต่อการเรียนให้ประสบความสำเร็จโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และความล้มเหลว รู้จักกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับความสามารถของตน รู้จักว่า ตนเองเด่น หรือด้อยในด้านไหน สามารถคิดแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำงานได้ด้วยตนเอง และให้เวลาส่วนมากแก่การเรียน เป็นต้น

1.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนเป็นอันดับที่สอง ดังนั้น ครูควรมีการพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู โดยจัดกิจกรรมการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนให้นักเรียนกับครูได้มีกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดความรัก ความเอาใจใส่ ยอมรับความคิดเห็น และให้ความเป็นกันเองต่อนักเรียน การให้ความเคารพ เชื้อฟัง และปฏิบัติตามคำสั่งของครู ช่วยเหลืองานของครูที่สามารถทำได้ ขอคำแนะนำจากครูเมื่อประสบปัญหา ตั้งใจเรียน และสนใจบทเรียนที่ครูสอน ความเป็นกันเองระหว่างนักเรียนกับครูให้มากขึ้นเพื่อให้เกิดสัมพันธที่ดีต่อกันระหว่างนักเรียนกับครู เป็นต้น

1.3 การเลียนแบบเพื่อนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนเป็นอันดับที่สาม ดังนั้นทั้งผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครูผู้สอนตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนต้นแบบเพื่อนให้นักเรียนเอาอย่างในการเรียน การค้นคว้า การศึกษาเล่นเรียนต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนให้มีความกระตือรือร้น ใฝ่รู้ใฝ่เรียน คิดแก้ปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคได้ด้วยตนเอง

1.4 การเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนเป็นอันดับที่สี่ ดังนั้น ทั้งผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครูผู้สอนตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อสร้างสายสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน

1.5 นิสัยทางการเรียนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนเป็นอันดับที่ห้า ดังนั้น ทั้งผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครูผู้สอนตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาให้

นักเรียนมีนิสัยทางการเรียนดีขึ้น โดยมีครูและรุ่นพี่คอยอบรมสั่งสอนและกระทำตนเป็นตัวอย่างแก่นักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับวิริยะในการเรียนของนักเรียนในช่วงชั้นอื่นๆ เช่น ช่วงชั้นที่ 2 และระดับอุดมศึกษา เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบวิริยะในการเรียน โดยจำแนกตามปัจจัยในส่วนอื่นๆ เช่น การอบรมเลี้ยงดู ทศนคติในการเรียน ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค (AQ) เป็นต้น

2.3 ควรพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน การเลียนแบบเพื่อน และสัมพันธภาพระหว่างครูและนักเรียน โดยนำไปทำการวิจัยเชิงทดลองโดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เช่น การปรับพฤติกรรม กลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนก จันทร์ขจร. (2533). *คู่มือครู การอบรม ความรู้และจริยธรรมเพื่อชีวิต*.
กรมการศาสนา. (2525). *คู่มือการศึกษาจริยธรรมระดับอุดมศึกษา ตอนที่ 2 กระทรวงศึกษาธิการ*.
กรุงเทพ.
- กรมวิชาการ. (2523). *แนวทางการพัฒนาจริยธรรมไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กาญจนา คำสุวรรณ. (2524). *จิตวิทยาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : ทวีการพิมพ์.
- แก้ว ชิดตะขบ. (2550). *พุทธธรรมเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจ*. โรงพิมพ์พระพุทธศาสนาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ.
- กันต์กนิษฐ์ เกษมพงษ์ทองดี. (2546). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัย
บรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี*. ปรินิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กันต์ฤทัย คลังพาล. (2546). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับอัตมโนทัศน์ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี*. ปรินิพนธ์
กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนคริน
ทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กันยา สุวรรณแสง. (2532). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บำรุงสาสน์.
- จรรยา เกษศรีสังข์. (2537). *วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ*. ปรินิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จรัมพร สุวรรณวัฒน์. (2542) *การสำรวจปัญหาของนักเรียน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์คลอง
หลวงวิทยาเขต จังหวัดปทุมธานี*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จำนง อติวัฒนสิทธิ์. (2545) *สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ ราช
วิทยาลัย.
- จำลอง ดิษยวาทิน. (2549) *วิปัสสนากรรมฐาน และเชาวน์อารมณ์ ฉบับปรับปรุง พิมพ์ครั้งที่ 3*.
กรุงเทพฯ: พิมพ์ที่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด เชียงใหม่โรงพิมพ์แสงศิลป์ จ.เชียงใหม่.
- ฉวีวรรณ สุขพันธ์ไพฑาราม. (2527). *พัฒนาวัยรุ่นและบทบาทครู*. กรุงเทพฯ : มิตรนราการพิมพ์.

- ชนนุช บุญสิทธิ์. (2541) *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนกุญชรรัตนารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.*
- ชัชลิณี จุงพิพัฒน์. (2547). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนเวียงสระ อำเภอยะเวียงสา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. (2522) *จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.*
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉนิก. (2520) . *รายงานการวิจัยเรื่องจริยธรรมของเยาวชนไทย, กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.*
- เดชจำลอง พุ่มหอม,พระมหา.(2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ธนาวรรณ ธนพรดี.(2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อเป้าหมายในชีวิตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพฯ.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ธีระพร อูวรรณโณ. (2529). *จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.มีนาคม 2551. ถ่ายเอกสาร.*
- ธีรวิสิทธิ์ สารธมโม,พระ.(2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมาธิในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ธรรมกิตติวงศ์,พระ.(2549). *พจนานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสตร์ ชุดคำวัด .กรุงเทพฯ.*
- ธรรมโกศาจารย์,พระ.(2549). *พุทธวิธีบริหาร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- ธรรมปิฎก,พระ(ป.อ. ปยุตโต).(2546). *พจนานุกรม ฉบับประมวลศัพท์.ครั้งที่ 10.กรุงเทพฯ:บริษัท เอส.อาร์.พรินติ้ง แมส โปรดักส์ จำกัด.*

- นพพร อริยาโน,พระมหา.(2551) ปัจจัยที่ส่งผลต่ออันดับในการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดศรีสุदारาม เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นราธร ศรีประสิทธิ์.(2529) ปัจจัยทางสังคมและจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์กับความเครียดของเด็กวัยรุ่น.วิทยานิพนธ์ ศค.ม.(สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- นวลละออ สุภาผล.(2537). ผลสะท้อนแห่งโครงการนักเรียนนายร้อยตำรวจฝึกอบรมใช้ประชาชนในชนบท.กรุงเทพฯ.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิภา นิธยาน.(2530). การปรับตัวและบุคลิกภาพ.กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- นิรุบล เจริญพืช.(2550).ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลียนแบบการแต่งกายของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเขตเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การวิจัยสถิติทางการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นุชนาท เนติพัฒน์. (2550) ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. การวิจัยและสถิติทางการศึกษา กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2524). รูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประสาร อิศรปริดา.(2541).สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 .มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปาริฉัตร อันประเสริฐ. (2543) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเชาวน์ปัญญาความคิดสร้างสรรค์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศึกษานารีกรุงเทพมหานคร.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2530) การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น.กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมการแต่งตำรา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา.(2544).จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่1.กรุงเทพฯ:ธนัชการพิมพ์.
- พรพิมล เจียมนาครินทร์.(2539). พัฒนาการวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ แกรมมี.

พรหมคุณาภรณ์(ป.อ. ปยุตโต),พระ.(2548).พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. กรุงเทพฯ: บริษัท เอส.อาร์.พรินต์ติ้ง แมส โปรดักส์ จำกัด.

พรอณีย์ ชูทัย เจนจิต. (2538). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : บริษัทต้นอ้อ แกรมมี จำกัด.

พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พะเด็ด ชุ่มเพ็งพันธ์,พระมหา.(2548) องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.จิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พาสนา ผโลศิลป์. (2535). การสำรวจปัญหาการปรับตัวในเด็กวัยรุ่น กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

พัชรินทร์ สมหมาย. (2549). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.จิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

ภัทรสิริณี เสวตไอยาราม. (2549). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพลูเจริญวิทยาคม อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

เมธี โพธิพัฒน์. (2523). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธและความซื่อสัตย์ของเด็กไทย. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ยุวดี เทียรชมประสิทธิ์.(2536). พัฒนาการเด็กก่อนก่อนวัยเรียน.กรุงเทพฯ.ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ราชบัณฑิตยสถาน.(2542). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.กรุงเทพฯ:พิมพ์ที่ ศิริวัฒนาอินเตอร์พรีนท์

วิจิตร วรุตบางกูร.(2524).การวางแผนผังและพัฒนาสถานศึกษา.กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- วิเชียร เกตุสิงห์.(2538). *ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้*.
ข่าวสารการวิจัยศึกษา.กรุงเทพฯ.
- วิวัฒน์ ธมฺมวฑฺฒโน,พระ(2543).*อาณูภาพความเพียร*. กรุงเทพฯ:บริษัท เซเวน พรีนติ้ง กรุ๊ป จำกัด.
วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา.(2530).*บุคลากรนิสิตนักศึกษา.โครงการตำราและเอกสาร
ทาง วิชาการ*.
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลลภา ตันติสุนทร.(2532). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่คัดสรรกับความเครียด และระหว่าง
ความเครียดกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลอุดรดิตถ์*.
วิทยานิพนธ์ วทม.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- วาสนา พัทธกะสลี.(2527). *ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของนักเรียน สภาพการเรียนการสอนใน
ชั้นเรียนและสภาพแวดล้อมทางบ้าน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2547). *ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เรือนแก้ว.
- ศรีธรรม ธนภูมิ (2535) *พัฒนาการทางอารมณ์และบุคลิกภาพ*.กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตเวชศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมจิตร ห่อไตรรงค์.(2539).*ผลของการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีภูมิ
หลังต่างกัน ในด้านการอบรมเลี้ยงดูและลักษณะทางชีวสังคม*.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่าย
เอกสาร.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2541) *วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา*.กรุงเทพฯ: สำนักแห่งจุฬาลงกรณ์.
- สิริชัย ประทีปฉาย. (2533) *การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว*.จันทบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ ประสานมิตร.
- สิริพร ดาวัน. (2540). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการ
ศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สิริวรรณ ศรีพล; ประภาพรรณ เอี่ยมสุภาชาติ; และ สุมณฑิพย์ บุญสมบัติ. (2526). *การศึกษา
สถานภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาด้านสกลวรรณศึกษาในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ :
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- สุเชาว์ นพอมชฎ.(2529).สารานุกรมพุทธศาสตร์ ประมวลจากพระนิพนธ์ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส.พิมพ์ครั้งที่ 1 มหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์.
- สุดารัตน์ พลแพงพา.(2544).ผลของการสอนนิทานชาดกเรื่องพระมหาชนกโดยใช้การสอนแบบโครงการ ที่มีต่อความเพียรของเด็กก่อนุบาล.วิทยานิพนธ์ ค.ม.กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาดา สุธรรมรักษ์. (2531). เอกสารประกอบการสอนวิชา จต 101 : จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุเมธ ตันติเสขกุล.(2549).หลักธรรมทำตามรอยพระยุคลบาท.พิมพ์ครั้งที่ 12.กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ด้านทำสุทธาการพิมพ์.
- สุพจน์ สมเพชร,พระ. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อโมหจิตด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนกันทรอมวิทยาคม อำเภอบางบาล จังหวัดสุรินทร์. ปรินญาณินพนธ์ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุพิชญา ธีระกุล และคนอื่น ๆ.(2524).การนิเทศการศึกษา.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล.(2541). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวรี ปิ่นเจริญ.(2549) องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการไม่มีสมาธิในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4.ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- แสง จันทรงาม.(2535).พุทธศาสนวิทยา.สำนักพิมพ์บรรณาคาร.กรุงเทพ.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.(2540).แนวทางการประพฤติตามกรอบแห่งจรรยาบรรณข้าราชการพลเรือน.กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์ดอกเบี๋ย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554). สืบค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2551, จาก <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=139>.
- สำเนียง ศิลปประกอบ. (2540). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน และความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยบทเรียนสำเร็จรูป กับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- เสาวภา เอกอดีตักดี.(2540). *สัจกับและทัศนคติเกี่ยวกับครอบครัวของคนไทยในจังหวัดสุราษฎร์ธานี*. ปริญญาโท กศ.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โสภา ชูพิชัยกุล.(2529). *ความรู้เบื้องต้นทางจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ.ส.
- สุภา มาลากุล ณ อยุธยา.(2527). *พุดจาประสาชวบ้านเรื่องสุขภาพจิต*. วารสารสุขภาพจิต. 7 : 59-69.
- อริศรา จารุรัตน์. (2547). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในหลักสูตรการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1*. ปริญญาโท กศ.ม (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัฉรา วงศ์พัฒนามงคล.(2533). *ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา*.ปริญญาโท กศ.ม. การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- อัฉรา สุขารมณและอรพินทร์ ชูชม.(2530) *การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ*. กรุงเทพฯ: รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- อารี พันธุ์ณี.(2544). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*.พิมพ์ครั้งที่ 5 .กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ 1999.
- Abilities : Empirical Tests of the Self Appraisal Model". *Journal of Personality and Social Psychology*. 52 (2) : 413 – 420.
- Bernard. Haroll W. (1970). *Mental Health in the Classroom*. New York : McGraw-Hill.
- Cronbach, Lee J.(1970). *Essential of Psychological Testing*. New York : Harper and Row.
- Friedman, M. and R.H. Roseman. (1974, January). "Behavior Pattern and Coronary Angiographic Pindning," *Journal of the American Medical Association*. 204(1) : 164.
- Good, V.C (1973). *Education Dictionary of Education*. 2nd ed. New York: McGrawHill Book Company.
- Hurlock, Elizabeth B.(1978) .*Child Development*. 6th ed . New York : Mc Graw-Hill,
- Jones, Harold E. (1970). *"Personality Development in Children"*. Austin : University of Texas.

Kliewer, Wendy ;& Weidner, Gerdi. (1987). "Type A Behavior and Aspiration : A Study of Parents and Children's Goal Setting," *Developmental Psychology*. 23(2) : 204-209.

Numi J.E. (1991). How Do Adolescents see Their Future ? A Review of the Development of Future orientation and Planning :*Development Review*.11:1-5.

Romine, Stephen. (1974, December). "Student and Faculty Perception of and Effective University Instructional Climates". *The Journal of Educational Research*. 68 : 139-143.

Strube and others. (1987, January). "Type A Behavior Pattern and Self Evaluation of Symond, P.M. (1973). *Psychology of Parent-Child Relationship*. New York : Appleton Century Crofts Inc.

Voorn, Randall Jay.(1990, December). "Environment Fit : The Relationship Between Small Liberal Art Colleges and Their Environment (College Environment)" ,*Dissertation Abstracts International*. 52 (6) : 125.

Yamane Taro.(1967).*Statistic and Introductory Analysis*. New York: Harper and Row.

Yee, Albert H. (1971). *Social Interaction in Educational Setting*. Englewood Cliffs :Prentice Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5730

ที่ ศร 0519.12/ 10981

วันที่ 15 ธันวาคม 2551

เรื่อง ขอบเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย พระชลภัช คุณวีโร นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่ออริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาหนท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน” โดยมี รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์พาสนา จุลรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่ออริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรกาหนท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ พระชลภัช คุณวีโร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/ 10979

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 ธันวาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง

เนื่องด้วย พระชลภัช คุณวีโร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อวริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน” โดยมี รองศาสตราจารย์เวณิ กริทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์พาสนา จุลรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ปัจจัยที่ส่งผลต่อวริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ พระชลภัช คุณวีโร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 085-056-9768

ที่ ศธ 0519.12/ 10980

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 ธันวาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา

เนื่องด้วย พระชลภัช คุณวีโร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านโอง อำเภอบ้านโอง จังหวัดลำพูน” โดยมี รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์พาสนา จุลรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านโอง อำเภอบ้านโอง จังหวัดลำพูน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ พระชลภัช คุณวีโร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 085-056-9768

ที่ ศธ 0519.12/ 10982

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 ธันวาคม 2551

เรื่อง ขออนุมัติเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนันทราษฎร์บ้านไธสง

เนื่องด้วย พระชลภัส คุณวีโร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนันทราษฎร์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน” โดยมี รองศาสตราจารย์เวณิ กริทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์พาสนา จุลรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 100 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนันทราษฎร์บ้านไธสง อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน

จึงเรียนมาเพื่อขออนุมัติได้โปรดพิจารณาให้ พระชลภัส คุณวีโร ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

นมัสการด้วยความเคารพ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 085-056-9768

ที่ ศธ 0519.12/ 0723

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตย

เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

27 มกราคม 2552

เรื่อง ขอเชิญเป็นกรรมการเพิ่มเติมการสอบปากเปล่าปริญญาโท

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

เนื่องด้วย พระชลภัช คุณวีโร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน” ได้รับอนุมัติให้สอบปากเปล่าปริญญาโท ในวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2552 เวลา 17.00 น. ณ ห้อง 12-402 ก ตึก 12 คณะศึกษาศาสตร์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่า รองศาสตราจารย์อารี พันธุ์มณี เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญเป็นกรรมการเพิ่มเติมการสอบปากเปล่าปริญญาโทของนิสิตผู้นี้ ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2258-4119, 0-2649-5067

โทรสาร 0-2258-4119

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านโฮ้ง อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามมีทั้งหมด 9 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และสภาพครอบครัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง

ตอนที่ 6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ตอนที่ 8 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน

ตอนที่ 9 แบบสอบถามวิริยะในการเรียน

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานท์บ้านโฮ้ง อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน นักเรียนสามารถแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ คำตอบของนักเรียนไม่มีข้อใดถูกหรือผิด และไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนของนักเรียนแต่อย่างใด ในการตอบแบบสอบถามนี้ นักเรียนไม่ต้องลงชื่อของนักเรียนไว้ คำตอบทั้งหมดจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ

ขออนุโมทนาที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

พระชลภัสร์ คุณวีโร

พระนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () และเติมข้อความลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. ระดับชั้น

() มัธยมศึกษาปีที่ 1

() มัธยมศึกษาปีที่ 2

() มัธยมศึกษาปีที่ 3

3. คะแนนเฉลี่ยสะสม (G.P.A.)

4. ผู้ปกครองของนักเรียนมีรายได้รวม บาท/เดือน

5. สภาพครอบครัว

() ผู้ปกครองอยู่ด้วยกัน

() ผู้ปกครองหย่าร้างกัน

() ผู้ปกครองถึงแก่กรรม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะ และความรู้สึกนึกคิดทั่วไปเกี่ยวกับตัวนักเรียน ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความนั้นแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจเมื่อเจออุปสรรคในการทำงาน					
2	ข้าพเจ้ารู้สึกโมโหถ้ามีคนมาขัดจังหวะในขณะที่ข้าพเจ้าไม่สามารถ ทำสิ่งที่ตั้งใจไว้ได้					
3	ข้าพเจ้าคิดว่าเวลาช่วงผ่านไปรวดเร็วจนไม่สามารถทำสิ่งที่ตั้งใจไว้ ได้					
4	ข้าพเจ้ารู้สึกว่า เป็นการเสียเวลา ถ้าต้องไปรอซื้อของในร้านค้าที่มี ลูกค้าแน่น					
5	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจถ้างานของข้าพเจ้าดำเนินไปอย่างล่าช้า					
6	ข้าพเจ้าเป็นคนที่ไม่เริ่มต้นทำอะไรแล้วต้องทำให้เสร็จ					
7	ข้าพเจ้าคิดว่าเพื่อนในกลุ่มทำงานได้ไม่ถูกใจ					
8	ข้าพเจ้าหงุดหงิดที่ต้องเข้าแถวเพื่อรอรับบริการ เช่น ที่โรงอาหาร ร้านค้า					
9	ข้าพเจ้าไม่ชอบให้ใครหรือมีอะไรมาขัดจังหวะการทำงานของ ข้าพเจ้า					
10	ข้าพเจ้าเป็นคนที่ไม่ยอมเสียเวลาเพื่อฟังคนอื่นพูดเพื่อเจอ					
11	ถ้าท่านต้องฟังคนที่พูดไม่รู้จบจนท่านรู้สึกทนนไม่ได้					
12	ข้าพเจ้าชอบทำงานที่รับผิดชอบให้เสร็จก่อนกำหนดเวลา					
13	เมื่อข้าพเจ้าต้องทำอะไรซ้ำๆ ทำให้รู้สึกหงุดหงิด					
14	ข้าพเจ้ารู้สึกทนนไม่ได้ ถ้าต้องทำงานร่วมกับคนที่ทำงานอย่างขอ ไปที					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริงน้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	ข้าพเจ้าวางแผนการเรียนเป็นประจำ					
2	เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าใช้เวลาในการทบทวนบทเรียน					
3	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาในการทำการบ้าน					
4	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาในแต่ละวันสำหรับอ่านหนังสือเรียน					
5	ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนหลังจากเลิกเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
6	ข้าพเจ้าเข้าเรียนสม่ำเสมอ					
7	ข้าพเจ้าขาดเรียนบางวิชา					
8	ข้าพเจ้าเข้าชั้นเรียนตรงตามเวลา					
9	ข้าพเจ้าทำการบ้านด้วยตนเอง					
10	ข้าพเจ้าทำกิจกรรมที่ครูมอบหมายทุกครั้ง					
11	เวลาเข้าเรียนข้าพเจ้าตั้งใจฟังครูสอน					
12	ข้าพเจ้ามักเหม่อลอยขณะครูสอน					
13	ขณะที่ครูสอนข้าพเจ้าจดบันทึกสิ่งที่สำคัญของเรื่องที่เรียน					
14	ขณะที่ครูสอนข้าพเจ้าคิดเรื่องอื่นนอกเหนือจากเรื่องที่ครูสอน					
15	ข้าพเจ้าคุยกับเพื่อนขณะเรียนหนังสือ					
16	ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริงน้อย	จริง น้อย ที่สุด
18	เมื่อมีข้อสงสัยในเรื่องที่เรียน ข้าพเจ้ามักไปถามผู้ ที่มีความรู้ในเรื่องนั้น					
19	ข้าพเจ้าคิดว่าการค้นคว้าหาความรู้นอกห้องเรียน เป็นการสิ้นเปลืองเวลา					
20	ถ้าครูไม่บอกให้ค้นข้อมูลที่เรียนเพิ่มเติม ข้าพเจ้า ก็ไม่ยอมทำ					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้นักเรียนอ่าน
ข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับ
ข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	ข้าพเจ้าตั้งใจทำงานตามที่วางแผนไว้ทุกครั้ง					
2	ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ไม่ยุ่งยาก เพราะทำให้เสร็จได้ เร็ว					
3	ข้าพเจ้าชอบส่งการบ้านตามที่ครูกำหนดทุกครั้ง					
4	เพื่อนยอมรับว่าข้าพเจ้าเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ					
5	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนเป็นเรื่องน่าเบื่อ					
6	เมื่อข้าพเจ้าเห็นเพื่อนประสบความสำเร็จในเรื่องการ เรียนข้าพเจ้าอยากเป็นเช่นนั้นบ้าง					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริง น้อย ที่สุด
7	ข้าพเจ้าบอกให้พ่อแม่ทราบ เมื่อประสบผลสำเร็จในการเรียน					
8	ข้าพเจ้าเรียนหนังสือในแต่ละวัน โดยไม่คาดหวังผลของการเรียน					
9	ก่อนสอบแต่ละครั้ง ข้าพเจ้าต้องทบทวนบทเรียนก่อนเสมอ					
10	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายทุกครั้ง					
11	ข้าพเจ้าจะไม่ลงมือทำงาน ถ้าไม่จนถึงเวลากำหนดส่ง					
12	ข้าพเจ้าคิดว่าคนอื่นทำงานไม่ทันใจข้าพเจ้า					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	ผู้ปกครองไม่เคยซื้อหนังสือให้ข้าพเจ้าเพื่ออ่าน เพิ่มพูนความรู้					
2	ผู้ปกครองดีใจถ้าข้าพเจ้าเรียนดี					
3	ผู้ปกครองติดตามผลการเรียนของข้าพเจ้าอย่าง สม่ำเสมอ					
4	ผู้ปกครองเอาใจใส่การเรียนของข้าพเจ้า					
5	ผู้ปกครองคอยแนะนำข้าพเจ้าในการทำการบ้าน					
6	ข้าพเจ้ารู้จักการแบ่งเวลาได้อย่างถูกต้องตามที่ ผู้ปกครองบอก					
7	ทุกครั้งที่ข้าพเจ้าทำการบ้านมักทำอยู่คนเดียว ผู้ปกครองไม่มีเวลามาดูแลข้าพเจ้า					
8	ผู้ปกครองมักตำหนิ ถ้าข้าพเจ้าเรียนไม่ดี					
9	ผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ต่อการเรียนของข้าพเจ้า					
10	ผู้ปกครองไม่ได้ให้คำแนะนำในการใช้เวลาว่างกับ ข้าพเจ้า					
11	เมื่อข้าพเจ้าอยากแสดงความคิดเห็น ผู้ปกครองไม่ ค่อยรับฟัง					
12	ผู้ปกครองสนับสนุนข้าพเจ้าด้วยการซื้อหนังสือเรียน ให้ข้าพเจ้าเพื่ออ่านเพิ่มพูนความรู้					
13	ผู้ปกครองไม่สนใจต่อการเรียนของข้าพเจ้า					
14	ผู้ปกครองขอให้ข้าพเจ้าแสดงความคิดเห็น					
15	ผู้ปกครองไม่จัดหาอุปกรณ์การเรียนให้ข้าพเจ้า					
16	เมื่อใกล้สอบผู้ปกครองให้กำลังใจในการเตรียมตัว อ่านหนังสือสอบ					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	สถานที่เรียน ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนของนักเรียน					
2	สภาพห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก					
3	ห้องเรียนมีกลิ่นเหม็นจากห้องน้ำ					
4	โรงเรียนมีที่พักผ่อนเพียงพอสำหรับนักเรียน					
5	ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย					
6	ห้องเรียนมีกลิ่นเหม็นจากควันไฟ					
7	ห้องเรียนมีเสียงดังรบกวน					
8	โรงเรียนจัดแหล่งความรู้เพียงพอกับความต้องการ เช่น ห้องสมุดที่มีหนังสือเพียงพอกับการค้นคว้าหาความรู้					
9	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน โรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนไม่เพียงพอกับจำนวนของนักเรียน					
10	อุปกรณ์การสอนมีสภาพพร้อมใช้งาน					
11	โรงเรียนมีวัสดุการเรียนพร้อมให้บริการกับจำนวนนักเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริง น้อย ที่สุด
12	อุปกรณ์การเรียน เช่น กระดานดำ โต๊ะ เก้าอี้ และ คอมพิวเตอร์มีสภาพใช้งานได้ดี					
13	โรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย					
14	โรงเรียนไม่ได้จัดอำนวยความสะดวกสำหรับ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีอื่น					
15	โรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่สนใจให้เกิด การเรียนรู้					
16	ในการฝึกภาคปฏิบัติมีอุปกรณ์ไม่เพียงพอ					
17	นักเรียนไม่ได้รับความสะดวกในอุปกรณ์ที่ใช้ในการ เรียนการสอน					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ให้นักเรียน อ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับ ข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู ข้าพเจ้าซักถามครูทุกครั้งเมื่อเกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียน					
2	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนในขณะที่ครูสอน					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริง น้อย ที่สุด
3	ข้าพเจ้าส่งงานตรงตามที่ครูกำหนด					
4	ข้าพเจ้าไม่กล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากครู					
5	ข้าพเจ้าไม่กล้าซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัย					
6	ข้าพเจ้าขอคำแนะนำเพิ่มเติมจากครูเสมอ					
7	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าครูไม่เป็นกันเองกับข้าพเจ้า					
8	เมื่อพบครูข้าพเจ้าแสดงความเคารพทุกครั้ง					
9	ข้าพเจ้าได้รับความเมตตาจากครูในโรงเรียน					
10	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อใจในการเรียน เพราะครูสนใจแต่นักเรียนที่เรียนเก่ง					
11	การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหา ครูให้คำปรึกษาด้วยความเต็มใจ					
12	ครูรับฟังเหตุผลของนักเรียน					
13	ครูสนใจนักเรียนทุกคนในห้องเรียน					
14	ครูซักถามนักเรียนทุกคนในห้องเรียน					
15	ครูชมเชยเมื่อข้าพเจ้าทำความดี					
16	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าครูไม่เป็นกันเองกับนักเรียนทำให้ไม่กล้าถามครูเมื่อมีข้อสงสัย					
17	ครูยินดีให้คำแนะนำแก่นักเรียนเมื่อนักเรียนขอคำปรึกษาจากครูเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น					
18	ครูให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมพิเศษแก่นักเรียน					
19	ครูให้ความดูแลอย่างใกล้ชิดเมื่อนักเรียนเจ็บป่วย					
20	ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน					

ตอนที่ 8 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน ให้นักเรียนอ่านข้อความ แล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริง ของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อยหมายถึง		ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	ข้าพเจ้าเข้าห้องสมุดตามเพื่อน					
2	เมื่อเพื่อนได้เกรดดีข้าพเจ้าจะพยายามทำให้เหมือนเพื่อน					
3	เวลาเพื่อนอ่านหนังสือข้าพเจ้าชอบทำตาม					
4	ข้าพเจ้าชอบทบทวนบทเรียนตามเพื่อน					
5	เพื่อนอ่านหนังสือเวลาว่างข้าพเจ้าชอบทำตาม					
6	เพื่อนอ่านหนังสือเวลาว่างข้าพเจ้าไม่ชอบทำตาม					
7	ข้าพเจ้าไม่ชอบทบทวนบทเรียนตามเพื่อน					
8	เวลาเพื่อนอ่านหนังสือข้าพเจ้าไม่ชอบทำตาม					
9	เมื่อเพื่อนได้เกรดดีข้าพเจ้ารู้สึกเฉย ๆ					
10	เมื่อเพื่อนไม่เข้าใจในบทเรียนและถามครู ข้าพเจ้ามักจะทำตาม					
11	เมื่อเพื่อนไม่เข้าใจในบทเรียนและถามครู ข้าพเจ้าจะไม่ทำตาม					
12	ข้าพเจ้าไม่ได้เข้าห้องสมุดตามเพื่อน					

ตอนที่ 9 แบบสอบถามวิธีะในการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามวิธีะในการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วไปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	ข้าพเจ้าคุยหรือแหย่เพื่อนในขณะที่ครูกำลังสอน					
2	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนทุกวิชาแม้จะมีบางวิชาที่ข้าพเจ้าไม่ชอบ					
3	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือการ์ตูนขณะที่ครูกำลังสอน					
4	ข้าพเจ้ากระวนกระวายใจอยากให้หมดชั่วโมงเร็วๆ ขณะที่ครูสอน					
5	เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้ามักเข้าห้องสมุด อ่านหนังสือหาความรู้เพิ่มเติม					
6	ข้าพเจ้าเป็นหน่วยการเรียนทุกวิชา					
7	เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าจะทำการบ้านหรืองานที่ครูมอบหมายให้ทำ					
8	เวลาปิดภาคเรียนข้าพเจ้าใช้เวลากับการดูโทรทัศน์					
9	เวลาปิดภาคเรียนข้าพเจ้าไปเที่ยวเล่นกับเพื่อน					
10	เมื่อข้าพเจ้าช่วยพ่อแม่ทำงานเสร็จเรียบร้อยแล้วก่อนจึงจะทำงานเกี่ยวกับการเรียนของตนเอง					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริง น้อย ที่สุด
11	เมื่อครูสั่งให้ทำงานข้าพเจ้าจะรีบทำงานตามที่ครูสั่ง					
12	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจบทเรียน ข้าพเจ้าจะถามครู หลังจากที่ครูสอนเสร็จ					
13	เมื่อพบหนังสือที่น่าสนใจข้าพเจ้าจะรีบอ่านทันที					
14	ข้าพเจ้ามาถึงโรงเรียนแต่เช้า					
15	ข้าพเจ้าไม่ได้ไปร่วมแข่งขันกีฬาที่โรงเรียนจัดขึ้น					
16	ข้าพเจ้าตั้งใจทำงานกลุ่มจนเสร็จ					
17	เมื่อข้าพเจ้าทำงานไประยะหนึ่งไม่นานนักข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อแล้วหยุดทำงานนั้น					
18	เมื่อการบ้านหรืองานที่ครูมอบหมายให้ยากข้าพเจ้ารีบขอคำปรึกษาจากครูแล้วพยายามทำจนเสร็จ					
19	ข้าพเจ้าตั้งใจอ่านหนังสือสม่ำเสมอ					
20	เมื่อมีการบ้านยากกว่าปกติ ข้าพเจ้าเลือกทำเฉพาะข้อที่ง่ายเท่านั้น					
21	ข้าพเจ้าจะไม่ทำงานที่ครูมอบหมายในวิชาที่ข้าพเจ้าไม่ชอบ					
22	ข้าพเจ้าเบื่อนายเมื่อต้องทำแบบฝึกหัดที่ยาก					
23	เมื่อข้าพเจ้าทำงานบกพร่องแล้วถูกครูตำหนิข้าพเจ้าเกิดความท้อถอยจนหมดความพยายามที่จะทำงานต่อไป					
24	เมื่อบทเรียนยาก ข้าพเจ้าพยายามอ่านบททวนหลายครั้งจนเข้าใจ					
25	แม้ว่างานที่ครูให้ทำไม่น่าสนใจข้าพเจ้าก็พยายามทำงานนั้นจนสำเร็จ					
26	ข้าพเจ้าไม่ชอบอ่านหนังสือ					

ภาคผนวก ค
คุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	3.078
2.	9.740
3.	4.352
4.	6.053
5.	5.879
6.	2.222
7.	4.679
8.	11.204
9.	7.583
10.	2.880
11.	6.138
12.	1.996
13.	8.663
14.	4.123

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .793

ตารางที่ 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามนิตยทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	5.120
2.	4.089
3.	5.778
4.	4.696
5.	4.403
6.	4.296
7.	7.041
8.	7.483
9.	4.986
10.	6.103
11.	4.937
12.	4.279
13.	5.118
14.	7.690
15.	6.207
16.	6.027
17.	6.794
18.	4.163
19.	5.925
20.	6.485

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .868

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	6.518
2.	8.853
3.	9.783
4.	3.939
5.	6.930
6.	4.761
7.	8.651
8.	4.006
9.	5.845
10.	8.135
11.	6.454
12.	4.222

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .789

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	6.987
2.	5.479
3.	5.179
4.	8.205
5.	2.979
6.	4.682
7.	4.852
8.	7.040
9.	7.673
10.	8.558
11.	5.267
12.	5.159
13.	6.957
14.	3.074
15.	10.396
16.	7.896

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .863

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	4.352
2.	6.784
3.	3.642
4.	5.941
5.	5.691
6.	2.943
7.	3.189
8.	4.068
9.	6.995
10.	3.568
11.	6.654
12.	6.626
13.	4.868
14.	4.660
15.	4.933
16.	6.971
17.	5.599

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .842

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	3.847
2.	5.902
3.	3.205
4.	3.552
5.	6.057
6.	3.291
7.	7.366
8.	4.712
9.	3.986
10.	4.649
11.	5.201
12.	7.290
13.	5.810
14.	4.689
15.	4.823
16.	7.181
17.	5.789
18.	7.011
19.	5.199
20.	9.617

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .857

ตาราง 13 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามเลียนแบบเพื่อน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	2.515
2.	6.443
3.	6.181
4.	7.897
5.	5.074
6.	8.282
7.	8.064
8.	7.924
9.	6.295
10.	4.389
11.	5.525
12.	6.167

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .848

ตาราง 14 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามวิริยะในการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	5.070
2.	7.379
3.	8.273
4.	6.729
5.	2.707
6.	9.123
7.	5.164
8.	7.229
9.	3.546
10.	4.701
11.	6.585
12.	4.552
13.	4.031
14.	7.347
15.	5.925
16.	6.465
17.	5.872
18.	8.020
19.	3.873
20.	8.206
21.	10.520
22.	6.952
23.	5.500
24.	8.347
25.	5.650
26.	7.916

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .915

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	พระชลภัสร์ คุณวีโร
วันเดือนปีเกิด	18 มกราคม 2522
สถานที่เกิด	อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	46 หมู่ 12 วัดโกมุกพุทธรังสี แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10170 โทร.02-8882034,08-5056-9768

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2535	ประถมศึกษา จากโรงเรียนบ้านสันเจดีย์ จ.ลำพูน
พ.ศ. 2538	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดบ้านโฮ่งหลวง จ.ลำพูน
พ.ศ. 2541	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนธรรมราชาศึกษา (วัดพระสิงห์) จ.เชียงใหม่
พ.ศ. 2546	พุทธศาสตรบัณฑิต (บริหารรัฐกิจ) คณะสังคมศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2552	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร